

Sociaal- economische Maandstatistiek

Jaargang 19 – februari 2002

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2001–2002	= 2001 tot en met 2002
2001/2002	= het gemiddelde over de jaren 2001 tot en met 2002
2001/'02	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2002 en eindigend in 2002
1991/'92–2001/'02	= boekjaar enzovoort, 1991/'92 tot en met 2001/'02

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Bedrijf

Omslagontwerp

WAT ontwerpers Utrecht

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2002.
Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: € 109,50
Prijs per los nummer: € 12,50
Kengetal: V-4
ISSN 0168-549X

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

1. Berichten en artikelen	5
Berichten	7
Webmagazine	10
Bedrijfsongevallen	15
Aantal vacatures gedaald	20
Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen	22
2. Tabellen	25
Cijfers in Statline	27
2.0 Kerncijfers	29
2.1 Banen en arbeidsvolume	31
2.2 Vacatures	33
2.3 Werkloosheid	36
2.4 Cao-lonen	38
2.5 Verdiende lonen en loonkosten	40
2.6 Consumentenprijzen	41
2.7 Consumentenvertrouwen	43
2.8 Sociale zekerheid	44
2.9 Vakverenigingen	49
3. Technische toelichtingen	53
Nu en eerder verschenen	58
Enkele afzonderlijke publicaties	64

1. *Berichten en artikelen*

Berichten

Inflatie in 2001 hoogste sinds 1982

De inflatie in Nederland is in 2001 uitgekomen op gemiddeld 4,5 procent. Dit is het hoogste jaargemiddelde sinds 1982. In 2000 was de gemiddelde inflatie nog 2,6 procent. Dit blijkt uit het consumentenprijsindexcijfer van het CBS.

De introductie van de euro heeft gedurende het jaar 2001 weinig effect gehad op het inflatiecijfer.

De inflatie in december 2001 komt uit op 4,4 procent. Dat is een stijging van 0,2 procentpunten ten opzichte van november. Het CBS schrijft deze toename vooral toe aan een aantal incidentele factoren.

Inflatie in 2001 hoog en stabiel

In het jaar 2001 was de inflatie gemiddeld 4,5 procent. In 1982 werd voor het laatst een hogere inflatie gemeten, namelijk 6,0 procent. In de jaren 1983 tot en met 2000 bedroeg de inflatie gemiddeld 2,1 procent met uiterste waarden van -0,2 procent in 1987 en 4,0 procent in 1990.

Gedurende 2001 was de inflatie betrekkelijk stabiel. De laagste maanduitkomst was 4,2 procent in januari en november, de hoogste uitkomst was 4,9 procent in april en mei. In het vierde kwartaal is de inflatie wel iets lager dan in het tweede en derde kwartaal.

In 2001 over breed front hogere prijsstijgingen

In de meeste artikelgroepen zijn de prijzen in 2001 sneller gestegen dan in 2000. Deze versnelling van de prijsstijging was het grootst bij voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken. In deze artikelgroep ging de gemiddelde prijsstijging van 0,9 procent in 2000 tot 7,0 procent in 2001. De prijsstijging van alcoholhoudende dranken en tabak was in 2001 gemiddeld 6,7 procent en 2,8 procent in 2000. De prijsstijging van meubelen, stoffering en huishoudelijke apparaten versnelde van 1,8 procent in 2000 naar 5,3 procent in 2001.

Opvallende uitzonderingen zijn autobrandstoffen, die in 2001 gemiddeld 1 procent goedkoper werden en koffie, die 4 procent in prijs daalde.

Meerdere oorzaken inflatie

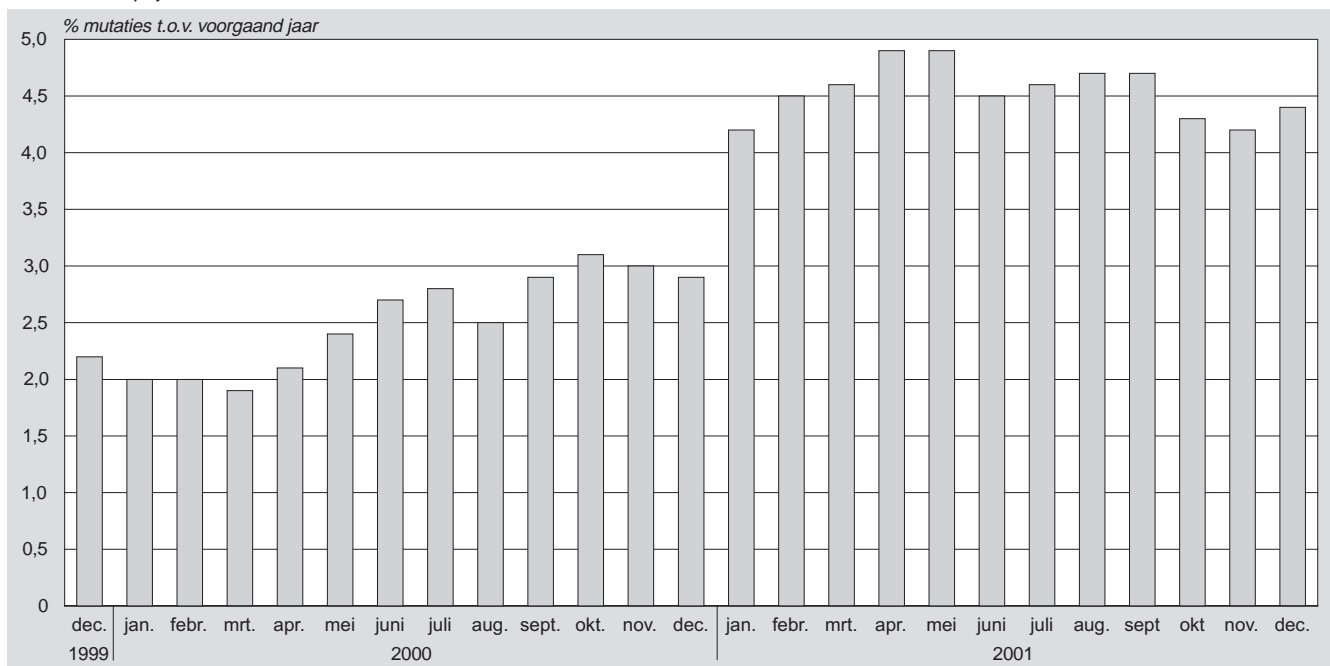
De inflatie in 2001 heeft een aantal oorzaken. Heel specifieke oorzaken zijn de verhoging van de BTW en ecotaks, prijsstijgingen van gas en elektriciteit en hogere woninghuren. Daarnaast zijn de prijzen gestegen door slechte oogsten, problemen op de vleesmarkten en prijsstijgingen van artikelen gekocht in het buitenland. Autobrandstoffen waren in 2001 gemiddeld goedkoper dan in 2000. Deze specifieke oorzaken verklaren meer dan de helft, namelijk 2,4 procentpunt, van de inflatie in 2001.

Meer algemene oorzaken van de inflatie zijn de doorberekening van gestegen loonkosten, energiekosten, winkelhuren en dergelijke. Deze oorzaken verklaren de overige 2,1 procentpunt van de inflatie. Ook de mogelijke doorberekening van kosten in verband met de invoering van de euro kan voor enige inflatie hebben gezorgd. Als deze kosten al in 2001 zijn doorberekend, dan heeft dat slechts in beperkte mate aan de inflatie bijgedragen.

Inflatie in december iets hoger dan in november

In december is de inflatie iets gestegen ten opzichte van november, namelijk van 4,2 naar 4,4 procent. Het CBS schrijft deze stijging vooral toe aan incidentele oorzaken. De belangrijkste oorzaak is een uitzonderlijk sterke prijsdaling van autobrandstoffen in december 2000 ten opzichte van november 2000, en dat drukkende effect is sinds december 2001 niet meer van invloed op het inflatiecijfer. Verder werden voor kleding en schoeisel in december 2001 minder sterke prijsdalingen gemeten ten opzichte van november 2001 dan in december 2000 ten opzichte van november 2000. Een prijsdaling van kleding en schoeisel is in december gebruikelijk. Verse groenten werden in december weer duurder.

Consumentenprijsindex alle huishoudens

Afgeleide consumentenprijsindex

De afgeleide index voor werknemersgezinnen met een laag inkomen ligt in 2001 gemiddeld 3,6 procent hoger dan in 2000. Tussen 1999 en 2000 was de stijging gemiddeld 2,1 procent. In de afgeleide index zijn de effecten van onder andere de verhoging van de BTW en de ecotaks niet meegenomen. Deze index wordt vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

Inflatie volgens Europese norm

Het CBS stelt niet alleen de nationale consumentenprijsindex samen, maar ook de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex voor Nederland (HICP). Deze index maakt deel uit van het inflatiecijfer van de Eurozone dat een officieel richtsnoer vormt voor het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank.

In december 2001 is de inflatie in Nederland volgens de HICP met 0,3 procentpunt opgelopen naar 5,1 procent. Eurostat, het Europese statistische bureau, heeft op 4 januari een raming gepubliceerd van de inflatie in de Eurozone in december. Deze raming komt uit op 2,0 procent. Dat is 0,1 procentpunt lager dan in november en de laagste uitkomst voor de Eurozone sinds mei 2000. Het verschil in ontwikkeling tussen Nederland en de Eurozone is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de specifieke doorwerking in ons land van energieprijzveranderingen op de wereldmarkt in de binnenlandse gas- en elektriciteitstarieven. Deze doorwerking kent in ons land namelijk een grotere vertraging, waardoor het inflatiecijfer in Nederland in 2000 lager uitviel en in 2001 juist hoger.

De uitkomsten over december voor de landen van de Eurozone en van de Europese Unie zullen op 22 januari door Eurostat worden gepubliceerd.

Werkloosheid stabiel op laag niveau

In het vierde kwartaal van 2001 waren er volgens de nieuwste CBS-cijfers gemiddeld 135 duizend mensen geregistreerd werkloos. De werkloosheid is daarmee nog steeds stabiel op een laag niveau. Gemiddeld over heel 2001 was het aantal geregistreerde werklozen ruim 40 duizend lager dan in 2000.

Werkloosheid stabiel op laag niveau

Sinds het voorjaar van vorig jaar schommelen de seizoengecorrigeerde cijfers tussen de 135 en 150 duizend. De veranderingen zijn gering en vallen binnen de onnauwkeurigheidsmarges van de steekproefuitkomsten. Het cijfer van het laatste kwartaal kwam uit op 135 duizend, dat is slechts enkele duizenden lager dan het cijfer van maart-mei. De werkloosheid is dus al geruime tijd stabiel. Het niveau van de geregistreerde werkloosheid is daarbij met 1,9 procent van de beroepsbevolking als laag aan te merken.

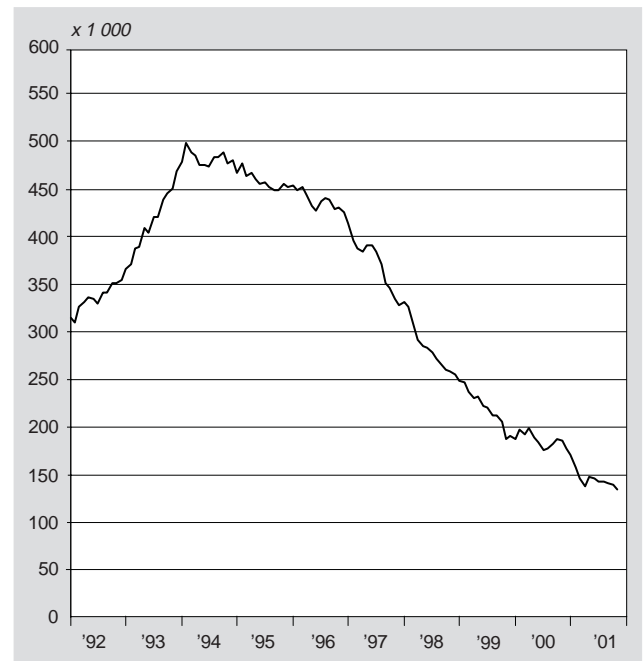
Daling werkloosheid sinds 1994

Tussen begin 1992 en begin 1994 steeg de werkloosheid in een hoog tempo. Het aantal geregistreerde werklozen kwam uit op een top van een half miljoen in het eerste kwartaal van 1994. Daarna zette een daling in. In vijf jaar tijd halveerde het aantal geregistreerde werklozen. Begin 1999 lag het voor seizoeneffecten gecorrigeerde aantal geregistreerde werklozen op 250 duizend. De daling van de werkloosheid ging verder waarna vanaf voorjaar 2001 een stabilisatie optrad. In het vierde kwartaal van 2001 kwam het aantal geregistreerde werklozen gemiddeld uit op 135 duizend.

Werkloosheid in 2001 ruim 40 duizend lager

Gemiddeld over heel 2001 kwam het aantal geregistreerde werklozen uit op 146 duizend. Dat is 42 duizend lager dan in 2000. De daling in 2001 was daarmee iets groter dan die in 2000 maar kleiner dan die in het jaar 1999. Vorig jaar nam zowel bij de mannen als bij de vrouwen het aantal geregistreerde werklozen af met 21 duizend. De geregistreerde werkloosheid onder vrouwen blijft echter hoger dan die onder mannen. In 2001 was 2,4 procent van de vrouwen in de beroepsbevolking werkloos en 1,8 procent van de mannen. Omdat veel vrouwen die werk zoeken op de arbeidsmarkt niet ingeschreven staan bij een arbeidsbureau, zijn de verschillen in werkloosheid tussen mannen en vrouwen feitelijk groter.

Geregisteerde werklozen na verwijdering van seizoensinvloeden

Consumentenvertrouwen vrijwel gelijk

Het consumentenvertrouwen komt in januari uit op -1. Dit is een stijging met zes punten ten opzichte van december. Een dergelijke toename is echter gebruikelijk in deze tijd van het jaar. Wanneer wordt gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, blijft het vertrouwen dan ook vrijwel gelijk. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS. In december was nog sprake van een herstel van het vertrouwen, na een sterke terugval in vooral de eerste helft van 2001.

Lagere koopbereidheid remt herstel vertrouwen

De twee onderdelen van de vertrouwensindex laten tegengestelde bewegingen zien. Enerzijds neemt het optimisme van de consument over het economisch klimaat toe. Anderzijds neemt de koopbereidheid af, vooral omdat consumenten de tijd minder gunstig vinden voor grote aankopen. Deze lagere koopbereidheid remt het herstel van het consumentenvertrouwen. Het is mogelijk dat de daling van de koopbereidheid van incidentele aard is. De enquête onder consumenten heeft plaatsgevonden in de eerste tien werkdagen van de maand. De lagere koopbereidheid kan samenhangen met de invoering van de (chartale) euro.

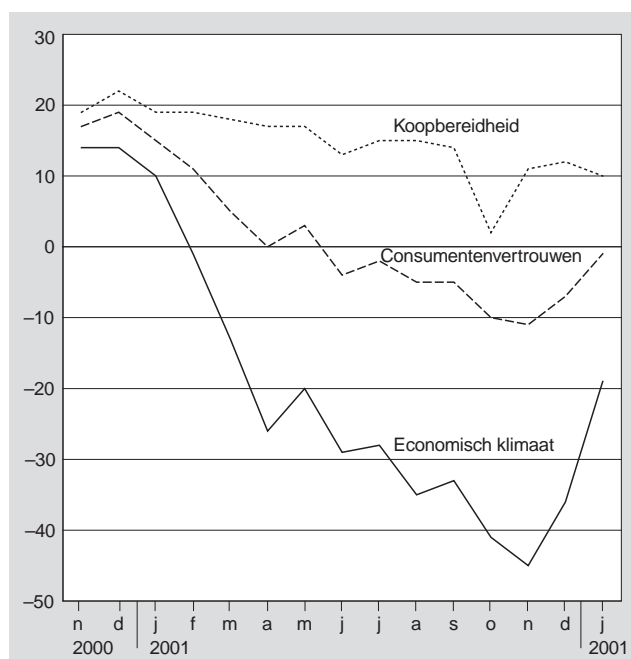
Pessimisme over toekomst economie neemt fors af

De consument wordt in januari opnieuw duidelijk minder pessimistisch over het economisch klimaat. Net als in december loopt vooral het pessimisme over de ontwikkelingen in de komende twaalf maanden sterk terug. Het aantal pessimisten is in januari nog maar iets groter dan het aantal optimisten. De consument is onder andere iets positiever over de ontwikkeling van de werkloosheid en de inflatie.

Consument vindt tijd minder gunstig voor doen grote aankopen

De daling van de koopbereidheid komt vooral doordat de consument de tijd minder gunstig vindt voor het doen van grote aankopen. Dit hangt mogelijk samen met de invoering van de (chartale) euro. Zo kan het zijn dat de consument zich eerst opnieuw wil oriënteren op de europrijzen van duurzame goederen. Het oordeel van de consument over de eigen financiële positie blijft vrijwel onveranderd positief. Nog steeds zien meer consumenten een verbetering van hun financiën dan een verslechtering.

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (oorspronkelijke reeks)

Daling bijstand en WW houdt aan

Het aantal bijstandsuitkeringen is in het tweede kwartaal van vorig jaar verder gedaald tot 326 duizend. Met een daling van 20 duizend ten opzichte van een jaar eerder, neemt het tempo van de afname nog steeds af. Dit blijkt uit cijfers van het CBS. Het aantal WW-uitkeringen is het afgelopen jaar met 25 duizend gedaald. Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen neemt daarentegen nog steeds toe.

Daling bijstand vlakkt af

Tussen juni 2000 en juni 2001 is het aantal bijstandsuitkeringen met ruim 20 duizend afgenomen tot 326 duizend. In juni 2000 was de afname ten opzichte van een jaar eerder nog 30 duizend. Het dalingstempo blijft dus afnemen. Het aantal bijstandsuitkeringen was medio vorig jaar door de voortdurende afname ruim 100 duizend lager dan drieënhalve jaar geleden. De daling van de bijstandsuitkeringen is bij mannen nog altijd hoger dan bij vrouwen.

Vooral daling langlopende WW-uitkeringen

Eind september 2001 werden 163 duizend WW-uitkeringen verstrekt. Dat zijn er 25 duizend minder dan een jaar eerder. In de periode september 1999–september 2000 was nog sprake van een daling met 39 duizend. Het aantal langlopende uitkeringen (1 jaar en langer) daalde met 18 duizend. Dat is beduidend meer dan de daling bij de kortlopende uitkeringen. Bij deze uitkeringen was de afname 6 duizend.

Aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen blijft toenemen

Eind september 2001 bedroeg het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 965 duizend. Dat is 25 duizend meer dan een jaar eerder. Deze toename is groter dan de stijging van 20 duizend in de periode september 1999–september 2000. De toename komt vrijwel geheel voor rekening van vrouwen. Verder is het aantal gedeeltelijk arbeidsongeschikten meer toegenomen dan het aantal volledig arbeidsongeschikten.

Uitkeringen in het kader van de ABW, WW, WAO, WAZ en Wajong

	2000			2001			
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.
	x 1 000						
ABW	355	347	341	335	331	326	
Man	153	148	144	141	139	136	
Vrouw	202	199	197	194	192	190	
WW	222	195	187	189	189	169	163
Man	124	107	103	107	108	94	90
Vrouw	98	88	84	82	81	75	72
WAO, WAZ, Wajong	933	938	940	949	958	965	965
Man	548	548	546	548	550	550	547
Vrouw	385	391	394	402	408	415	418

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Webmagazine

De in deze rubriek opgenomen artikelen zijn eerder gepubliceerd in edities van het Webmagazine die zijn verschenen in januari 2002.

Het Webmagazine verschijnt wekelijks (iedere maandagochtend) op de CBS-site (www.cbs.nl).

Heeft de euro in 2001 invloed op de inflatie?

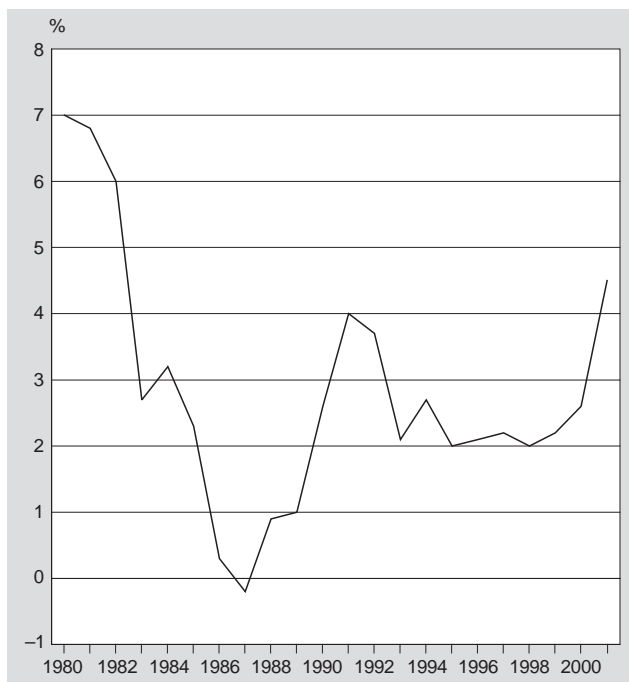
Jan Walschots

De inflatie in Nederland is in 2001 uitgekomen op gemiddeld 4,5 procent. In 2000 was dit nog 2,6 procent. De introductie van de euro heeft in 2001 niet geleid tot een belangrijke toename van de inflatie. Als er al extra prijsstijgingen zijn geweest, vooruitlopend op de introductie, dan hebben deze een beperkt effect gehad. De inflatie in 2001 kan goeddeels door andere oorzaken worden verklaard.

Oorzaken voor de inflatie in 2001

De inflatie in 2001 is voor meer dan de helft toe te schrijven aan een aantal specifieke oorzaken: de BTW-verhoging in januari, de prijsstijgingen van gas en elektriciteit, de ontwikkeling van de prijs van autobrandstoffen, huurstijgingen, slechte oogsten, problemen op de vleesmarkt, consumptie in het buitenland en het effect van de afschaffing van de omroepbijdrage (zie kader).

1. Gemiddelde inflatie per jaar

Specifieke oorzaken voor de inflatie in 2001

Over een aantal specifieke oorzaken voor de inflatie in 2001 valt het volgende op te merken:

- **BTW:** van de 4,5 procent inflatie in 2001 is tussen 0,5 en 0,6 procentpunt toe te schrijven aan de BTW-verhoging in januari 2001.
- **Gas en elektriciteit:** prijsstijgingen van gas en elektriciteit dragen voor ongeveer 0,7 procentpunt aan de inflatie bij. Dit is zowel een gevolg van de verhoging van de ecotaks in januari 2001 als van hoge energieprijzen op de wereldmarkt. Deze prijzen werken met een zekere vertraging door in de Nederlandse consumentenprijzen.
- **Autobrandstoffen:** de daling van de gemiddelde prijs van autobrandstoffen draagt negatief bij aan de inflatie met -0,1 procentpunt. In het eerste halfjaar van 2001 waren de prijzen hoger dan een jaar daarvoor. Vanaf juni zijn de autobrandstoffen aanzienlijk goedkoper dan een jaar eerder.
- **Huren:** de stijging van de woninghuren en de toegerekende huurwaarde van eigen woningen met 2,7 procent was in 2001 aanzienlijk lager dan de gemiddelde inflatie. Door het grote gewicht in het consumptiepakket is toch 0,6 procentpunt van de inflatie aan de huurstijging toe te schrijven.
- **Slechte oogsten:** voor aardappelen, groenten en fruit was 2001 een duur jaar. Dit wordt vooral toegeschreven aan slechte oogsten, onder andere in Zuid-Europa. Deze producten dragen in 2001 voor gemiddeld tussen 0,2 en 0,3 procentpunt bij aan de inflatie.
- **Problemen op de vleesmarkt:** de prijzen voor vlees werden in 2001 beïnvloed door de MKZ-crisis, BSE en daarmee samenhangende maatregelen. Vlees- en visprijzen veroorzaaken in 2001 ruim 0,3 procentpunt van de inflatie.
- **Consumptie in het buitenland:** hogere prijzen voor uitgaven tijdens vakantie en aankopen over de grens dragen voor ongeveer 0,2 procentpunt bij aan de inflatie.
- **Omroepbijdrage:** bij de vergelijking tussen de inflatie in 2000 en 2001 is het effect van de afschaffing van de omroepbijdrage in 2000 van belang. Deze maatregel drukte de inflatie in 2000 met ongeveer -0,4 procentpunt.

Daarnaast zijn er meer algemene oorzaken voor de inflatie. Het gaat daarbij om de stijging van de loonkosten, de hogere huren van winkelpanden, doorberekening van gestegen energiekosten, maar ook een eventuele doorberekening van kosten van de invoering van de euro. Deze oorzaken verklaren de overige 2,1 procentpunt van de inflatie in 2001. In 1999 en 2000 was dit nog 1,1 procentpunt. Dit deel van de inflatie, waarvoor met de beschikbare cijfers geen precieze toerekening valt te maken, is dus in 2001 met 1,0 procentpunt toegenomen ten opzichte van 1999 en 2000.

Algemene oorzaken inflatie 2001

Een precieze toerekening naar algemene oorzaken is weliswaar niet mogelijk, enkele opmerkingen kunnen wel worden gemaakt:

- De prijzen van gas en elektriciteit zijn pas in 2000 fors gaan stijgen. Doorberekening van gestegen energiekosten in de consumentenprijzen zal daarom in 1999 en wellicht ook in 2000 nauwelijks van belang zijn geweest.
- De invloed van de stijging van de arbeidskosten op de consumptieprijzen wordt door het Centraal Planbureau (CPB) voor 2001 hoger ingeschat dan voor 1999 en 2000.
- Een prijzenoorlog tussen supermarktketens in de eerste helft van 2000 heeft in dat jaar bijgedragen aan een lagere inflatie. Dit effect trad in 2001 niet op. Als prijzen in 2001 weer op het oorspronkelijke niveau zijn gebracht, resulteert dat in 2001 juist in een hogere inflatie.
- Een belangrijk deel van het verschil tussen 2000 en 2001, ongeveer 0,3 procentpunt, treedt op bij de overige voedingsmiddelen. Dit kan deels samenhangen met de hiervoor genoemde prijzenoorlog, maar ook met andere marktomstandigheden, zoals bij zuivelproducten in samenhang met de problemen in de rundveesector.

Inflatie en euro

Op grond van deze overwegingen is de conclusie dat een effect van prijsverhogingen vooruitlopend op de invoering van de euro per 1 januari 2002 niet kan worden aangetoond, maar ook niet kan worden uitgesloten. Als er echter reeds in 2001 een effect is opgetreden, dan is dat slechts zeer beperkt en een zeer klein deel van de totale prijsstijging. Het zal in ieder geval voor veel minder dan 1 procentpunt aan de inflatie hebben bijgedragen.

Opbouw van de inflatie 1999–2001

	1999	2000	2001
	%		
Totaal	2,2	2,5	4,5
Gevolg van BTW-stijging			0,5
Bijdrage aan inflatie exclusief BTW	2,2	2,5	4,0
<i>w.v. artikelgroepen met specifieke oorzaken</i>			
Gas en elektriciteit	0,0	0,6	0,7
Autobrandstoffen	0,2	0,5	-0,1
Woninghuur	0,7	0,6	0,6
Aardappelen, groente, fruit	0,1	0,0	0,2
Vlees en vis	0,0	0,0	0,3
Omroepbijdrage	0,0	-0,4	0,0
Consumptie in buitenland	0,0	0,2	0,2
Totaal specifieke oorzaken	1,1	1,4	1,9
<i>w.v. overige oorzaken</i>			
Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	0,0	0,1	0,4
Alcoholhoudende dranken en tabak	0,1	0,1	0,2
Kleding en schoeisel	0,1	-0,1	0,0
Stoffering, huishoudelijke apparaten	0,2	0,1	0,3
Vervoer	0,1	0,2	0,2
Recreatie en cultuur	0,1	0,2	0,3
Hotels, cafés en restaurants	0,1	0,1	0,3
Consumptiegebonden belastingen en overheidsd.	0,2	0,2	0,1
Overige artikelgroepen	0,2	0,1	0,3
Totaal overige oorzaken	1,1	1,1	2,1

Europrijskaartjes in 2001

Ria Okkerse-Ruitenberg

In december 2001 heeft het CBS een speciaal onderzoek in winkels gedaan naar de omzetting van guldenprijzen in europrijzen. Aan de hand daarvan is nagegaan of het 'dubbelprijzen' accuraat is gedaan. Daarnaast is onderzocht in hoeverre winkeliers hun guldenprijzen al hadden omgezet naar afgeronde ('mooie') europrijzen.

Mooie prijzen

In januari 2001 was 95 procent van de prijzen een mooie guldenprijs. Dit blijkt uit een analyse van ruim zestigduizend prijzen die door het CBS zijn verzameld voor de samenstelling van de consumentenprijsindex. Het aantal mooie guldenprijzen daalde in de loop van 2001 tot 90 procent. Verreweg de meeste prijzen waren in december 2001 dus nog niet omgerekend naar mooie europrijzen.

Voedingsmiddelen en niet-alcoholische dranken waren het minst in mooie eurobedragen geprijsd.

Mooie eurobedragen werden het meeste aangetroffen bij kleding en schoeisel, maar ook voor deze artikelgroepen waren de meeste prijzen in december 2001 nog mooie guldenbedragen.

Dubbelprijzen

In december 2001 heeft het CBS van vijfduizend prijskaartjes zowel de geldende guldenprijs als de indicatieve europrijs opgeschreven. Dit betreft alleen prijzen die in winkels zijn waargenomen. Zo kan worden nagegaan of het dubbelprijzen daar goed gebeurd is. In dit onderzoek zijn tarieven van bijvoorbeeld gemeentelijke belastingen en verzekeringen, waarnemingen op de markt en via het internet niet meegenomen.

In verreweg de meeste gevallen is het dubbel weergegeven van de prijzen in de winkels goed gedaan: 84 procent van de prijzen is op de cent nauwkeurig omgerekend naar euro's. In 9,3 procent van de gevallen was de europrijs iets te hoog. Hiervan kan 4,7 procent verklaard worden doordat winkeliers niet 2,20371 maar 2,20 hebben gebruikt als omrekenfactor. In 7,2 procent van de gevallen is de weergegeven europrijs iets te laag. Minder dan de helft van alle afwijkingen was groter dan vijf eurocent. Het betreft dan meestal de duurdere artikelen.

In supermarkten en warenhuizen zijn vrijwel geen verschillen gevonden tussen de prijzen zoals die weergegeven zijn in guldens en in euro's. In speciaalzaken voor voedings- en genotmiddelen (bakkers, slaggers, slijterijen, groente-, vis- en tabakswinkels) werden vaker verschillen geconstateerd. Een oorzaak voor het waargenomen verschil tussen niet gespecialiseerde winkels en speciaalzaken zou kunnen liggen in de hogere graad van automatisering in grootwinkelbedrijven.

Op 8 februari publiceert het CBS het persbericht over de prijzen van januari 2002.

Mooie guldenprijs

Mooie prijzen kunnen onderscheiden worden in ronde prijzen, gebroken prijzen en psychologische prijzen. Ronde prijzen zijn geheeltallige bedragen, zoals 15,00. Gebroken prijzen zijn bedragen die gemakkelijk te voldoen zijn, bijvoorbeeld 1,75 of 2,50. Voor het afrekenen van deze bedragen is geen of slechts één munt wisselgeld nodig.

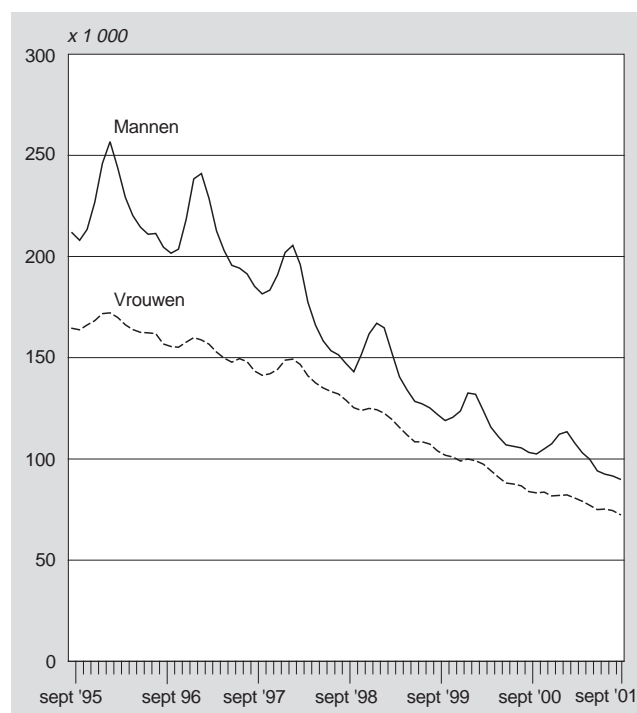
Bij psychologische prijzen is het laatste significante cijfer een 9. Om te bepalen of iets een mooie prijs is, is aangesloten bij een studie van De Nederlandsche Bank (P.J.A. van Els, C.K. Folkertsma, A.C.J. Stokman, *De invloed van de euroconversie op de prijzen, deel II: Een empirische verkenning voor Nederland*, De Nederlandsche Bank NV, juli 2001).

Aantal werkloosheidsuitkeringen in zes jaar ruim gehalveerd

Ton Ferber

Sinds de opleving van de Nederlandse economie in 1995 is het aantal uitkeringen krachtens de werkloosheidswet (WW-uitkeringen) met meer dan de helft gedaald. Eind september 2001 werden 163 duizend WW-uitkeringen verstrekt. Dat zijn er 214 duizend minder dan in september 1995. Toen bedroeg het aantal WW-uitkeringen nog 376 duizend.

1. WW-uitkeringen, september 1995–september 2001

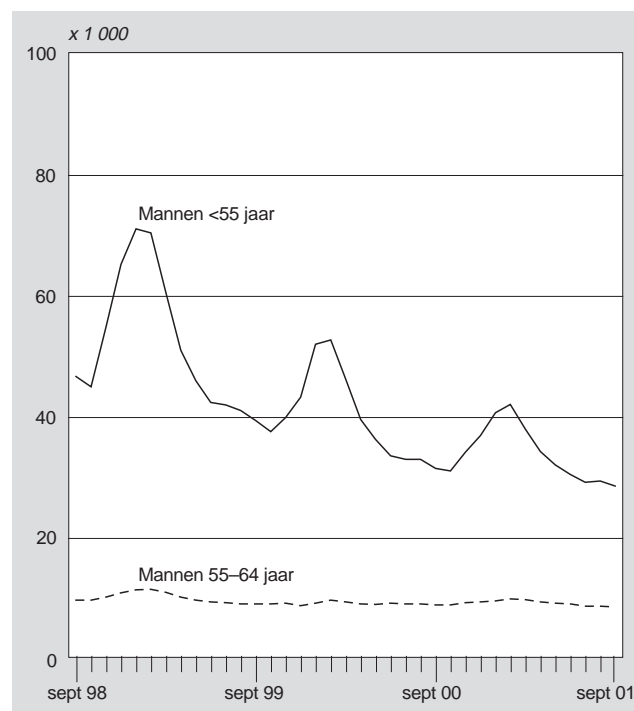
Sinds 1998 vooral afname langdurige werkloosheid

Na de economische opleving in 1995 is eerst de kortdurende conjuncturele werkloosheid snel gedaald, totdat in 1998 het beeld omsloeg en de langdurige, structurele werkloosheid sneller omlaag ging.

In de eerste drie jaar van de economische opleving nam het aantal WW-uitkeringen af met ongeveer 100 duizend. In bijna 90% van de gevallen ging het daarbij om kortlopende uitkeringen (korter dan een jaar). In de afgelopen drie jaar daarentegen daalden vooral de langlopende uitkeringen (uitkeringen van een jaar of langer). Van de totale daling van het aantal uitkeringen tussen september 1998 en september 2001 (114 duizend) ging het in tweederde van de gevallen om een langlopende uitkering.

Tussen 1995 en 1998 profiteerden vooral mannen met een WW-uitkering van de economische groei. Daarna daalde het aantal uitkeringen aan vrouwen echter sneller dan het aantal uitkeringen aan mannen.

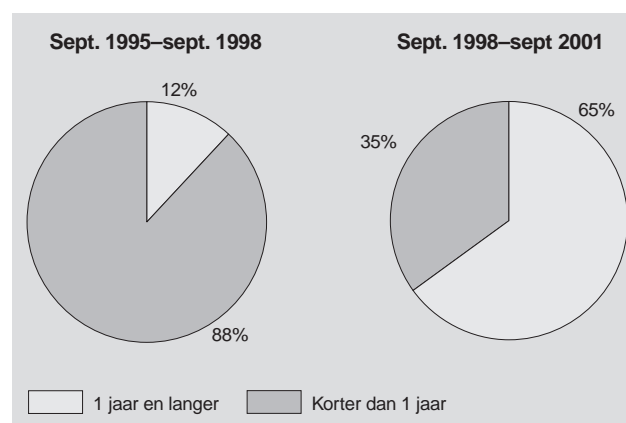
2. Kortlopende WW-uitkeringen mannen, sept. 1998–sept. 2001

Mannen vaker werkloos als gevolg van seizoensinvloeden

Het aantal WW-uitkeringen aan mannen is meer onderhevig aan seizoensinvloeden dan het aantal uitkeringen aan vrouwen. In de wintermaanden stijgt het aantal mannen met een WW-uitkering tijdelijk. De tijdelijke stijging doet zich vooral voor bij mannen jonger dan 55 jaar. Het gaat met name om kortlopende uitkeringen die slechts voor enkele maanden worden verstrekt. Deze mannen zijn werkzaam in sectoren waarin de werkgelegenheid afhankelijk is van de seizoenen, zoals de bouw, de land- en tuinbouw en de horeca.

3. Afname WW-uitkeringen naar duur van de uitkering

Toelichting*WW-uitkeringen*

Het aantal uitkeringen krachtens de werkloosheidswet (WW) die aan het eind van het verslagjaar niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Onderscheiden worden:

- WW-uitkeringen met een uitkeringsduur van minder dan 6 maanden
- WW-uitkeringen met een uitkeringsduur van 6 tot 12 maanden
- WW-uitkeringen met een uitkeringsduur van een jaar of langer

Tabel 1

Aantal WW-uitkeringen per 31 september naar geslacht en duur

		Totaal aantal WW-uitkeringen	WW-uitkeringen ,duur 0-<6 maanden	WW-uitkeringen, duur 6-<12 maanden	WW-uitkeringen, duur 1 jaar of langer
<i>absoluut</i>					
Totaal	1998	276 190	64 750	47 750	163 690
	1999	226 100	53 290	40 400	132 410
	2000	187 170	48 550	31 010	107 610
	2001	162 610	44 960	28 150	89 500
Mannen	1998	147 120	32 210	24 370	90 540
	1999	121 990	27 270	21 470	73 250
	2000	103 270	24 210	16 330	62 730
	2001	90 140	22 970	14 450	52 720
Vrouwen	1998	128 990	32 510	23 360	73 120
	1999	104 020	25 980	18 910	59 130
	2000	83 890	24 330	14 680	44 880
	2001	72 450	21 990	13 700	36 760

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Artikelen

Bedrijfsongevallen

Saskia Janssen

Per jaar is twee procent van de Nederlandse beroepsbevolking betrokken bij één of meer bedrijfsongevallen. Dit komt overeen met een kleine 150 duizend mensen. Mannen, allochtonen, jongeren en laag- en middelbaar opgeleiden lopen met drie procent het meeste risico op het krijgen van een bedrijfsongeval. Van de mensen die een bedrijfsongeval hebben meegemaakt is 34 procent meteen weer aan het werk gegaan. Van de mensen die thuisgebleven zijn als gevolg van het opgelopen letsel is 27 procent langer dan een maand thuisgebleven.

1. Inleiding

In de Enquête beroepsbevolking (EBB) van 2000 is voor het eerst een module voor het meten van bedrijfsongevallen opgenomen. Er zijn negen vragen over bedrijfsongevallen opgenomen in de EBB. De vragen hebben betrekking op de volgende onderwerpen: het aantal ongevallen, het opgelopen letsel als gevolg van het ongeval, het verzuim als gevolg van het ongeval en de werkkring waarin het ongeval plaatsvond. De vragen zijn alleen gesteld aan respondenten die op het moment van enquête vier uur of meer werkten en aan respondenten die op dat moment werkloos waren maar minder dan één jaar geleden wel vier uur of meer werkten. Behalve de werkzame beroepsbevolking heeft dus ook een gedeelte van de werkloze beroepsbevolking de vragen beantwoord. De gegevens in dit artikel zijn (waar mogelijk) gebaseerd op deze populatie.

2. Vragenlijst

Aantal ongevallen

In de eerste vraag is geïnventariseerd of de respondent de afgelopen 12 maanden een ongeval heeft gehad tijdens het werk. Voor de definitie van een ongeval is uitgegaan van de definitie die gebruikt wordt in het CBS onderzoek 'Ongevallen In Nederland': een ongeval is een plotseling optredende, ongewilde en onvoorziene gebeurtenis die resulteert in fysiek letsel en waarbij geen sprake is van opzettelijk geweld of voedselvergiftiging (Hertog, P.C den et al., 2000). Voor een bedrijfsongeval geldt daarnaast dat het ongeval door of tijdens de uitoefening van betaalde arbeid plaatsvindt, met uitzondering van een ongeval dat plaatsvindt van of naar het werk. Ongevallen die op de weg gebeuren tijdens het werk (zoals bij vrachtwagenchauffeurs kunnen voorkomen) moeten wel meegerekend worden. Bedrijfsongevallen met een dodelijke afloop zijn buiten beschouwing gelaten. Respondenten die het afgelopen jaar betrokken zijn geweest bij meerdere bedrijfsongevallen kunnen vervolgens aangeven om hoeveel ongevallen het gaat.

Het doel van deze twee vragen is het meten van het aantal bedrijfsongevallen in Nederland. Voor het beschrijven van het aantal bedrijfsongevallen zijn twee maten gebruikt. De eerste maat beschrijft het percentage van de Nederlandse beroepsbevolking dat het afgelopen jaar één of meer bedrijfsongevallen heeft meegemaakt en als gevolg van het meest recente ongeval letsel heeft

opgelopen. De tweede maat geeft het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar weer voor mensen die het afgelopen jaar bij tenminste een bedrijfsongeval betrokken waren en letsel hebben opgelopen als gevolg van het meest recente ongeval. Omdat dit om betrekkelijk weinig respondenten gaat, kan deze laatste maat niet gedetailleerd worden beschreven.

Letsel

In de EBB wordt geïnventariseerd of respondenten als gevolg van het meest recente ongeval letsel hebben opgelopen. Op grond van deze vraag is vastgesteld of personen volgens de definitie al dan niet betrokken zijn geweest bij een bedrijfsongeval. Respondenten die geen fysiek letsel hebben opgelopen als gevolg van het meest recente bedrijfsongeval worden in dit hoofdstuk beschouwd als personen zonder bedrijfsongeval. Doordat de vraag naar letsel alleen betrekking heeft op het meest recente ongeval zijn mensen die meer dan één ongeval hadden maar bij het meest recente ongeval geen letsel opliepen geëvalueerd als personen zonder bedrijfsongeval. Als gevolg hiervan is het werkelijke percentage bedrijfsongevallen waarschijnlijk onderschat.

Als respondenten verwondingen hebben opgelopen als gevolg van het bedrijfsongeval wordt het soort letsel in twee vragen vastgesteld. De indeling in letsels is gebaseerd op de Nederlandse Letsel Classificatie (NLC). In de eerste vraag zijn de ernstigste letsels (botbreuk, brandwond, vergiftiging/vergassing en amputatie) geïnventariseerd. Als een respondent in deze vraag aangeeft dat er (ook) een ander letsel was, dan krijgt hij of zij ook nog de vraag naar de minder ernstige letsels (verrekking of verstuiking, open wond of snijwond, kneuzing, infectie door virussen of bacteriën). In deze laatste vraag kunnen respondenten ook nog kiezen voor de optie 'ander letsel'.

Verzuim

Aan respondenten die bij het meest recente bedrijfsongeval letsel hebben opgelopen, wordt gevraagd of ze een periode niet gewerkt hebben na het ongeval, en zo ja, hoe lang. Als laatste is gevraagd in welke werkkring het ongeval heeft plaatsgevonden. Respondenten kunnen aangeven of het meest recente bedrijfsongeval heeft plaatsgevonden in de belangrijkste huidige werkkring, in de op één na belangrijkste huidige werkkring, in de werkkring van één jaar geleden of in een andere niet gedefinieerde werkkring. Met behulp van deze informatie kan het bedrijfsongeval aan de juiste bedrijfssectoren/klassen gekoppeld worden.

3. Uitkomsten

Aantal ongevallen

Van de beroepsbevolking in Nederland heeft 2,1 procent in het afgelopen jaar één of meer bedrijfsongevallen meegemaakt. Dit

komt overeen met een kleine 150 duizend personen. Mannen hebben vaker een bedrijfsongeval dan vrouwen en allochtonen vaker dan autochtonen. Jongeren en laagopgeleiden rapporteren vaker een bedrijfsongeval dan ouderen en hoogopgeleiden. Het percentage bedrijfsongevallen in het gedeelte van de beroepsbevolking dat werkt verschilt niet van het percentage in het gedeelte van de beroepsbevolking dat niet werkt maar het afgelopen jaar wel heeft gewerkt.

Mensen die een bedrijfsongeval hebben gehad, maken gemiddeld 1,2 ongevallen per persoon per jaar mee. Het aantal bedrijfsongevallen per 100 personen van de Nederlandse beroepsbevolking komt daarmee op ruim 2,5. Dit is het percentage mensen met tenminste één bedrijfsongeval (2,1%) vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar (1,2). Het aantal bedrijfsongevallen onder de totale Nederlandse beroepsbevolking is ruim 175 duizend.

Dienstverband

Werknemers zijn vaker betrokken bij een bedrijfsongeval dan zelfstandigen. Het soort dienstverband van de werknemers heeft geen invloed op het percentage werknemers dat een bedrijfsongeval heeft meegemaakt. Van het meest recente bedrijfsongeval vond 90 procent in de belangrijkste huidige werkkring plaats. Slechts één procent van de bedrijfsongevallen gebeurde tijdens het werk in de op één na belangrijkste werkkring. Vijf procent van de bedrijfsongevallen vond plaats in de werkkring van één jaar geleden of korter.

Bedrijfssectoren

Mensen in de Bouwnijverheid (3,8%) lopen twee keer zo vaak risico op het krijgen van een bedrijfsongeval als de gehele werkzame beroepsbevolking in Nederland. Voor de bedrijfsklassen Landbouw en visserij, Horeca en Industrie is dit risico anderhalf keer zo groot (ca. 3%). Mensen in de Financiële en zakelijke dienstverlening, Openbaar bestuur en onderwijs en Gezondheids- en welzijnzorg hebben juist minder kans op het krijgen van een bedrijfsongeval (rond de 1%). In de bedrijfstak Financiële instellingen lopen mensen het minste risico op een bedrijfsongeval (0,2 %).

Het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon wijkt voor de verschillende bedrijfssectoren niet of nauwelijks af van het gemiddelde in Nederland (1,2). Alleen werkenden in de Horeca hebben met 1,4 bedrijfsongevallen per persoon per jaar een hoger gemiddeld aantal bedrijfsongevallen.

Beroepsgroepen

In Tabel 5 zijn de tien beroepsgroepen gepresenteerd met het hoogste percentage bedrijfsongevallen per jaar. In de beroepsgroep lagere technische metaalkunde vinden de meeste bedrijfsongevallen plaats (8,3 procent). In deze beroepsgroep vinden we onder andere constructiebankwerkers en plaatwerkers. In deze top tien is het grote aandeel van beroepen met een technische richting opvallend. Bij deze analyse moeten een aantal kanttekeningen geplaatst worden. Ten eerste is alleen het werkzame gedeelte van de beroepsbevolking in beschouwing genomen. Daarnaast zijn personen met een bedrijfsongeval in een andere werkkring dan de voornaamste werkkring niet opgenomen in de analyses. Als laatste zijn 39 van 138 voorkomende beroepsgroepen niet meegenomen in de analyses omdat in deze beroepsgroepen te weinig respondenten aanwezig zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken.

Letsel en ziekteverzuim

In de EBB is gevraagd naar het soort letsel dat mensen hebben opgelopen als gevolg van het meest recente bedrijfsongeval. Mensen met ernstig letsel rapporteren onder andere botbreuken (13%), brandwonden (4%), vergiftiging of vergassing (1%) en amputatie (1%). Van de minder ernstige letsels gaat het in 15 procent van de gevallen om verrekking/verstuijing, in 30 procent om een open wond of snijwond, in 24 procent om een kneuzing en in één procent om een infectie door virussen of bacteriën. Het gemiddeld aantal letsels opgelopen bij het meest recente bedrijfsongeval is 1,08.

Van alle mensen met een bedrijfsongeval heeft 18 procent ernstig letsel, 63 procent minder ernstig letsel en van 18 procent is het soort letsel niet nader gespecificeerd. Vrouwen en laagopgeleiden hebben vergeleken met de totale groep mensen met een bedrijfsongeval vaker een ernstig letsel. Terwijl allochtonen en jongeren juist minder vaak een ernstig letsel hebben opgelopen.

In de sector Vervoer en communicatie is het percentage mensen met ernstig letsel hoger dan in de totale groep van mensen met een bedrijfsongeval. In de sectoren Industrie, Handel en Openbaar bestuur en onderwijs komen juist minder ernstige letsels vaker voor dan in de totale groep mensen met een bedrijfsongeval. In de sectoren Vervoer en communicatie en de Bouwnijverheid zijn relatief veel letsels niet gespecificeerd (30%).

Van de personen met een bedrijfsongeval is 34 procent meteen weer aan het werk gegaan. De rest is enige tijd thuisgebleven. Zeventwintig procent van de mensen die thuis bleven, was langer dan een maand thuis. Bijna een op de vijf was 2 tot 4 weken thuis. Iets meer dan de helft van de thuisblijvers bleef maximaal 2 weken thuis na het laatste bedrijfsongeval.

4. Vergelijking met andere bronnen

In deze paragraaf is het aantal bedrijfsongevallen uit de EBB vergeleken met andere cijfers over bedrijfsongevallen in Nederland en met cijfers uit andere Europese landen (Bron: Labour Force Survey. Ad hoc module 1999 on accidents at work and occupational diseases.).

Nederland

In Nederland bestaat een registratiesysteem waarin het aantal bedrijfsongevallen dat behandeld wordt op de Spoedeisende Hulpafdeling van een aantal ziekenhuizen worden bijgehouden (LIS: Letsel Informatie Systeem). Over het jaar 1999 rapporteert LIS 120 000 arbeidsongevallen. Omgerekend betekent dit, dat 17 op de 1 000 werkende personen in 1999 een arbeidsongeval hebben meegemaakt (Stam, C. en A. Bloemhoff, 2001). Volgens de EBB van 2000 waren 21 op de 1 000 personen die werkten of het afgelopen jaar hadden gewerkt betrokken bij één of meerdere bedrijfsongevallen.

Als gekeken wordt naar het totaal aantal bedrijfsongevallen (rekening houdend met het feit dat personen meerdere ongevallen per jaar mee kunnen maken) hebben in 2000 zelfs 25 bedrijfsongevallen plaatsgevonden op de 1 000 personen die werkten of het afgelopen jaar hadden gewerkt. Hoewel de cijfers niet helemaal vergelijkbaar zijn omdat de periode waarin de gegevens verzameld zijn verschilt, lijkt het aantal bedrijfsongevallen gemeten door de EBB bijna anderhalf keer zo hoog als de cijfers die door LIS gerapporteerd worden. Dit is echter niet verwonderlijk omdat het merendeel van de letsels (63 procent) uit de EBB geïnclassificeerd zijn als minder ernstig. Deze letsels komen waarschijnlijk niet terecht op de spoedeisende hulp van de ziekenhuizen.

Europa

Op verzoek van Eurostat is in verschillende Europese landen een steekproefonderzoek verricht naar het voorkomen van bedrijfsongevallen. De vragen over bedrijfsongevallen die opgenomen zijn in de EBB voldoen aan de eisen die Eurostat heeft gesteld. In Tabel 10 wordt het aantal bedrijfsongevallen per duizend personen van de beroepsbevolking in Nederland en Europa gepresenteerd. Hoewel het onderzoeksjaar verschilt, is het aantal personen dat betrokken is bij één bedrijfsongeval in Nederland lager dan in Europa. Het aantal personen met meer dan één bedrijfsongeval is in Nederland ook lager dan binnen Europa. Bij deze berekening zijn alleen mensen met één of meer bedrijfsongevallen meegenomen die als gevolg van het meest recente ongeval letsel hebben opgelopen en als gevolg van dit letsel meer dan drie dagen niet hebben gewerkt. Kanttekening hierbij is dat bij het berekenen van het 'Europese' percentage ook personen die per week 1 tot 4 uur werken mee zijn genomen. Het cijfer van de EBB heeft alleen betrekking op mensen die per week 4 uur of meer werken of hebben gewerkt. Hierdoor is het aantal personen met één of meer ongevallen in Nederland waarschijnlijk iets overschat. Anderzijds zijn de gepresenteerde cijfers van Nederland waarschijnlijk iets onderschat, omdat mensen die meerdere ongevallen hebben gehad, maar bij het meest recente ongeval geen letsel hebben opgelopen beschouwd zijn als mensen zonder bedrijfsongevallen.

Literatuur

EUROSTAT, *Ad hoc module on accidents at work and occupational diseases in the 1999 Community Labour Force Survey*, 2000.

Hertog, P.C. den, J.J.M. Geurts, H.M.H. Hendriks, J.M. Hutten, L.T.B. van Kampen, S.L. Schmikli, W. Schoots, *Ongevallen in Nederland 1997/1998. Een enquête-onderzoek onder slachtoffers van ongevallen*, Amsterdam, 2000.

Stam, C. en A. Bloemhof, *Arbeidsongevallen in 1999 op basis van het Letsel Informatie Systeem*. Amsterdam, (concept) 2001.

Tabel 1

Beroepsbevolking dat het jaar voorafgaand aan het interview één of meer bedrijfsongevallen heeft gehad en het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar naar persoonskenmerken, 2000

	Eén of meer bedrijfsongevallen	Aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar
	%	gemiddeld
Totaal	2,1	1,2
Geslacht ¹⁾		
Man	2,8	1,2
Vrouw	1,1	1,2
Herkomst ¹⁾		
Autochtoon	2,0	1,2
Allochtoon	2,7	1,2
Leeftijd ¹⁾		
15-24 jaar	3,0	1,2
25-54 jaar	2,0	1,2
55-64 jaar	1,6	1,0
Opleidingsniveau ¹⁾		
Laag	3,0	1,2
Middelbaar	2,5	1,2
Hoog	0,9	1,2

¹⁾ Percentages 'bedrijfsongevallen' zijn verschillend tussen de onderscheiden categorieën bij een significantieniveau van 5% (Chi-square).

Tabel 2

Werkzame beroepsbevolking dat het jaar voorafgaand aan het interview één of meer bedrijfsongevallen in de belangrijkste huidige werkkring heeft gehad naar positie in deze werkkring, 2000

	Eén of meer bedrijfsongevallen
	%
Nederland	1,9
Werknemers ¹⁾	2,0
w.o. Vast dienstverband	2,0
Geen vast dienstverband	2,2
w.o. Uitzendkracht	2,1
Oproep/invalkracht	1,8
Zelfstandigen ¹⁾	1,4

¹⁾ Het percentage 'bedrijfsongevallen' is voor werknemers en zelfstandigen verschillend bij een significantieniveau van 5% (Chi-square).

Tabel 3

Beroepsbevolking naar de werkkring waarin het meest recente bedrijfsongeval plaatsvond, 2000

	Beroepsbevolking
	%
Huidige eerste werkkring	90
Huidige tweede werkkring	1
Werkkring van één jaar (of korter) geleden	5
Andere werkkring	4

Tabel 4

Beroepsbevolking dat het jaar voorafgaand aan het interview één of meer bedrijfsongevallen heeft gehad en het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar naar bedrijfssectoren en bedrijfstakken, 2000

	Eén of meer bedrijfsongevallen	Aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar
	%	gemiddeld
Nederland	2,1	1,2
Landbouw en visserij	2,9	1,1
Industrie	3,4	1,2
Metaal en elektrotechnische industrie	4,2	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4,3	
Aardolie en chemische industrie	2,5	
Grafische industrie	1,4	
Bouwnijverheid	3,8	1,1
Bouwbedrijven en afwerking gebouwen	3,6	
Bouwinstallatiebedrijven	4,0	
Handel	2,1	1,2
Detailhandel	2,1	
Groothandel	2,2	
Autohandel en -reparatie	2,5	
Horeca	3,0	1,4
Vervoer en communicatie	2,3	1,3
Vervoer (exclusief openbaar)	2,5	
Reisorganisatie, post en telecommunicatie	2,3	
Openbaar vervoer	1,3	
Financiële en zakelijke dienstverlening	0,7	1,0
Zakelijke dienstv. (excl. schoonmaakbedrijven)	0,7	
Financiële instellingen	0,2	
Schoonmaakbedrijven	2,3	
Openbaar bestuur en onderwijs	1,2	1,1
Onderwijs	0,5	
Openbaar bestuur	1,7	
Gezondheids- en welzijnszorg	1,3	1,3
Verpleeg- en bejaardentehuizen	1,4	
Ziekenhuizen	1,3	
Overige gezondheids- en welzijnszorg	1,3	
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	1,1

Tabel 5

De tien beroepsgroepen van de werkzame beroepsbevolking met het hoogste percentage mensen met één of meer bedrijfsongevallen in de belangrijkste huidige werkkring, 2000

	Eén of meer bedrijfsongevallen
	%
1. Technisch Metaalkundig (lager) zoals constructie-bankwerkers en plaatwerkers.	8,3
2. Docenten agrarische, technische, transportvakken (hoger)	8,1
3. Technisch Werktuigbouwkundig (middel) zoals automonteurs, machinebankwerkers en kraanmachinisten	6,2
4. Technisch Elektrotechnisch (excl. automatisering e.d.) (middel) zoals elektronica monteurs	5,9
5. Technisch Metaalkundig (middel) zoals fijnbankwerkers en amanuenses	5,8
6. Technisch (elementair) zoals productiemedewerkers in de industrie	5,3
7. Technisch Procestecnisch (lager) zoals slaggers, broodbakkers en machinebediendes in de glas en papier industrie.	5,1
8. Materiaalkundig, procestecnisch e.d. (wo)	4,9
9. Transport algemeen (lager) zoals vrachtwagen- en buschauffeurs	4,5
10. Technisch bouwkundig (lager)	4,1

Tabel 6
Letsel als gevolg van het meest recente bedrijfsongeval, 2000

	Letsel	Aantal letsels
	%	<i>gemiddeld</i>
Ernstig letsel ¹⁾ namelijk:		
Amputatie	1	
Botbreuk	13	
Brandwond	4	
Vergiftiging, vergassing	1	
Minder ernstig letsel ¹⁾ namelijk:		
Infectie door virussen of bacteriën	1	
Kneuzing	24	
Open wond, snijwond	30	
Verrekking, verstuiking	15	
Niet gedefinieerd		
Ander letsel	21	
Aantal letsels bij het meest recente bedrijfsongeval		1,08

¹⁾ Alle opgegeven letsels zijn meegenomen.
 Personen met meerdere letsels komen meerdere keren voor.

Tabel 7
Letsel als gevolg van het meest recente bedrijfsongeval naar persoonskenmerken, 2000

	Soort letsel ¹⁾		
	Ernstig	Minder ernstig	Anders
	%		
Totaal	18	63	18
Geslacht			
Man	17	65	18
Vrouw	24	57	20
Herkomst			
Autochtoon	20	63	17
Allochtoon	9	67	24
Leeftijd			
15-24 jaar	15	68	17
25-54 jaar	19	62	19
55-64 jaar	.	.	.
Opleidingsniveau			
Laag	22	70	7
Middelbaar	18	63	20
Hoog	19	61	21

¹⁾ Personen met letsel zijn maar 1 keer ingedeeld (selectie criterium ernstig letsel, dan minder ernstig letsel en dan ander letsel).
 (Punten geven aan dat het aantal personen in een bepaalde categorie te klein is voor het berekenen van betrouwbare percentages).

Tabel 8
Letsel als gevolg van het meest recente bedrijfsongeval naar bedrijfssectoren, 2000

	Soort letsel ¹⁾		
	Ernstig	Minder ernstig	Anders
	%		
Totaal	18	63	18
Landbouw en visserij	.	.	.
Industrie	16	69	15
Bouwnijverheid	19	54	27
Handel	19	67	14
Horeca	.	.	.
Vervoer en communicatie	22	48	30
Financiële en zakelijke dienstverlening	.	.	.
Openbaar bestuur en onderwijs	20	66	15
Gezondheids- en welzijnszorg	15	65	20
Cultuur en overige dienstverlening	.	.	.

¹⁾ Personen met letsel zijn maar 1 keer ingedeeld (selectie criterium ernstig letsel, dan minder ernstig letsel en dan ander letsel).
 (Punten geven aan dat het aantal personen in een bepaalde categorie te klein is voor het berekenen van betrouwbare percentages).

Tabel 9
Ziekteverzuim als gevolg van het letsel dat opgelopen is tijdens het meest recente bedrijfsongeval, 2000

	Ziekteverzuim
	%
Niet thuisgebleven	34
Wel thuisgebleven	66
Ja, thuisgebleven namelijk:	
1 tot 4 dagen	19
4 tot 7 dagen	13
1 tot 2 weken	21
2 tot 4 weken	19
langer dan 1 maand	27

Tabel 10
Het aantal mensen met een bedrijfsongeval per 1 000 personen van het werkende gedeelte van de beroepsbevolking

	Nederland, 2000	Europa, 1999*
	<i>aantal per 1 000 personen</i>	
Aantal Bedrijfsongevallen		
1	9,9	16,1
2	0,7	1,1
3	0,1	0,2
4	0,1	0,1
5 t/m 8	0	0,3
> 8	0	
Totaal	10,8	17,8

* Cijfer is gemiddelde van Denemarken, Duitsland, Griekenland, Spanje, Italië Luxemburg, Portugal, Finland, Zweden en Hongarije.

Aantal vacatures gedaald

Hans Langenberg

Het aantal vacatures is voor het eerst in zeven jaar gedaald. Eind september vorig jaar stonden 171 duizend vacatures open. Dit waren er 13 duizend minder dan een jaar eerder. Het aantal vacatures op de duizend banen liep terug van 25 naar 23. De spanning op de arbeidsmarkt nam daarmee enigszins af.

Eerste daling sinds 1994

Vanaf het derde kwartaal van 1994 kwam het aantal vacatures elk kwartaal hoger uit dan het jaar ervoor. Toen de economische groei begin vorig jaar sterk terugliep, stabiliseerde het aantal vacatures. De recordhoogten van 2000 bleven nog een half jaar gehandhaafd. Pas in het derde kwartaal van 2001 vond er een daling plaats. Met deze daling komt het aantal openstaande vacatures uit op 171 duizend. Dit zijn er 13 duizend minder dan een jaar eerder. Overigens bleef het aantal geregistreerde werklozen in het derde kwartaal nog op hetzelfde lage niveau.

Sterke daling vacatures in vervoer en communicatie

De grootste dalingen in het aantal vacatures vonden plaats in de industrie, de handel en 'vervoer en communicatie'. Bij alle drie de bedrijfstakken lag het aantal vacatures 5 duizend onder het niveau van september 2000. Ook in de eerste twee kwartalen van 2001 werden bij deze bedrijfstakken al dalingen geconstateerd. Vervoer en communicatie kende relatief de grootste daling. Het aantal vacatures nam hier af met 36 procent.

Instellingen die nog wel een groeiend aantal vacatures kenden, bevonden zich vooral in de niet-commerciële dienstverlening. Zo steeg het aantal vacatures in de zorg met 4 duizend. Ook bij bedrijven met minder dan tien werknemers steeg het aantal vacatures nog. Er waren hier 6 duizend vacatures meer dan een jaar eerder.

Spanning op arbeidsmarkt nog altijd hoog

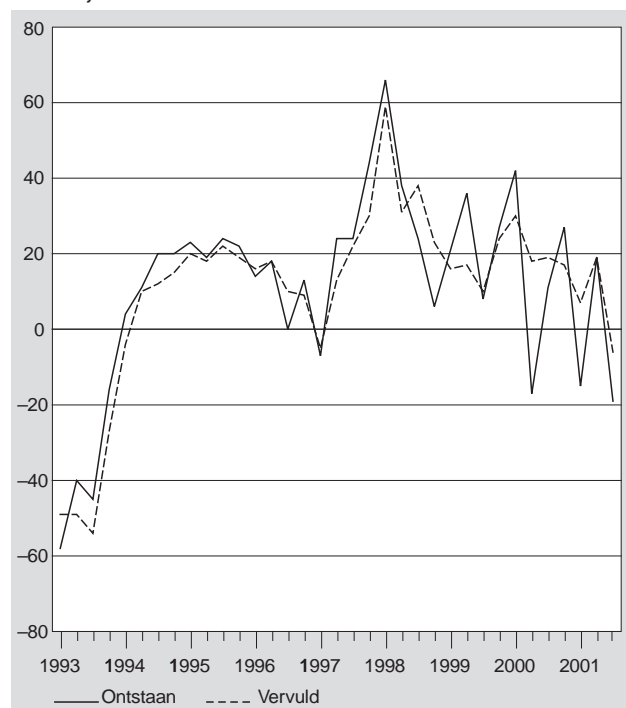
Afgemeten aan het aantal vacatures per 1 000 banen (ofwel de vacaturegraad) is de spanning op de arbeidsmarkt ondanks een lichte daling nog steeds hoog. Eind september 2001 stonden er op de duizend banen 23 vacatures open. Een jaar eerder waren dat er 25. De hoogste spanning kent nog altijd de bouwsector. Op de duizend banen stonden hier 33 vacatures open (zie tabel 1).

Naast de bouw kent ook de zakelijke dienstverlening nog altijd een hoge spanning. Bij beide bedrijfstakken nam de vacaturegraad wel enigszins af. Een sterk toenemende spanning kent de horeca. Deze bedrijfstak heeft nu de op twee na hoogste vacaturegraad. Ook in het onderwijs en in de zorg neemt de spanning nog altijd gestaag toe.

Dynamiek arbeidsmarkt verminderd

De dynamiek op de arbeidsmarkt nam af. Vooral het aantal ontstane vacatures daalde in het derde kwartaal van 2001 fors. Het waren er 21 duizend minder dan een jaar eerder, een afname van

1. Jaarmutaties ontstane en vervulde vacatures particuliere bedrijven¹⁾

¹⁾ Het aantal vervulde vacatures is inclusief het aantal vervallen vacatures.

De gegevens van de overheid zijn hier buiten beschouwing gelaten aangezien vacatures bij de overheid pas sinds eind 1996 volledig worden gemeten.

bijna 10 procent. Het aantal vervulde vacatures daalde met 9 duizend iets minder sterk. De geringe daling van het aantal vervulde vacatures is in overeenstemming met de licht gedaalde, maar nog altijd stevige banengroei.

Een tijdreeks van de jaarmutaties in het aantal ontstane en vervulde vacatures geeft inzicht in de vraag of er in het derde kwartaal van 2001 sprake is van een trendbreuk. Van 1994 tot 2001 neemt het aantal ontstane en vervulde vacatures vrijwel ononderbroken toe. Haperingen zijn er alleen in het eerste kwartaal van 1997 (zowel ontstaan als vervuld) en in het tweede kwartaal van 2000 (alleen ontstaan). Dan komt 2001. De eerste twee kwartalen blijkt de economische groei sterk vertraagd. De arbeidsmarkt reageert in het eerste kwartaal met een daling van het aantal ontstane vacatures. Het aantal vervulde vacatures stijgt nog. De ontwikkeling in het tweede kwartaal is opmerkelijk: ondanks een half jaar sterk verminderde economische groei, geven zowel het aantal ontstane als het aantal vervulde vacatures nog positieve jaarmutaties te zien. Vergelijken we dit tweede kwartaal met eerdere tweede kwartalen, dan geeft 2001 de hoogste aantallen ontstane en vervulde vacatures ooit. In het derde kwartaal van 2001 is van een dergelijke top geen sprake meer. De jaarmutaties in zowel het aantal ontstane als in het aantal vervulde vacatures zijn negatief. Voor het eerst sinds 1994 daalt ook het aantal openstaande vacatures. Alle tekenen wijzen in de richting van een trendbreuk.

Tabel 1
Vacaturegraden naar economische activiteit ^{1) 2)}

	2000		2001		
	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.
Totaal	25	28	29	29	23
Bedrijfssector ³⁾					
01-05 Landbouw en visserij	22	30	38	27	21
10-45 Industrie en bouwnijverheid	28	28	30	30	23
50-74 Commerciële dienstverlening	28	32	33	33	25
75-93 Niet-commerciële dienstverlening	18	21	22	23	20
Bedrijfstak ³⁾					
10-14 Delfstoffenwinning	20	24	17	20	16
15-37 Industrie	24	25	23	23	19
40-41 Energie- en waterleidingbedrijven	10	14	20	13	12
45 Bouwnijverheid	39	38	47	46	33
50-52 Handel	25	28	28	28	21
55 Horeca	25	27	34	34	29
60-64 Vervoer en communicatie	28	27	25	24	18
65-67 Financiële instellingen	20	27	28	25	19
70-74 Zakelijke dienstverlening	34	40	44	44	31
75 Openbaar bestuur	18	19	20	19	18
80 Onderwijs	12	14	13	15	14
85 Gezondheids- en welzijnszorg	20	22	24	24	23
90-93 Cultuur en overige dienstverlening	23	30	31	35	25

¹⁾ Het aantal vacatures per duizend banen.

²⁾ Vacatures van uitzendkrachten worden geteld bij de bedrijven of instellingen waar de uitzendkrachten kunnen worden ingezet. Banen van uitzendkrachten worden geteld bij de uitzendbureaus (onder 'zakelijke dienstverlening'). De vacaturegraden zijn hierdoor enigszins vertekend.

³⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Bron: CBS, Vacature-enquête en Arbeidsrekeningen.

Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen

Ton Ferber

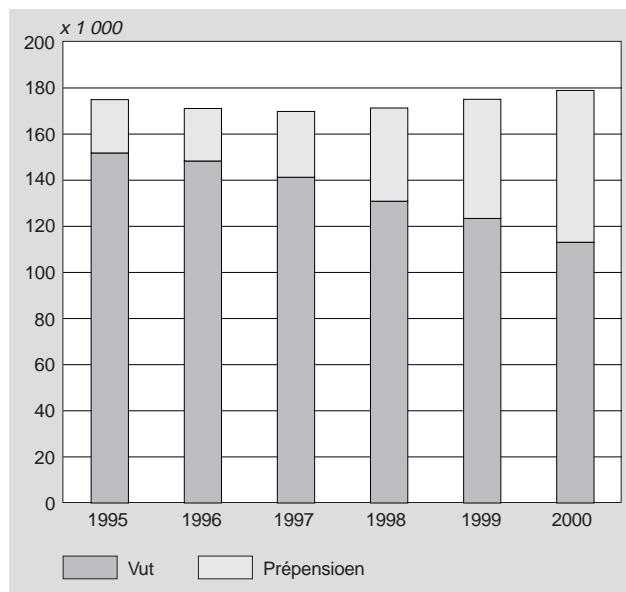
Eind 2000 werd aan 113 duizend personen een VUT-uitkering verstrekt. Het aantal personen dat een prépensioen ontving, bedroeg 66 duizend. De afgelopen vijf jaar daalde het aantal personen met een VUT-uitkering met achtduizend per jaar. Het aantal personen met een prépensioen nam met negenduizend per jaar toe. Deze ontwikkeling blijkt uit de deels herziene cijfers over de jaren 1996–2000.

1. VUT-uitkeringen en prépensioenen 1995–2000

Aan het eind van 2000 werden er 179 duizend uitkeringen in het kader van vervroegde uittreding (VUT) en vervroegde pensioering (prépensioen) verstrekt. Het totaal aantal uitkeringen blijft reeds jaren vrij constant. Wel doet zich een verschuiving voor van VUT naar prépensioen.

Eind 2000 ontvingen 113 duizend personen een VUT-uitkering. Vanaf eind 1995 is het aantal VUT-uitkeringen met 39 duizend ofwel een kwart afgenomen. Dat komt neer op een afname van zo'n achtduizend per jaar. Aan het eind van 2000 ontvingen 66 duizend personen een prépensioen. Vanaf eind 1995 is het aantal prépensioenen, met een toename van 43 duizend, bijna verdrievoudigd.

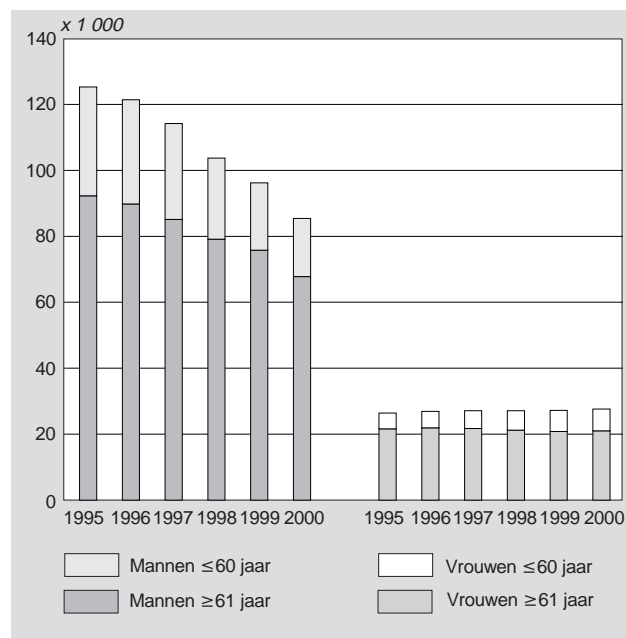
1. Vut-uitkeringen en prépensioenen

De daling van het aantal VUT-uitkeringen deed zich uitsluitend voor bij de mannen. Het aantal uitkeringen aan mannen daalde van 125 duizend aan het eind van 1995 tot 85 duizend aan het eind van 2000. Met name onder de mannen van 61 jaar en ouder is het aantal VUT-uitkeringen afgenomen.

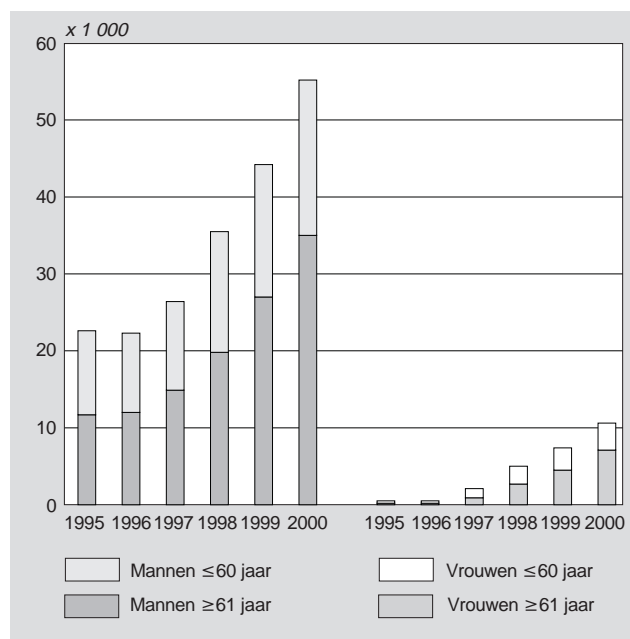
Het aantal vrouwen met een VUT-uitkering steeg in de laatste vijf jaar licht van 27 duizend tot 28 duizend. Het aantal vrouwen van 60 jaar en jonger met een dergelijke uitkering nam met tweeduizend toe. Door een afname van het aantal vrouwen van 61 jaar en ouder met een VUT-uitkering, kwam de totale toename uit op éénderuitend.

2. Vut-uitkeringen

Het grootste aandeel in de toename van het aantal prépensioenen hadden de mannen van 61 jaar en ouder. In de laatste vijf jaar nam in die leeftijdsgroep het aantal mannen met een prépensioen toe met 22 duizend tot 35 duizend aan het eind van 2000. Het aantal mannen jonger dan 60 jaar met een prépensioen is in diezelfde periode bijna verdubbeld tot 20 duizend.

3. Prépensioen

De stijging van het aantal vrouwen met een prépensioen met tien-duizend is in absolute zin veel lager dan bij de mannen. Verhoudingsgewijs is de toename echter vele malen groter. Eind 1995 werden er aan vrouwen nog nauwelijks prépensioenen verstrekt. Eind 2000 bedroeg het aantal vrouwen ouder dan 61 jaar met een prépensioen, zeventienduizend en het aantal vrouwen jonger dan 60 jaar met een prépensioen, vierduizend.

2. Herziening VUT-statistiek

Sedert 1987 publiceert het CBS de gegevens over het aantal personen met een VUT-uitkering of prépensioen. Tot en met 1991 waren de gegevens gebaseerd op de uitkomsten van jaarlijkse enquêtes bij bedrijven en instellingen. Vanaf 1992 worden de gegevens ontleend aan de administraties van VUT-fondsen, VUT-stichtingen, pensioenfondsen en ondernemingen.

Het CBS onderzoekt de mogelijkheden om de huidige VUT-statistiek te herzien. Deze herziening moet ertoe leiden dat met ingang van 2002 tegemoet kan worden gekomen aan de behoefte aan meer gedetailleerde informatie over de bestaande regelingen, financiële gegevens en de komende ontwikkelingen op het gebied van de flexibele pensionering. De laatste jaren is er een maatschappelijke discussie ontstaan over het voortbestaan van de uitkeringen in het kader van de vervroegde uittreding (VUT). Zo blijkt uit de Sociale Nota 2002 dat het regeringsbeleid erop is gericht de arbeidsdeelname van ouderen te doen toenemen. Een maatregel die kan bijdragen aan de verhoging van deze arbeidsdeelname, is de omzetting van de VUT in flexibele pensioenen.

Uit dit onderzoek is inmiddels gebleken dat sedert het einde van 1995 het aantal VUT-uitkeringen is gedaald en dat het aantal prépensioenen is gestegen. Uit de tot nu toe gepubliceerde informatie over de jaren vòòr 2000 is deze ontwikkeling niet af te leiden. Dit komt omdat een aantal uitkeringen en pensioenen onjuist werd getypeerd. Met name voor de sector *Overheid* zijn de gege-

vens niet juist onderscheiden. Pensioenen in het kader van bijvoorbeeld de doorstromingsregeling voor het onderwijspersoneel (DOP) en het functioneel leeftijdsontslag (FLO) zijn niet getypeerd als prépensioenen maar als VUT-uitkeringen. De ontwikkelingen in de aantallen VUT-uitkeringen en prépensioenen bleven daardoor onopgemerkt. De uitkomsten zijn daarom voor de jaren 1996–2000 herzien. In tabel 1 staan de herziene aantallen naar geslacht en leeftijd. Tabel 2 bevat de herziene aantallen naar geslacht en sector. De in deze tabellen vermelde aantallen en de in de desbetreffende jaren toegekende en beëindigde uitkeringen zijn (ook) te vinden op de CBS website.

3. Technische toelichting

VUT-uitkeringen zijn uitkeringen die in het kader van de regelingen 'vervroegde uittreding' worden verstrekt. De VUT-regelingen kenmerken zich door het toepassen van het omslagstelsel. Dat betekent dat de uitkeringen aan ex-werknemers worden betaald met de premies die worden opgebracht door de actieve werknemers en door de werkgevers.

Prépensioenen zijn uitkeringen die in het kader van de regeling 'vervroegde pensionering' worden verstrekt. Voor de prépensioenering wordt het kapitaaldeckingsstelsel toegepast. Daarbij bouwt de werknemer individuele rechten op. De door betrokkene opgebrachte premie wordt belegd. De uitkering in het kader van prépensioenering wordt uit de belegde middelen betaald.

De *leeftijd* is de leeftijd aan het eind van het verslagjaar.

De *particuliere sector* betreft de privaatrechtelijke bedrijven die niet tot de gesubsidieerde sector of de overheid worden gerekend. Tot de *gesubsidieerde sector* worden gerekend de privaatrechtelijke bedrijven die door subsidie of via wettelijk vastgestelde bijdragen worden gefinancierd, voor zover zij niet tot de overheid behoren.

De *overheidssector* bestaat uit bedrijven en instellingen die voornamelijk worden gecontroleerd en gefinancierd door de overheid.

Tabel 1
Personen met een uitkering in het kader van vervroegde pensionering of vervroegde uittrekking naar geslacht en leeftijd

	Totaal			Mannen			Vrouwen		
	totaal	60 jaar en jonger	61 jaar en ouder	totaal	60 jaar en jonger	61 jaar en ouder	totaal	60 jaar en jonger	61 jaar en ouder
<i>x 1 000</i>									
Totaal									
1995	174,9	49,1	125,9	148,0	43,9	104,1	27,0	5,2	21,8
1996	171,1	47,2	123,9	143,7	41,9	101,8	27,4	5,3	22,1
1997	169,8	47,2	122,6	140,5	40,6	99,9	29,3	6,6	22,7
1998	171,3	48,4	122,9	139,2	40,2	98,9	32,1	8,2	24,0
1999	175,1	46,9	128,2	140,3	37,6	102,8	34,7	9,3	25,4
2000	178,9	48,0	130,9	140,6	37,8	102,8	38,3	10,2	28,1
w.v.									
VUT-uitkeringen									
1995	151,8	37,8	112,7	125,3	33,0	91,1	26,5	4,8	21,6
1996	148,3	36,6	111,7	121,4	31,6	89,8	26,9	5,0	21,9
1997	141,3	34,5	106,8	114,1	29,1	85,1	27,2	5,4	21,7
1998	130,9	30,5	100,4	103,7	24,6	79,1	27,2	5,9	21,2
1999	123,4	26,7	96,7	96,2	20,4	75,8	27,2	6,4	20,8
2000	113,1	24,3	88,8	85,4	17,6	67,8	27,6	6,6	21,0
Prépensioenen									
1995	23,1	11,3	13,2	22,7	10,9	13,0	0,5	0,4	0,2
1996	22,8	10,6	12,2	22,3	10,3	12,0	0,5	0,3	0,2
1997	28,5	12,7	15,8	26,3	11,5	14,9	2,2	1,2	1,0
1998	40,4	17,9	22,5	35,4	15,7	19,8	5,0	2,3	2,7
1999	51,7	20,2	31,5	44,1	17,2	26,9	7,5	3,0	4,6
2000	65,8	23,7	42,1	55,2	20,2	35,0	10,6	3,5	7,1

Tabel 2
Personen met een uitkering in het kader van vervroegde uittrekking en vervroegde pensionering naar sector

	Totaal			Particuliere sector			Gesubsidieerde sector			Overheidssector		
	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen
<i>x 1 000</i>												
1995	174,9	148,0	27,0	96,3	90,8	5,5	26,3	12,8	13,5	52,4	44,4	8,0
1996	171,1	143,7	27,4	95,2	89,5	5,8	26,2	12,1	14,1	49,7	42,2	7,5
1997	169,8	140,5	29,3	93,8	87,6	6,3	26,0	10,8	15,2	50,0	42,2	7,8
1998	171,3	139,2	32,1	91,7	84,8	6,9	27,3	10,5	16,8	52,3	43,8	8,5
1999	175,1	140,3	34,7	89,0	81,8	7,2	29,2	11,2	18,0	56,9	47,3	9,5
2000	178,9	140,6	38,3	85,7	78,0	7,7	31,0	11,7	19,3	62,2	50,9	11,3

2. Tabellen

Cijfers in StatLine

StatLine

In toenemende mate zijn cijfers van het CBS beschikbaar via internet. Via internet kunt u toegang verkrijgen tot StatLine, de elektronische databank van het CBS. In StatLine vindt u statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen en grafieken. Deze resultaten kunt u gratis bekijken, printen of opslaan. Naast de mogelijkheid om te zoeken met trefwoorden, kan met behulp van een Webselector een keuze worden gemaakt uit alle tabellen die zijn opgenomen in StatLine.

Hoe vindt u sociaal-economische cijfers in StatLine?

In StatLine zijn veel cijfers over sociaal-economische onderwerpen te vinden. De snelste manier om deze cijfers te vinden, is als volgt. Ga naar de openingspagina van de CBS homepage (www.cbs.nl) en druk op de knop 'StatLine' aan de linkerkant. U krijgt nu een scherm waarin wordt uitgelegd hoe u binnen StatLine kunt zoeken naar onderwerpen.

Klik in de tekst op het eerste woord 'StatLine'. U krijgt nu een scherm waarin u twee mogelijkheden hebt om StatLine te benaderen (*figuur 1*). De eerste is zoeken met een trefwoord. Als u een trefwoord intoetst en daarna op 'zoeken' klikt, selecteert een zoekmachine tabellen van StatLine publicaties waarin het door u gekozen trefwoord voorkomt.

De tweede mogelijkheid is zelf te zoeken in de themaboom. U klikt dan op 'thema's', waarna de StatLine Webselector gestart wordt. U kunt dan snel gegevens vinden over sociaal-economische onderwerpen als u klikt op 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Door op een geel mapje te klikken krijgt u de onderliggende thema's of publicaties te zien. De StatLine publicaties zijn te herkennen aan het blauwe pijltje voor de titel. In de StatLine publicaties kunt u zelf een tabel samenstellen door onderwerpen, detailleringen en periodes te selecteren.

In *figuur 2* is een voorbeeld gegeven. In de linkerhelft van het scherm staat het bovenste deel van het thema 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Deze bevat zowel thema's als publicaties. De publicatie 'Arbeidsomstandigheden; bedrijfsklassen' is aangeklikt. In het rechterdeel van het scherm staan de onderwerpen van deze publicatie: de arbeidsomstandigheden naar een aantal kenmerken van het werk. Submappen in het rechterdeel opent u door op het 'plusje' te klikken. Rechtsboven staan de detailleringen waaruit geselecteerd kan worden: de onderwerpen, de bedrijfsklassen, de positie in de beroepsbevolking en het jaar waarop de

gegevens betrekking hebben. Wanneer u klaar bent met selecteren, klikt u op 'Gegevens tonen' en wordt de door u samengestelde tabel op het scherm getoond. Uiteraard kunt u deze tabel afdrukken of opslaan op schijf. Als u op het pictogram met de diskette ('Tabel bewaren') boven de tabel klikt, krijgt u de keuze om de tabel in excel-formaat of in een ander formaat op te slaan.

Wat kunt u in StatLine vinden?

Er zijn een groot aantal StatLinepublicaties over sociaal-economische onderwerpen. De meeste vindt u onder de kop 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Over arbeid zijn onder meer cijfers opgenomen over beroepsbevolking en werkloosheid, arbeidsomstandigheden, banen en werkzame personen, verdiende lonen en cao-lonen, vacatures en vakbeweging. Onder inkomen vindt u onder andere gegevens over inkomensverdelingen, samenstelling van het inkomen, koopkracht, vermogens en bestedingen. Onder sociale zekerheid staan publicaties over arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, de bijstandswet en het ziekteverzuim.

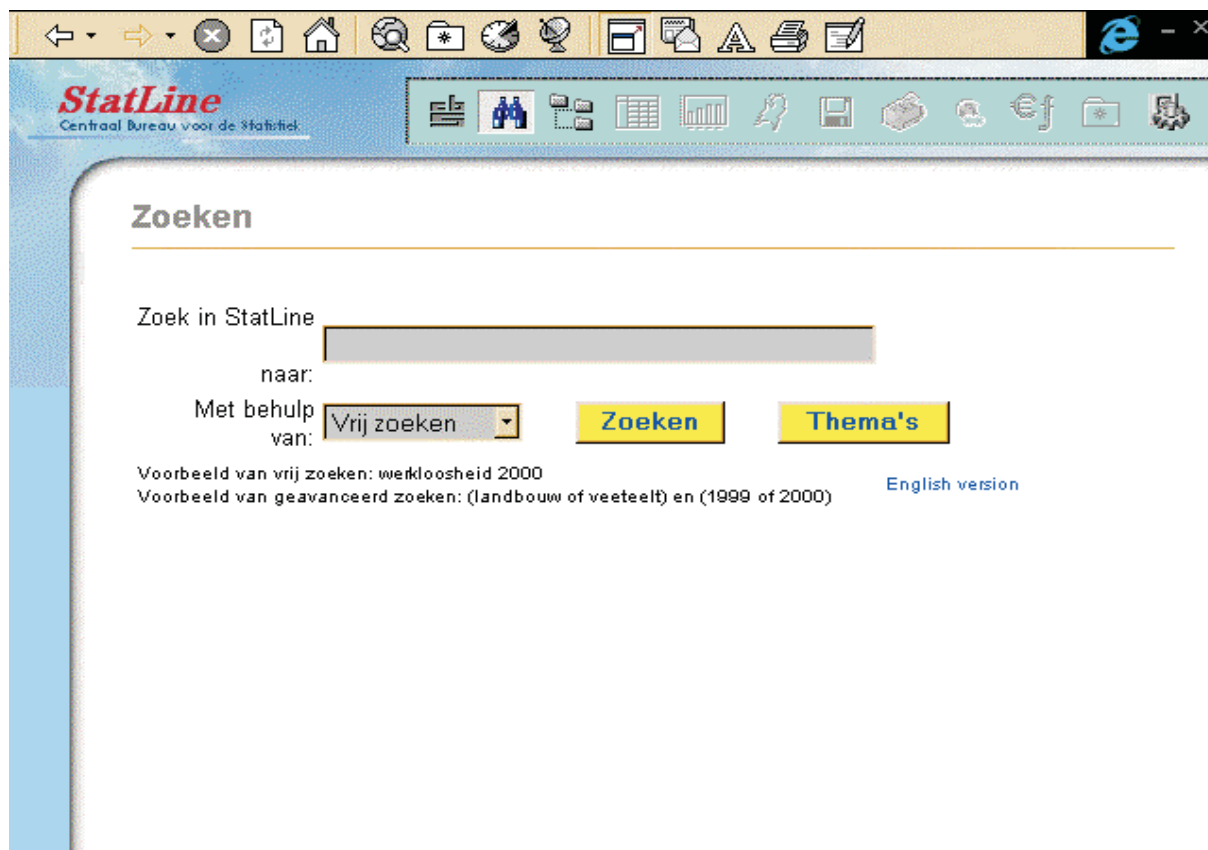
Meer cijfers over sociaal-economische onderwerpen zijn te vinden bij 'Historische reeksen' (net onder 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid' in *figuur 2*). Hierin vindt u tijdreeksen vanaf 1899 voor een beperkt aantal onderwerpen. Cijfers per gemeente of andere regio's zijn behalve onder de thema's zelf ook te vinden bij het thema 'Nederland regionaal' in de publicaties 'Regionaal statistisch bestand' en 'Statistisch bestand gemeenten'.

Binnenkort

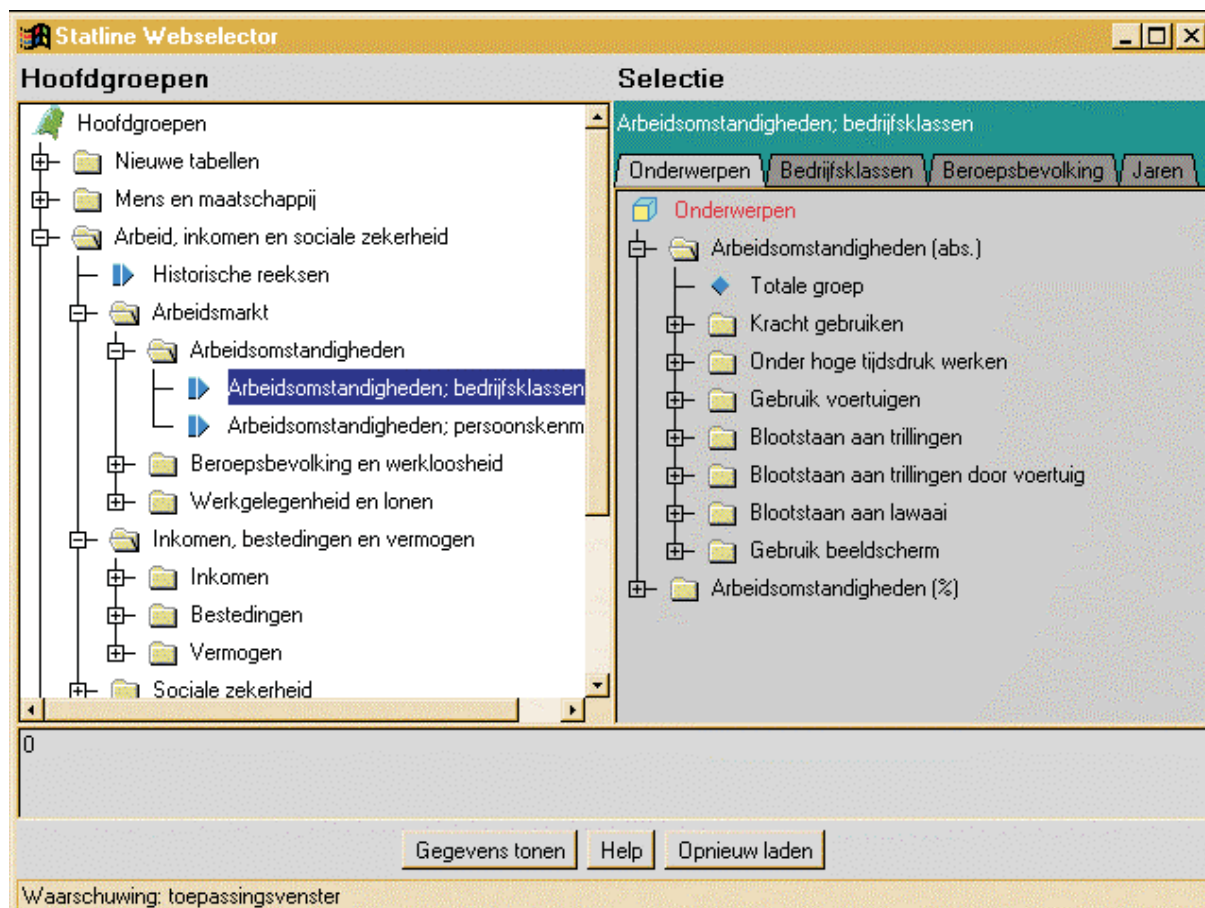
Hoewel het overgrote deel van de sociaal-economische cijfers van het CBS al op StatLine is te vinden, wordt nog gewerkt aan nieuwe StatLinepublicaties. Deze zullen in de loop van het jaar via StatLine beschikbaar komen. Onder het mapje 'Nieuwe tabellen' kunt u zien welke publicaties recent op StatLine beschikbaar zijn gekomen.

Met de uitbreiding van de elektronische publicaties in StatLine zullen de jaarcijfers in de Sociaal-economische Maandstatistiek beperkt worden. In de toekomst zult u in de Sociaal-economische Maandstatistiek steeds meer kleine tabellen aantreffen met daarin alleen de belangrijkste cijfers. Voor meer gedetailleerde cijfers – bijvoorbeeld naar bedrijfstak – wordt verwezen naar StatLine. In de Sociaal-economische Maandstatistiek zullen we u op de hoogte houden van nieuwe StatLine publicaties met sociaal-economische cijfers.

Figuur 1

Figuur 2

2.0 Kerncijfers

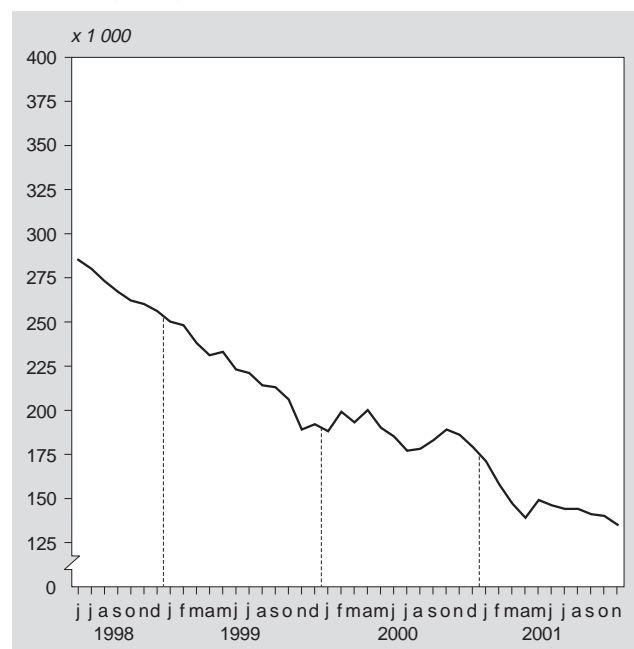
	Basis c.q. eenheid	1998	1999	2000	2000		2001			
					3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e Kw.
1. Werkgelegenheid en vacatures ¹⁾										
Werkzame personen	1 000	7 742	7 935*	8 122*						
Werknemers	1 000	6 558	6 788*	6 975*						
Zelfstandigen	1 000	1 184	1 147*	1 147*						
Banen van werknemers	1 000	6 881	7 099*	7 293*	7 330*	7 354	7 401*	7 475*	7 505*	
Landbouw en visserij	1 000	114	119*	122*	128*	124	114*	126*	130*	
Industrie en bouwnijverheid	1 000	1 483	1 509*	1 527*	1 534*	1 536	1 526*	1 536*	1 543*	
Commerciële dienstverlening	1 000	3 195	3 355*	3 479*	3 498*	3 507	3 548*	3 575*	3 580*	
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	2 088	2 116*	2 165*	2 170*	2 186	2 213*	2 239*	2 252*	
Mannen	1 000	3 959	4 049*	4 128*	4 150*	4 145	4 154*	4 196*	4 209*	
Vrouwen	1 000	2 922	3 050*	3 165*	3 180*	3 208	3 246*	3 279*	3 296*	
Voltijd	1 000	4 004	4 109*	4 208*						
Deeltijd	1 000	2 877	2 990*	3 086*						
Vast	1 000	6 095	6 327*	6 507*						
Flexibel	1 000	786	772*	786*						
Vacatures ²⁾	1 000	123	171	203	183	204	216	218	171	
Landbouw en visserij	1 000	2	3	3	3	4	4	3	3	
Industrie en bouwnijverheid	1 000	28	37	47	43	44	45	46	35	
Commerciële dienstverlening	1 000	74	94	110	99	112	119	119	88	
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	19	37	42	39	45	47	51	45	
2. Beroepsbevolking en werkloosheid										
Beroepsbevolking	1 000	6 957	7 097	7 187						
Mannen	1 000	4 196	4 242	4 288						
Vrouwen	1 000	2 761	2 856	2 898						
Werkzame beroepsbevolking	1 000	6 609	6 805	6 917						
Mannen	1 000	4 047	4 121	4 174						
Vrouwen	1 000	2 562	2 684	2 734						
Werkloze beroepsbevolking ³⁾	1 000	348	292	270						
Mannen	1 000	149	121	114						
Vrouwen	1 000	199	172	156						
Geregistreerde werkloosheid	1 000	287	221	188	176	186	176	132	141	135
Mannen	1 000	155	115	98	87	90	98	72	72	67
Vrouwen	1 000	132	106	90	88	96	78	61	69	69
Geregistreerde werkloosheid	%	4,1	3,1	2,6	2,4	2,6	2,4*	1,8*	2,0*	1,9*
Mannen	%	3,7	2,7	2,3	2,0	2,1	2,3*	1,7*	1,7*	1,6*
Vrouwen	%	4,8	3,7	3,1	3,1	3,3	2,7*	2,1*	2,4*	2,4*

¹⁾ De gehele werkgelegenheid inclusief minder dan 12 uur.

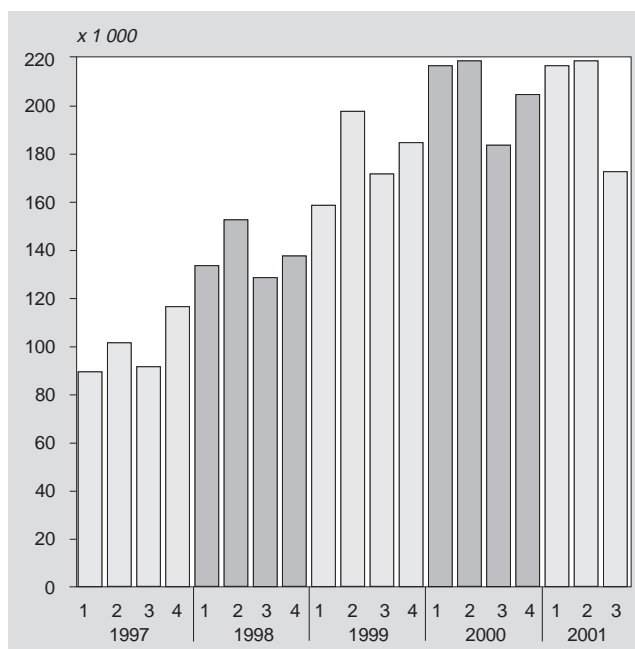
²⁾ Exclusief vacatures bij overheid en onderwijs.

³⁾ Vóór oktober 1999 in SEM voorlopige cijfers betreffende 1998 gepubliceerd.

1. Geregistreerde werklozen (driemaandsgemiddelde; onder middelste maand) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

2. Vacatures, ultimo kwartaal

	Basis c.q. eenheid	1998	1999	2000	2001	2000		2001			
						3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
3. Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen											
Cao-lonen per uur incl. bijzondere beloningen	1990=100	123,9	128,0	132,2		132,9	133,6	135,9*	137,4*	139,7*	140,0*
Particuliere bedrijven	1990=100	124,8	128,6	132,8		133,8	134,3	136,6*	138,2*	140,5*	140,7*
Gesubsidieerde sector	1990=100	122,1	126,8	131,3		132,2	132,4	136,3*	136,5*	139,7*	139,5*
Overheid	1990=100	121,8	126,5	130,4		130,0	131,9	133,4*	135,3*	136,6*	137,8*
Leden van vakverenigingen ¹⁾	1 000	1 766	1 814	1 797		1 806	1 803	1 796	1 800	1 800	.
Verloren arbeidsdagen door stakingen ²⁾	1 000	33,2	75,8	9,4		1,0	2,0
4. Lonen en loonkosten											
Verdiende lonen per maand van Voltijdwerknemers ³⁾	euro	2 205	2 277*	2 369*							
Minimumloon per maand	euro					1 110,85	1 110,85	1 154,46	1 154,46	1 180,42	1 180,42
Aantal minimumloners	1 000 euro	310,0	295,6	284,6							
Loonkosten per uur in de nijverheid	euro	23,36	24,10*	24,84*		25,02*	25,12*	25,59*	26,04*	26,50*	.
5. Inkomen, vermogen en consumptie											
Gemiddeld beschikbaar inkomen van huishoudens ⁴⁾	1 000 euro	22,7	23,4*
Dynamische koopkrachtverandering ⁵⁾ , t.o.v. 1 jaar eerder	%	2,8	1,3*
Gemiddeld vermogen per huishouden	1 000 euro	84,0	93,0
Gemiddelde bestedingen per huishouden	1 000 euro	22,2	23,2
Consumptie (volumemutatie per persoon) ⁶⁾	%	3,9	3,3*	2,8*		2,4*	2,2*	0,5*	1,1*	0,8*	.
Consumentenvertrouwen ⁷⁾ , gem. saldo pos. en neg. antw.		17	14	24		25	20	11	-1	-4	-9
Consumentenprijsindex											
Alle huishoudens	1995=100	106,3	108,6	111,4	116,4*	111,8	112,7	114,6	116,4	117,0	117,6
Werknemers laag	1995=100	106,1	108,4	111,1	116,2*	111,5	112,5	114,4	116,2	116,8	117,4
Geharmoniseerde index CPI, Nederland	1996=100	103,7	105,8	108,2	113,8*	108,6	109,6	111,8	114,0	114,3	115,0
7. Sociale zekerheid											
WW ⁸⁾	1 000	306	249	204		187	189	189	169	163	.
Algemene bijstandswet, (incl. RWW)											
periodiek algemeen <65 jaar, thuiswonend	1 000	397	363	335		341	335	331	326	.	.
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1 000	892	915	937		940	949	958	965	965	.
Ziekteverzuim (exclusief overheid) ⁹⁾	%	5,6	6,0	6,1		5,8	6,3	6,4	6,0	5,7	.

¹⁾ Betreft vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP en tot 1998 de AVC.

²⁾ De gegevens in het tweede kwartaal van 1998 zijn exclusief de acties in verband met de CAO-Gezondheidszorg en de CAO-Welzijn.

³⁾ De samenstelling is ingaande 1999 gewijzigd (zie art. 'Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers' in de Sociaal-economische maandstatistiek, december 2001).

⁴⁾ Het besteedbaar inkomen is de som van inkomsten uit alle bronnen na aftrek van premies en belastingen.

⁵⁾ De ontwikkeling van werkelijk ondervonden koopkracht.

⁶⁾ Mutatie t.o.v. (de overeenkomstige periode van) voorgaand jaar; vanaf december 1999 gewijzigde cijfers vanaf 1996 vanwege nieuwe richtlijnen Nationale Rekeningen.

⁷⁾ Jaar- en kwartaalcijfers zijn berekend als een gewogen gemiddelde van het maandelijks vastgestelde consumentenvertrouwen. De index is weergegeven op een schaal van -100 tot +100.

⁸⁾ De WW-cijfers wijken af van eerder gepubliceerde cijfers.

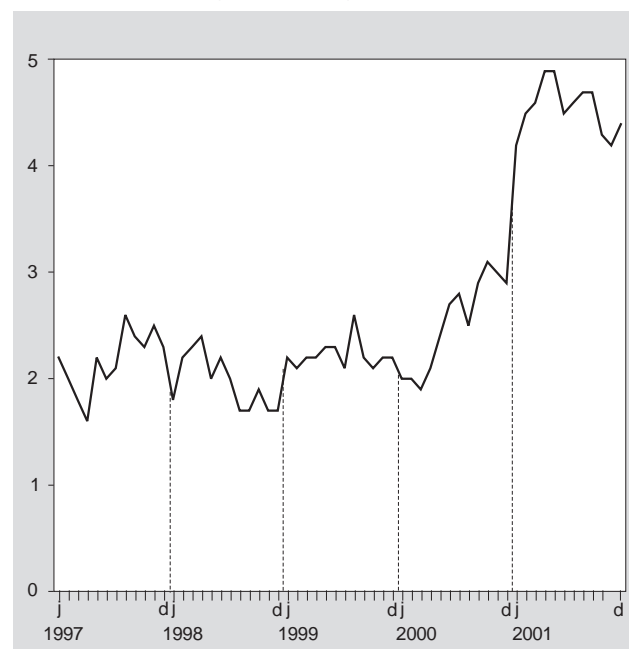
In het verleden werd het aantal WW-uitkeringen gepubliceerd op transactiebasis. Hierbij werden uitkeringen gecorrigeerd met maximaal 6 maanden nagekomen informatie.

⁹⁾ Inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

3. Index consumentenvertrouwen

4. Procentuele verandering consumentenprijsindex-alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand voorgaand jaar (1995=100)

2.1 Banen en arbeidsvolume

Tabel 2.1.1
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstakken

	1999	2000				2001		
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
<i>x 1 000</i>								
Totaal	7 163	7 207	7 282	7 330	7 354	7 401	7 475	7 505
Landbouw en visserij	122	111	124	128	124	114	126	130
Delfstoffenwinning	8	9	9	9	8	8	8	8
Industrie	1 048	1 053	1 054	1 053	1 055	1 059	1 057	1 056
Energie en water	38	38	37	37	37	36	36	36
Bouwnijverheid	426	413	426	435	436	423	435	444
Handel, horeca en reparatie	1 488	1 510	1 521	1 528	1 541	1 562	1 569	1 565
Vervoer en communicatie	433	433	438	447	448	448	453	459
Financiële en zakelijke diensten	1 472	1 496	1 514	1 523	1 519	1 538	1 553	1 556
Overheid	894	902	903	903	912	922	927	929
Zorg en overige diensten	1 234	1 243	1 256	1 268	1 274	1 291	1 312	1 323
Mannen	4 075	4 086	4 130	4 150	4 145	4 154	4 196	4 209
Landbouw en visserij	83	75	84	86	83	76	86	88
Delfstoffenwinning	7	7	7	7	7	7	7	7
Industrie	805	805	804	805	805	804	801	802
Energie en water	31	31	30	30	30	29	29	29
Bouwnijverheid	391	378	392	400	398	385	397	404
Handel, horeca en reparatie	788	799	805	808	809	821	826	824
Vervoer en communicatie	313	314	317	320	321	321	324	328
Financiële en zakelijke diensten	815	831	846	846	845	856	867	867
Overheid	513	514	515	516	515	517	519	521
Zorg en overige diensten	328	331	330	330	332	338	340	339
Vrouwen	3 088	3 121	3 151	3 180	3 208	3 246	3 279	3 296
Landbouw en visserij	39	36	40	41	42	38	41	42
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	244	248	249	248	250	255	256	254
Energie en water	7	7	7	7	7	7	7	7
Bouwnijverheid	34	34	34	36	38	38	38	39
Handel, horeca en reparatie	700	711	715	720	731	741	743	741
Vervoer en communicatie	120	119	121	126	127	126	128	131
Financiële en zakelijke diensten	657	665	669	677	673	683	685	689
Overheid	381	388	387	387	398	405	408	408
Zorg en overige diensten	906	912	927	937	942	953	971	984

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

Tabel 2.1.2
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstakken

	1999	2000				2001		
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Totaal	5 590	5 636	5 700	5 726	5 737	5 781	5 842	5 849
Landbouw en visserij	88	81	89	93	90	83	91	93
Delfstoffenwinning	8	8	8	8	8	8	8	8
Industrie	931	938	941	938	937	943	943	940
Energie en water	35	35	35	34	34	33	33	33
Bouwnijverheid	404	392	405	414	413	401	413	421
Handel, horeca en reparatie	1 047	1 071	1 084	1 084	1 085	1 107	1 119	1 107
Vervoer en communicatie	364	364	369	375	376	376	380	386
Financiële en zakelijke diensten	1 164	1 186	1 201	1 205	1 206	1 221	1 233	1 231
Overheid	726	731	733	732	739	747	751	753
Zorg en overige diensten	823	830	835	843	848	861	870	877
Mannen	3 620	3 635	3 679	3 690	3 682	3 695	3 737	3 742
Landbouw en visserij	67	61	68	70	67	62	70	71
Delfstoffenwinning	7	7	7	7	7	7	7	7
Industrie	756	758	759	758	757	757	756	755
Energie en water	30	30	30	29	29	28	28	28
Bouwnijverheid	382	369	382	390	388	375	387	394
Handel, horeca en reparatie	634	647	656	655	652	664	672	667
Vervoer en communicatie	281	282	286	288	288	289	292	295
Financiële en zakelijke diensten	722	735	747	748	750	759	768	768
Overheid	467	468	469	469	468	471	472	474
Zorg en overige diensten	274	276	275	276	277	281	284	282
Vrouwen	1 970	2 001	2 020	2 036	2 054	2 087	2 105	2 106
Landbouw en visserij	21	20	21	23	23	21	22	22
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	176	180	181	180	181	186	187	184
Energie en water	5	5	5	5	5	5	5	5
Bouwnijverheid	22	23	23	24	25	25	26	26
Handel, horeca en reparatie	413	424	428	429	433	443	446	440
Vervoer en communicatie	83	82	83	87	88	87	88	91
Financiële en zakelijke diensten	441	450	454	458	456	463	465	463
Overheid	259	263	263	263	271	276	279	279
Zorg en overige diensten	549	553	560	567	572	580	586	595

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

2.2 Vacatures

Tabel 2.2.1
Vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte

	1999		2000			2001			Jaarmutatie 2000-2001
	31 december	31 maart	30 juni	30 september	31 december	31 maart	30 juni	30 september	
	<i>x 1 000</i>								
Totaal	183,7	215,6	218,2	183,4	204,2	215,6	218,1	170,7	-12,7
w.v.									
Particuliere bedrijven ¹⁾	168,1	200,8	201,6	169,4	188,8	200,6	201,7	156,1	-13,3
Overheid	15,7	14,8	16,6	14,0	15,4	15,0	16,4	14,7	0,6
Bedrijfssector ²⁾									
01-05 Landbouw en visserij	2,5	3,4	4,1	2,8	3,8	4,4	3,4	2,7	-0,1
10-45 Industrie en bouwnijverheid	40,3	50,9	54,2	42,7	43,8	45,2	45,5	35,0	-7,7
50-74 Commerciële dienstverlening	99,9	118,0	116,1	98,6	112,0	118,7	118,6	88,1	-10,5
75-93 Niet-commerciële dienstverlening	41,1	43,3	43,8	39,3	44,6	47,4	50,6	44,9	5,6
Bedrijfstak ²⁾									
10-14 Delfstoffenwinning	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0
15-37 Industrie	25,7	28,9	32,6	25,3	26,4	24,5	24,8	20,0	-5,4
40-41 Energie- en waterleidingbedrijven	0,4	0,5	0,6	0,4	0,5	0,7	0,5	0,4	0,1
45 Bouwnijverheid	14,0	21,3	20,8	16,8	16,7	19,8	20,1	14,5	-2,4
50-52 Handel	31,5	36,1	37,7	31,3	35,3	35,3	35,9	26,6	-4,7
55 Horeca	8,2	9,8	9,4	7,1	7,5	9,3	9,5	8,4	1,3
60-64 Vervoer en communicatie w.o. post en telecommunicatie	13,8	11,6	12,1	12,7	12,2	11,4	10,7	8,1	-4,6
	4,2	3,1	2,6	3,1	2,7	2,8	2,1	1,3	-1,8
65-67 Financiële instellingen	5,9	9,1	7,5	5,8	8,0	8,2	7,5	5,9	0,1
70-74 Zakelijke dienstverlening w.o. computerservice, informatietechnologie	40,5	51,4	49,4	41,8	49,1	54,4	54,9	39,2	-2,6
	7,8	10,6	8,2	6,8	8,3	10,7	8,4	6,1	-0,7
75 Openbaar bestuur	10,2	9,3	9,9	8,7	9,4	9,8	9,6	9,0	0,2
80 Onderwijs	4,4	5,4	7,2	5,5	6,1	5,7	7,0	6,3	0,8
85 Gezondheids- en welzijnszorg	18,9	19,7	18,4	18,6	20,6	22,8	23,8	22,2	3,6
90-93 Cultuur en overige dienstverlening	7,6	8,9	8,3	6,5	8,5	9,1	10,3	7,5	0,9
Bedrijfsgrootte									
Bedrijven met 1- 9 werknemers	52,5	57,7	50,9	39,7	49,5	54,4	61,1	45,7	5,9
Bedrijven met 10-99 werknemers	54,8	69,9	73,5	59,9	63,1	65,0	69,6	52,4	-7,5
Bedrijven met 100 werknemers en meer	76,4	88,0	93,9	83,8	91,6	96,2	87,4	72,7	-11,1

¹⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

²⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Bron: CBS Vacature-enquête.

Tabel 2.2.2
Ontstane vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte

	1999		2000			2001			Jaarmutatie 2000-2001
	31 december	31 maart	30 juni	30 september	31 december	31 maart	30 juni	30 september	30 september
	x 1 000								
Totaal	226	283	251	230	254	270	273	209	-21
w.v.									
Particuliere bedrijven ¹⁾	211	267	233	208	237	252	252	189	-20
Overheid	15	16	18	22	17	18	20	20	-1
Bedrijfssector ²⁾									
01-05 Landbouw en visserij	4	7	6	8	6	6	4	4	-3
10-45 Industrie en bouwnijverheid	39	59	53	38	42	49	42	33	-5
50-74 Commerciële dienstverlening	132	161	137	126	149	152	160	114	-11
75-93 Niet-commerciële dienstverlening	51	56	56	59	57	62	67	58	-1
Bedrijfstak ²⁾									
10-14 Delfstoffenwinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-37 Industrie	25	32	33	23	27	27	27	20	-3
40-41 Energie- en waterleidingbedrijven	0	1	1	0	1	1	0	0	0
45 Bouwnijverheid	13	26	19	14	14	22	15	12	-2
50-52 Handel	53	57	54	51	61	55	52	45	-6
55 Horeca	13	17	17	13	11	17	23	16	2
60-64 Vervoer en communicatie	14	17	15	16	15	14	15	10	-6
w.o. post en telecommunicatie	2	2	2	4	4	3	3	2	-2
65-67 Financiële instellingen	7	11	7	6	10	9	7	7	0
70-74 Zakelijke dienstverlening	45	59	44	39	52	56	63	37	-2
w.o. computerservice, informatietechnologie	7	11	4	5	7	9	6	5	0
75 Openbaar bestuur	7	7	8	7	7	9	9	7	0
80 Onderwijs	7	10	11	15	10	9	11	14	-1
85 Gezondheids- en welzijnszorg	25	28	27	26	28	32	32	27	1
90-93 Cultuur en overige dienstverlening	11	11	10	11	12	12	14	9	-1
Bedrijfsgrootte									
Bedrijven met 1- 9 werknemers	71	81	66	59	69	76	82	55	-4
Bedrijven met 10-99 werknemers	69	97	84	74	80	86	93	69	-5
Bedrijven met 100 werknemers en meer	86	106	100	96	104	108	97	85	-12

¹⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

²⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Bron: CBS Vacature-enquête.

Tabel 2.2.3
Vervulde vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte ¹⁾

	1999		2000			2001			Jaarmutatie 2000-2001
	31 december	31 maart	30 juni	30 september	31 december	31 maart	30 juni	30 september	
	<i>x 1 000</i>								
Totaal	213	251	248	265	233	258	270	256	-8
w.v.									
Particuliere bedrijven ²⁾	200	234	232	241	217	241	251	234	-6
Overheid	13	17	16	24	16	18	19	22	-2
Bedrijfssector ³⁾									
01-05 Landbouw en visserij	4	6	5	9	5	6	5	5	-4
10-45 Industrie en bouwnijverheid	37	48	49	49	41	48	42	43	-6
50-74 Commerciële dienstverlening	125	143	139	143	136	145	160	145	2
75-93 Niet-commerciële dienstverlening	46	54	55	63	52	60	64	63	0
Bedrijfstak ³⁾									
10-14 Delfstoffenwinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-37 Industrie	23	29	29	30	26	28	26	25	-6
40-41 Energie- en waterleidingbedrijven	0	0	0	0	0	1	1	0	0
45 Bouwnijverheid	14	19	20	18	15	19	15	18	0
50-52 Handel	52	52	52	58	57	55	51	54	-3
55 Horeca	12	16	17	16	11	15	23	17	1
60-64 Vervoer en communicatie w.o. post en telecommunicatie	15 3	19 3	15 2	15 3	16 4	15 3	15 3	13 3	-3 -1
65-67 Financiële instellingen	7	8	8	8	8	9	8	8	0
70-74 Zakelijke dienstverlening w.o. computerservice, informatietechnologie	40 7	48 8	46 7	47 6	45 5	51 7	62 9	53 7	6 1
75 Openbaar bestuur	6	8	7	8	7	8	9	8	0
80 Onderwijs	7	9	9	17	9	9	10	14	-2
85 Gezondheids- en welzijnszorg	23	27	28	26	26	30	31	29	3
90-93 Cultuur en overige dienstverlening	10	10	11	12	10	12	13	12	0
Bedrijfsgrootte									
Bedrijven met 1- 9 werknemers	63	76	73	71	59	71	76	71	0
Bedrijven met 10-99 werknemers	65	82	81	87	77	84	88	87	-1
Bedrijven met 100 werknemers en meer	85	94	94	107	97	103	106	99	-7

¹⁾ Het aantal vervulde vacatures is inclusief het aantal vervallen vacatures.

²⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

³⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Bron: CBS Vacature-enquête.

2.3 Werkloosheid

Tabel 2.3.1
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, driemaandsgemiddelden ¹⁾

	2000				2001			
	augustus	september	oktober	november	augustus	september	oktober	november
	<i>x 1 000</i>							
Leeftijd en geslacht								
Totaal	176	181	190	186	141	140	141	135
16-24 jaar	24	23	22	22	18	20	22	22
25-34 jaar	42	45	52	53	34	33	34	33
35-64 jaar	110	114	117	111	89	87	85	80
Man	87	86	88	90	72	70	70	67
16-24 jaar	11	8	5	7	11	12	11	11
25-64 jaar	77	78	82	83	60	59	59	56
Vrouw	88	96	102	96	69	69	71	69
16-24 jaar	14	15	16	14	6	8	11	11
25-64 jaar	75	81	86	81	63	62	60	57
Duur inschrijving en geslacht ²⁾								
Korter dan 1 jaar	98	104	109	108	91	93	95	89
man	51	48	47	48	44	47	48	45
vrouw	48	56	63	59	47	46	47	43
1 jaar of langer	78	78	81	78	50	47	46	47
man	37	38	41	42	27	24	23	21
vrouw	41	40	40	36	22	23	24	25

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. Niet voor seizoen gecorrigeerde cijfers.

²⁾ Duur inschrijving volgens registratie bij arbeidsbureaus; het betreft een onafgebroken periode van inschrijving.

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.2
Geregisteerde werklozen ¹⁾ van 16-64 jaar naar landsdeel en de 4 grote gemeenten ²⁾

	2000		2001				2000	2001
	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	4e kwartaal	4e kwartaal
	<i>x 1 000</i>						<i>% van de beroepsbevolking</i>	
Nederland	176	186	176	132	141	135	2,6	1,9
Noord-Nederland	25	25	24	19	20	22	3,6	3,1
Oost-Nederland	32	35	35	30	26	30	2,4	2,0
West-Nederland	87	88	81	55	69	53	2,6	1,6
Zuid-Nederland	31	37	35	28	26	31	2,4	2,0
Vier grote gemeenten	35	46	37	21	34	24	4,9	2,6

¹⁾ Niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd.

²⁾ Noord-Nederland: Groningen, Friesland, Drenthe
Oost-Nederland: Overijssel, Flevoland, Gelderland
West-Nederland: Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland
Zuid-Nederland: Noord-Brabant, Limburg
4 grote gemeenten: Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage, Utrecht.

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.3
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16-64 jaar naar arbeidspositie volgens de Enquête Beroepsbevolking

	2000				2001			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ingeschreven personen ¹⁾	716	680	654	644	629	579	553	571
Geregistreeerde werklozen	217	173	176	186	176	132	141	135
Werkzame beroepsbevolking	261	262	256	228	236	203	179	180
Niet beschikbaar voor de arbeidsmarkt	238	245	222	230	218	244	233	255
	<i>% van ingeschreven personen</i>							
Totaal ingeschreven personen	100	100	100	100	100	100	100	100
Geregistreeerde werklozen	30	25	27	29	28	23	25	24
Werkzame beroepsbevolking	37	39	39	35	37	35	32	32
Niet beschikbaar voor de arbeidsmarkt	33	36	34	36	35	42	42	45

¹⁾ De hier vermelde aantallen volgens de registratie zijn bepaald uit het maandelijks door het Landelijk Bureau voor de Arbeidsvoorziening aan het CBS ter beschikking gestelde databestand (het zgn. Gis-bestand).

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.4
Werkzoekenden zonder baan¹⁾; maandcijfers seizoensgecorrigeerd

	1998	1999	2000	2001								
				april *	mei *	juni *	juli*	aug*	sep*	okt*	nov*	dec*
	<i>in % van de beroepsbevolking</i>											
België	9,5	8,8	7,0	6,8	6,9	6,8	6,8	6,8	6,9	7,0	7,0	6,9
Denemarken	5,2	5,2	4,7	4,6	4,6	4,6	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4	.
Duitsland	9,3	8,6	8,1	7,8	7,8	7,9	7,9	7,9	7,9	8,0	8,0	8,0
Finland	11,4	10,2	9,8	9,1	9,0	9,0	9,1	9,1	9,2	9,2	9,2	.
Frankrijk	11,8	11,2	9,5	8,9	8,9	8,9	9,0	9,0	9,0	9,1	9,2	.
Griekenland	10,9	11,7
Ierland	7,5	5,6	4,2	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	4,1	4,2
Italië	11,8	11,3	10,5	9,5	9,5	9,5	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	.
Luxemburg	2,7	2,3	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	.
Nederland	4,0	3,3	2,8	2,2	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	.
Oostenrijk	4,5	4,0	3,7	3,7	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0	4,1
Portugal	5,2	4,5	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0	4,2	.
Spanje	18,8	15,9	14,1	13,2	13,2	13,1	13,0	13,0	13,0	13,0	12,9	12,9
Verenigd Koninkrijk	6,3	6,1	5,5	5,0	5,1	5,1	5,1	5,2	5,2	5,2	5,2	.
Zweden	8,3	7,2	5,9	5,0	5,1	4,9	4,9	4,9	5,0	5,1	5,0	.
EU-15	9,9	9,2	8,3	7,7	7,7	7,8	7,7	7,7	7,7	7,8	7,8	.
Verenigde Staten	4,5	4,2	5,5	4,5	4,4	4,6	4,6	4,9	5,0	5,4	5,6	5,7
Japan	4,1	4,7	4,7	4,8	4,9	4,9	5,0	5,0	5,3	5,4	5,4	.

¹⁾ Het betreft personen zonder werk die betaald werk zoeken en onmiddellijk voor een werkring beschikbaar zijn (werkloosheid volgens de ILO-definitie). De maand- en jaarcijfers zijn door Eurostat berekend op grond van het Labour Force Survey van de EU en gegevens over de geregistreeerde werkloosheid.

Bron: Eurostat.

2.4 Cao-lonen

Tabel 2.4.1
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000		2001*										
		dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
<i>1990=100</i>														
Totaal	01-93	133,7	135,9	135,9	136,3	137,4	137,9	138,4	139,7	139,7	139,7	140,1	140,1	140,2
Leeftijdscategorie														
Jeugd		133,9	138,7	138,7	138,7	139,6	139,9	140,2	142,6	142,6	142,6	143,0	143,0	143,0
Volwassenen		133,7	135,7	135,8	136,1	137,3	137,8	138,3	139,5	139,5	139,5	139,9	139,9	140,0
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		134,4	136,6	136,6	136,7	138,2	138,6	139,0	140,5	140,5	140,5	140,8	140,9	140,9
Overheid		132,0	133,4	133,5	135,0	135,3	136,3	136,6	136,6	136,5	136,6	137,8	137,8	137,8
Gesubsidieerde sector		132,6	136,3	136,0	136,2	136,5	136,6	137,9	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7
Bedrijfssector¹⁾														
Landbouw en visserij	01-05	137,6	140,0	140,0	140,0	140,1	140,1	140,1	141,4	141,4	141,4	141,5	141,5	141,5
Industrie en bouwnijverheid	10-45	135,5	136,4	136,5	136,6	139,0	139,7	140,2	141,0	141,0	141,0	141,7	141,7	141,7
Commerciële dienstverlening	50-74	133,2	136,1	136,1	136,1	137,1	137,4	137,7	139,6	139,6	139,6	139,7	139,7	139,8
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	132,6	134,9	134,9	135,9	136,3	136,9	137,6	138,3	138,3	138,3	139,0	139,0	139,0
Bedrijfstak¹⁾														
Industrie	15-37	134,9	135,8	135,9	136,0	137,8	138,3	138,5	139,4	139,4	139,4	140,4	140,3	140,4
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	130,5	131,6	131,6	131,6	133,5	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2
Bouwnijverheid	45	137,7	138,6	138,6	138,6	142,7	143,9	145,4	146,2	146,2	146,2	146,2	146,2	146,2
Handel	50-52	134,9	136,5	136,5	136,5	137,9	138,5	138,9	140,5	140,4	140,5	140,6	140,6	140,6
Horeca	55	137,2	136,9	136,9	136,9	136,9	137,8	137,8	142,5	142,5	142,5	142,5	142,5	142,5
Vervoer en communicatie	60-64	132,0	132,9	132,9	132,9	135,8	136,0	136,0	136,1	136,2	136,2	136,4	136,5	136,5
Financiële instellingen	65-67	135,3	135,5	135,5	135,6	135,8	135,8	137,5	140,2	140,2	140,2	140,2	140,2	140,7
Zakelijke dienstverlening	70-74	130,9	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	139,9	139,9	139,9	140,0	140,0	140,0
Openbaar bestuur	75	132,2	133,5	133,8	133,9	134,2	136,0	136,0	136,1	136,0	136,1	138,2	138,3	138,3
Onderwijs	80	131,5	133,4	133,4	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1
Gezondheids- en welzijnzorg	85	132,8	136,8	136,4	136,5	136,7	136,7	138,8	140,6	140,6	140,6	140,6	140,6	140,6
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	134,7	136,4	136,4	136,9	139,0	139,0	139,0	140,0	140,0	140,0	140,3	140,3	140,3
Bedrijfsklasse¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	134,1	135,9	135,9	136,0	138,1	138,2	138,6	139,6	139,6	139,6	139,6	139,6	139,7
Grafische industrie	22	133,0	133,6	135,4	135,4	136,5	136,5	136,5	136,6	136,6	136,6	138,4	138,4	138,4
Chemische industrie	24	135,5	137,2	137,3	137,4	142,3	142,4	142,4	142,9	143,0	143,0	143,0	143,0	143,0
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	135,0	135,5	135,5	135,5	136,8	137,9	137,9	138,4	138,4	138,4	140,4	140,3	140,3
Groothandel	51	133,3	134,9	135,0	135,0	136,5	136,7	137,4	138,6	138,5	138,6	138,7	138,7	138,7
Detailhandel	52	138,3	139,7	139,7	139,7	141,3	141,3	141,5	144,0	144,0	144,0	144,1	144,1	144,4
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65-74	132,0	136,8	136,8	136,8	136,9	136,9	137,4	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,1
Bankwezen	65	135,7	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	137,0	140,7	140,7	140,7	140,7	140,7	140,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	134,8	136,2	136,2	136,2	137,1	137,1	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	141,5

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.4.2
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000		2001*											
		dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	
<i>1990=100</i>															
Totaal	01–93	130,6	132,8	132,8	133,1	134,2	134,7	135,2	136,4	136,4	136,4	136,8	136,9	136,9	
Leeftijdscategorie															
Jeugd		132,3	137,0	137,0	137,1	138,0	138,2	138,5	140,9	140,9	140,9	141,3	141,3	141,3	
Volwassenen		130,5	132,5	132,5	132,8	134,0	134,5	135,0	136,1	136,1	136,1	136,6	136,6	136,6	
Cao-sector															
Particuliere bedrijven		132,5	134,7	134,7	134,8	136,3	136,7	137,1	138,6	138,6	138,6	138,9	138,9	139,0	
Overheid		126,6	127,9	128,1	129,5	129,7	130,7	131,0	131,0	131,0	131,0	132,1	132,1	132,1	
Gesubsidieerde sector		126,0	129,4	129,2	129,4	129,7	129,7	131,0	132,7	132,7	132,7	132,6	132,6	132,6	
Bedrijfssector¹⁾															
Landbouw en visserij	01–05	134,6	137,0	137,0	137,0	137,0	137,0	137,0	138,4	138,4	138,4	138,5	138,5	138,5	
Industrie en bouwnijverheid	10–45	133,6	134,5	134,6	134,7	137,0	137,8	138,2	139,1	139,1	139,1	139,7	139,7	139,7	
Commerciële dienstverlening	50–74	131,3	134,1	134,1	134,2	135,2	135,4	135,7	137,6	137,6	137,6	137,7	137,7	137,8	
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	126,7	128,9	128,9	129,8	130,2	130,8	131,4	132,1	132,1	132,1	132,8	132,8	132,8	
Bedrijfstak¹⁾															
Industrie	15–37	133,4	134,3	134,4	134,5	136,3	136,8	136,9	137,8	137,8	137,8	138,8	138,8	138,8	
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	128,1	129,2	129,2	129,2	131,1	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	
Bouwnijverheid	45	134,8	135,7	135,7	135,7	139,7	140,9	142,3	143,1	143,1	143,1	143,1	143,1	143,1	
Handel	50–52	133,3	134,9	134,9	134,9	136,3	136,9	137,2	138,8	138,7	138,8	138,9	138,9	138,9	
Horeca	55	137,1	136,8	136,8	136,8	136,8	137,7	137,7	142,3	142,3	142,3	142,3	142,3	142,3	
Vervoer en communicatie	60–64	130,0	130,8	130,8	130,9	133,9	134,1	134,1	134,2	134,2	134,2	134,5	134,6	134,6	
Financiële instellingen	65–67	129,7	129,7	129,7	129,7	130,0	130,0	131,6	134,1	134,1	134,1	134,1	134,1	134,6	
Zakelijke dienstverlening	70–74	130,1	136,4	136,4	136,4	136,5	136,5	136,5	139,1	139,1	139,1	139,1	139,1	139,1	
Openbaar bestuur	75	127,2	128,3	128,6	128,7	129,0	130,7	130,8	130,8	130,8	130,8	132,9	132,9	132,9	
Onderwijs	80	125,6	127,3	127,3	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	130,9	
Gezondheids- en welzijnzorg	85	125,5	129,2	128,9	129,0	129,1	129,2	131,2	132,8	132,8	132,8	132,9	132,9	132,9	
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	131,1	132,7	132,7	133,2	135,3	135,3	135,3	136,2	136,2	136,2	136,5	136,5	136,6	
Bedrijfsklasse¹⁾															
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	134,1	135,9	135,9	136,1	138,2	138,2	138,6	139,6	139,6	139,7	139,7	139,7	139,7	
Grafische industrie	22	133,1	133,7	135,5	135,5	136,5	136,6	136,6	136,7	136,7	136,7	138,5	138,5	138,5	
Chemische industrie	24	131,8	133,5	133,5	133,6	138,4	138,5	138,5	139,0	139,0	139,0	139,1	139,1	139,1	
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	133,9	134,3	134,3	134,3	135,6	136,7	136,7	137,1	137,1	137,1	139,1	139,1	139,1	
Groothandel	51	132,4	134,0	134,0	134,0	135,6	135,7	136,4	137,6	137,5	137,6	137,7	137,7	137,7	
Detailhandel	52	135,5	136,9	136,9	136,9	138,5	138,5	138,5	140,9	140,9	140,9	141,1	141,1	141,3	
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	129,8	134,5	134,5	134,5	134,6	134,6	135,1	137,6	137,6	137,6	137,6	137,7	137,8	
Bankwezen	65	127,8	127,6	127,6	127,6	127,6	127,6	129,0	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	134,0	134,2	134,2	134,2	135,1	135,1	137,5	137,5	137,5	137,5	137,5	137,5	139,4	

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.4.3
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000		2001*											
		dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	
<i>1990=100</i>															
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	135,3	134,6	134,6	134,6	135,9	137,0	137,0	137,4	137,4	137,4	139,6	139,5	139,5	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	136,1	136,5	136,5	136,5	137,4	137,4	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7	141,7	
Openbaar bestuur	75	133,6	134,2	134,5	134,6	134,9	136,7	136,8	136,8	136,8	136,8	139,0	139,0	139,0	
Onderwijs	80	134,6	135,5	135,5	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	139,3	
Gezondheids- en welzijnzorg	85	130,5	133,5	133,2	133,2	133,4	133,5	135,5	137,2	137,2	137,2	137,3	137,3	137,3	

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

2.5 Verdiende lonen en loonkosten

Tabel 2.5.1
Loonkosten per voltijdwerknemer

	1999		2000			2001		
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
<i>1 000 euro</i>								
Totaal	8,6	8,4	10,3	8,5	9,0	8,7	10,8	8,9
Landbouw en visserij	6,4	6,4	7,5	6,5	6,8	6,9	7,9	6,9
Delfstoffenwinning	16,1	15,2	16,5	14,9	16,4	15,8	17,5	15,7
Industrie	9,0	8,6	10,9	8,7	9,5	9,0	11,3	9,1
Energie en water	11,1	10,8	13,7	11,0	11,6	11,4	14,6	11,5
Bouwnijverheid	8,1	8,1	10,3	8,5	8,5	8,6	10,9	9,0
Handel, horeca en reparatie	7,1	7,0	8,6	7,0	7,5	7,2	9,0	7,3
Vervoer en communicatie	9,5	8,9	11,0	9,0	9,9	9,4	11,6	9,5
Financiële en zakelijke diensten	9,1	8,8	10,5	8,8	9,6	9,4	11,3	9,4
Overheid	10,5	10,3	13,0	10,5	10,8	10,7	13,5	10,9
Zorg en overige diensten	7,4	7,3	9,2	7,5	7,7	7,6	9,6	7,9
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaand jaar</i>								
Totaal	3,6	4,8	4,5	4,4	4,6	4,6	4,9	4,8
Landbouw en visserij	3,2	5,1	5,4	6,2	6,6	7,1	4,9	5,2
Delfstoffenwinning	4,5	0,9	0,1	0,7	1,8	4,3	6,2	5,9
Industrie	2,3	5,8	5,1	5,3	5,7	4,6	4,0	4,1
Energie en water	4,7	3,3	3,5	4,1	4,1	6,0	6,1	5,3
Bouwnijverheid	5,2	6,7	6,2	4,4	4,5	6,1	5,3	5,1
Handel, horeca en reparatie	2,9	5,2	4,4	4,7	5,0	4,2	4,4	4,2
Vervoer en communicatie	3,3	4,6	4,2	4,4	3,8	5,9	5,2	4,9
Financiële en zakelijke diensten	4,6	5,3	5,4	5,7	5,2	5,8	7,3	6,2
Overheid	6,1	3,0	3,6	2,5	3,3	3,4	4,0	4,2
Zorg en overige diensten	4,2	4,3	3,8	4,1	4,1	3,6	4,2	4,5

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

Tabel 2.5.2
Beloning van werknemers naar bedrijfstakken

	1999		2000			2001		
	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
<i>mld euro</i>								
Totaal	47,9	47,1	58,9	48,5	51,4	50,6	63,3	51,9
Landbouw en visserij	0,6	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
Delfstoffenwinning	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Industrie	8,4	8,1	10,2	8,2	8,9	8,5	10,7	8,5
Energie en water	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4
Bouwnijverheid	3,3	3,2	4,2	3,5	3,5	3,5	4,5	3,8
Handel, horeca en reparatie	7,4	7,4	9,3	7,6	8,1	8,0	10,0	8,1
Vervoer en communicatie	3,5	3,3	4,1	3,4	3,7	3,6	4,4	3,7
Financiële en zakelijke diensten	10,6	10,5	12,6	10,6	11,5	11,4	13,9	11,5
Overheid	7,6	7,5	9,5	7,7	8,0	8,0	10,2	8,2
Zorg en overige diensten	6,1	6,1	7,7	6,3	6,5	6,5	8,4	6,9
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaand jaar</i>								
Landbouw en visserij	8,8	9,1	7,5	8,2	8,8	9,7	7,0	6,1
Delfstoffenwinning	1,4	-4,0	-2,3	0,6	1,4	0,5	-0,3	1,9
Industrie	6,4	6,5	5,9	6,1	6,4	5,1	4,2	4,3
Energie en water	-0,7	-0,2	0,0	-0,3	-0,7	0,7	1,2	1,1
Bouwnijverheid	6,8	9,9	9,2	6,6	6,8	8,5	7,3	6,9
Handel, horeca en reparatie	8,8	9,1	8,5	8,6	8,8	7,7	7,7	6,4
Vervoer en communicatie	7,3	8,1	8,0	8,1	7,3	9,3	8,5	7,8
Financiële en zakelijke diensten	9,1	10,0	9,9	9,7	9,1	9,0	10,2	8,5
Overheid	5,2	4,3	5,1	4,0	5,2	5,8	6,6	7,1
Zorg en overige diensten	7,3	6,9	6,7	7,1	7,3	7,5	8,6	8,8

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

2.6 Consumentenprijzen

Tabel 2.6.1
Consumentenprijsindexcijfers

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
Alle huishoudens													
1996	100,6	101,0	102,0	102,3	102,0	101,6	101,9	101,7	102,7	102,9	102,8	102,7	102,0
1997	102,8	103,0	103,8	103,9	104,2	103,6	104,0	104,3	105,2	105,3	105,4	105,1	104,2
1998	104,7	105,3	106,2	106,4	106,3	105,9	106,1	106,1	107,0	107,3	107,2	106,9	106,3
1999	107,0	107,5	108,5	108,7	108,7	108,3	108,3	108,9	109,4	109,5	109,6	109,2	108,6
2000	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	111,4
2001	113,7	114,5	115,7	116,4	116,7	116,2	116,4	116,8	117,9	117,8	117,6	117,4*	116,4*
Alle huishoudens, afgeleid													
1996	99,9	100,3	101,2	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0	102,0	102,2	102,1	102,0	101,3
1997	101,9	102,1	102,8	102,9	103,1	102,6	103,0	103,3	104,3	104,4	104,4	104,1	103,3
1998	103,5	104,1	105,0	105,2	105,1	104,7	104,9	104,9	105,8	106,1	106,0	105,7	105,1
1999	105,3	105,8	106,7	107,0	107,0	106,6	106,5	107,1	107,6	107,7	107,8	107,5	106,9
2000	106,9	107,5	108,5	108,8	109,1	109,1	109,1	109,4	110,4	110,4	110,8	110,2	109,2
2001	110,4	111,1	112,3	113,0	113,4	112,9	113,1	113,4	114,5	114,5	114,2	114,0*	113,1*
Werknemersgezinnen met laag inkomen													
1996	100,6	100,9	101,9	102,2	101,9	101,5	101,8	101,6	102,5	102,8	102,6	102,5	101,9
1997	102,7	102,9	103,7	103,8	104,0	103,5	103,9	104,1	105,0	105,1	105,2	104,9	104,1
1998	104,6	105,2	106,0	106,3	106,2	105,7	105,9	105,9	106,8	107,0	107,0	106,7	106,1
1999	106,8	107,4	108,3	108,5	108,5	108,1	108,0	108,6	109,1	109,2	109,4	109,0	108,4
2000	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	111,1
2001	113,4	114,3	115,4	116,1	116,5	116,0	116,2	116,5	117,6	117,6	117,4	117,1*	116,2*
Werknemersgezinnen met laag inkomen, afgeleid													
1996	99,9	100,2	101,2	101,5	101,2	100,8	101,1	100,9	101,8	102,1	101,9	101,9	101,2
1997	101,8	102,0	102,7	102,8	103,0	102,5	102,9	103,2	104,1	104,2	104,3	104,0	103,1
1998	103,4	104,0	104,8	105,1	105,0	104,5	104,7	104,7	105,6	105,9	105,8	105,5	104,9
1999	105,1	105,6	106,5	106,8	106,8	106,4	106,3	106,9	107,3	107,4	107,6	107,2	106,7
2000	106,7	107,2	108,2	108,5	108,8	108,8	108,8	109,1	110,1	110,5	110,5	110,0	108,9
2001	110,1	110,9	112,1	112,8	113,1	112,6	112,8	113,2	114,2	114,2	114,0	113,8*	112,8*

Bron: CBS, consumentenprijzen.

Tabel 2.6.2
Geharmoniseerde consumentenprijsindex (1996=100)

	1999	2000	2000	2001						
			nov.	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.*
<i>1996=100</i>										
België	103,6	106,4	104,1	109,5	109,8	108,4	109,8	110,0	109,8	109,8
Duitsland	102,8	104,9	103,0	107,9	108,1	108,1	107,9	107,9	107,5	107,3
Finland	103,9	107,0	104,6	110,5	110,6	109,7	109,9	110,9	110,8	110,4
Frankrijk	102,5	104,4	102,9	106,8	106,8	106,6	106,6	106,8	106,9	106,6
Griekenland	112,6	115,8	113,7	121,2	121,1	118,7	118,7	121,2	121,6	121,7
Ierland	106,0	111,5	107,2	115,9	116,7	116,4	116,7	117,1	117,7	117,5
Italië	105,7	108,4	106,5	111,2	111,5	111,6	111,6	111,7	111,9	112,1
Luxemburg	103,4	107,3	104,5	110,7	111,0	109,6	110,4	110,6	110,7	110,7
Nederland	105,8	108,2	106,6	114,2	113,8	113,7	114,0	115,2	115,3	115,0
Oostenrijk	102,5	104,5	103,0	107,1	107,2	107,2	106,9	107,3	107,4	107,4
Portugal	106,4	109,4	107,3	114,4	114,7	114,9	114,7	114,7	115,1	115,8
Spanje	106,0	109,7	106,9	113,6	113,9	114,2	114,6	114,6	114,5	114,4
EURO-12	103,8	106,3	104,3	109,4	109,5	109,4	109,4	109,7	109,6	109,5
Denemarken	105,4	108,3	106,4	111,4	111,2	110,8	110,7	111,3	111,4	111,2
Ver. Koninkrijk	104,8	105,6	105,3	107,5	107,7	106,9	107,3	107,6	107,4	107,2
Zweden	103,4	104,8	103,8	108,3	108,1	107,4	107,6	108,9	108,7	108,8
EU-15	104,3	106,4	104,8	109,4	109,5	109,3	109,4	109,7	109,6	109,4
IJsland ¹⁾	105,4	110,0	107,3	116,0	118,1	119,1	119,1	120,1	120,8	121,3
Noorwegen ¹⁾	106,8	110,0	107,9	114,2	114,2	112,4	112,1	112,8	112,8	112,7

¹⁾ De landen IJsland en Noorwegen berekenen eveneens een geharmoniseerde index volgens de uitgangspunten van de Europese Unie (EU). Deze landen zijn echter geen lid van de EU.

2.7 Consumentenvertrouwen

Tabel 2.7.1
Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (oorspronkelijke cijfers)

	2001												2002
	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
Consumentenvertrouwen	15	11	5	0	3	-4	-2	-5	-5	-10	-11	-7	-1
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	-3	-5	-5	-6	3	-6	1	-3	1	-5	-2	4	6
zelfde maand van het afgelopen jaar	-13	-14	-20	-27	-22	-30	-27	-31	-29	-32	-28	-26	-17
Economisch klimaat	10	-1	-13	-26	-20	-29	-28	-35	-33	-41	-45	-36	-18
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	-4	-11	-12	-13	7	-9	1	-7	2	-8	-4	9	17
zelfde maand van het afgelopen jaar	-23	-26	-41	-56	-46	-56	-53	-60	-56	-62	-59	-50	-29
Koopbereidheid	19	19	18	17	17	13	15	15	14	12	11	12	10
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	-3	0	-1	-1	1	-4	1	0	0	-3	-1	1	-2
zelfde maand van het afgelopen jaar	-5	-5	-6	-7	-6	-14	-10	-12	-11	-13	-8	-10	-8

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.2
Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	2001												2002
	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
Consumentenvertrouwen	13	12	7	1	2	-4	-5	-8	-8	-10	-8	-2	-3
Economisch klimaat	6	1	-11	-21	-20	-28	-31	-38	-38	-44	-41	-33	-23
Koopbereidheid	18	19	18	16	16	12	13	12	13	12	14	18	10

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.3
Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie

	2001												2002
	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.
Aantal respondenten	954	958	983	972	992	956	930	927	947	963	975	966	969
	%												
1. Economische situatie laatste 12 maanden													
- verbeterd	38	30	25	18	17	14	13	11	10	12	8	8	8
- verslechterd	11	14	20	31	29	35	35	39	38	36	44	46	40
Saldo	27	16	5	-13	-12	-21	-22	-28	-28	-24	-35	-38	-33
2. Economische situatie komende 12 maanden													
- verbeteren	17	13	9	9	11	8	9	7	11	6	7	12	24
- verslechteren	24	31	41	48	39	45	43	50	48	64	62	46	28
Saldo	-7	-18	-32	-40	-27	-38	-34	-43	-38	-59	-55	-34	-4
3. Financiële situatie laatste 12 maanden													
- verbeterd	31	35	34	33	33	29	29	31	29	28	30	25	29
- verslechterd	11	12	15	13	15	18	17	16	15	13	14	13	13
Saldo	20	23	19	19	18	11	12	15	15	15	16	12	16
4. Financiële situatie komende 12 maanden													
komende 12 maanden													
- verbeteren	25	23	23	22	21	19	21	20	24	22	20	24	24
- verslechteren	11	11	14	12	11	15	12	13	13	14	14	10	10
Saldo	14	12	9	10	9	4	9	8	11	8	7	14	14
5. Gunstige tijd voor aankoop duurzame artikelen													
- gunstige tijd	40	36	37	33	35	37	37	34	32	27	28	28	22
- ongunstige tijd	18	15	12	12	11	12	14	13	15	15	18	18	22
Saldo	22	21	25	21	24	24	24	21	17	12	10	10	0

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

2.8 Sociale zekerheid

Tabel 2.8.1
Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

	SBI- code	1999				2000				2001		
		4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
		%										
Totaal		5,6	5,9	5,3	5,2	5,6	5,8	5,3	5,1			
Bedrijfssector												
Landbouw en visserij	01-05	4,0	4,0	3,9	3,7	4,1	3,7	3,3	3,4			
Industrie en bouwnijverheid	10-45	6,5	6,5	5,9	5,5	6,4	6,4	6,0	5,6			
Commerciële dienstverlening	50-74	4,7	5,1	4,6	4,7	4,8	5,0	4,6	4,6			
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	7,2	7,5	6,8	6,5	7,3	7,3	6,8	6,2			
Bedrijfstak												
Delfstoffenwinning	10-14	4,6	4,9	4,2	4,0	4,9	4,6	4,2	3,4			
Industrie	15-37	6,9	7,0	6,3	5,9	6,8	6,9	6,4	6,0			
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	6,8	7,8	6,0	6,0	7,0	7,1	5,8	5,4			
Bouwnijverheid	45	5,6	5,2	5,0	4,8	5,4	5,2	5,1	4,8			
Handel	50-52	4,2	4,7	4,3	4,1	4,3	4,5	4,3	4,2			
Horeca	55	3,3	3,9	3,5	4,3	3,4	3,5	3,7	3,8			
Vervoer en communicatie ¹⁾	60-64	5,7	5,9	4,9	5,3	5,7	5,7	5,2	5,1			
Financiële instellingen	65-67	4,6	5,4	4,8	4,7	5,0	5,7	4,8	4,5			
Zakelijke dienstverlening	70-74	5,3	5,5	5,1	5,1	5,4	5,6	5,0	5,0			
Gezondheids- en welzijnszorg	85	7,9	8,5	7,5	7,2	8,0	8,2	7,6	6,8			
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	4,9	4,8	4,5	4,4	5,2	4,7	4,7	4,1			
Bedrijfsklasse												
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	6,3	6,0	5,4	5,2	6,5	6,3	5,7	5,2			
Grafische industrie	22	5,7	5,4	5,2	4,9	5,6	6,2	5,5	4,7			
Aardolie- en chemische industrie	23-25	5,6	6,2	5,3	5,0	5,8	6,0	5,8	5,0			
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	6,1	6,3	5,7	5,2	5,9	6,1	5,5	5,2			
Rest industrie ¹⁾		9,4	9,5	8,7	8,0	9,3	9,1	8,9	8,6			
Autohandel en -reparatie	50	3,5	4,0	3,9	3,5	3,7	4,1	3,8	4,0			
Groothandel	51	4,1	4,5	4,2	4,0	4,2	4,5	4,3	4,2			
Detailhandel	52	4,4	5,0	4,4	4,4	4,5	4,6	4,4	4,3			
Openbaar vervoer en wegvervoer	60	5,1	5,4	4,7	5,0	4,9	5,1	4,7	4,3			
Rest vervoer en communicatie	61-64	6,1	6,3	5,2	5,4	6,4	6,2	5,7	5,8			
Schoonmaakbedrijven	747	6,7	7,6	6,8	6,8	6,7	7,2	7,0	6,8			
Rest zakelijke dienstverlening		5,1	5,1	4,8	4,8	5,2	5,3	4,6	4,7			
Ziekenhuizen	8511	7,6	8,1	7,1	6,7	7,6	8,1	7,1	6,3			
Verpleeg- en bejaardentehuizen	8531	8,5	9,3	8,4	7,7	8,9	8,9	8,3	7,4			
Rest gezondheids- en welzijnszorg		7,5	8,0	7,0	7,0	7,5	7,6	7,1	6,7			
Bedrijfs grootte												
Bedrijven met 1- 9 werknemers		3,0	3,1	2,8	2,9	2,8	2,6	2,8	3,2			
Bedrijven met 10-99 werknemers		4,7	4,9	4,5	4,3	4,8	5,0	4,7	4,4			
Bedrijven met 100 werknemers en meer		7,3	7,8	6,9	6,6	7,6	7,8	7,1	6,6			
Verzekeringsvorm												
Volledig eigen-ricodragers		6,7	7,1	6,3	6,1	6,8	6,9	6,4	5,9			
Gedeeltelijk herverzekerd		5,1	5,5	5,0	4,8	5,0	5,3	4,8	4,6			
Volledig herverzekerd		3,8	4,1	3,7	3,7	3,9	4,2	3,9	4,0			

¹⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

Bron: CBS, Kwartaalonderzoek ziekteverzuim.

Tabel 2.8.2
Ziekteverzuim inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

	SBI- code	1999	2000				2001		
		4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
%									
Totaal		6,2	6,5	5,9	5,8	6,3	6,4	6,0	5,7
Bedrijfssector									
Landbouw en visserij	01-05	4,4	4,2	4,3	4,0	4,4	4,0	3,9	3,7
Industrie en bouwnijverheid	10-45	6,7	6,7	6,1	5,8	6,6	6,6	6,2	5,8
Commerciële dienstverlening	50-74	5,3	5,7	5,2	5,2	5,4	5,6	5,2	5,1
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	8,3	8,7	8,0	7,6	8,4	8,5	8,0	7,3
Bedrijfstak									
Delfstoffenwinning	10-14	4,8	5,0	4,3	4,1	5,0	4,7	4,3	3,5
Industrie	15-37	7,2	7,3	6,6	6,2	7,1	7,2	6,7	6,3
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	7,1	8,1	6,3	6,3	7,3	7,3	6,0	5,6
Bouwnijverheid	45	5,7	5,3	5,0	4,9	5,5	5,4	5,2	4,9
Handel	50-52	4,7	5,3	4,8	4,7	4,8	5,0	4,8	4,7
Horeca	55	3,7	4,4	3,8	4,7	3,8	3,9	4,1	4,1
Vervoer en communicatie ¹⁾	60-64	6,3	6,3	5,3	5,5	6,0	6,1	5,6	5,4
Financiële instellingen	65-67	5,5	6,4	5,6	5,5	6,0	6,5	5,6	5,3
Zakelijke dienstverlening	70-74	6,0	6,1	5,9	5,8	6,1	6,3	5,6	5,6
Gezondheids- en welzijnszorg	85	9,4	10,0	9,0	8,6	9,5	9,6	9,1	8,2
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	5,3	5,3	5,2	5,1	5,5	5,2	5,2	4,7
Bedrijfsklasse									
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	6,8	6,4	5,8	5,7	6,9	6,8	6,1	5,7
Grafische industrie	22	6,2	5,8	5,6	5,5	6,0	6,8	6,1	5,3
Aardolie- en chemische industrie	23-25	6,0	6,6	5,7	5,5	6,3	6,4	6,2	5,3
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	6,3	6,5	5,8	5,4	6,1	6,3	5,7	5,4
Rest industrie ¹⁾		9,7	9,9	9,0	8,3	9,6	9,4	9,2	8,9
Autohandel en -reparatie	50	3,7	4,3	4,1	3,7	4,0	4,3	4,0	4,2
Groothandel	51	4,4	4,8	4,6	4,3	4,6	4,8	4,7	4,6
Detailhandel	52	5,1	5,7	5,1	5,1	5,1	5,3	5,1	4,9
Openbaar vervoer en wegvervoer	60	5,2	5,5	4,8	5,2	5,0	5,3	4,9	4,5
Rest vervoer en communicatie	61-64	7,2	7,0	5,8	5,8	7,0	6,8	6,2	6,4
Schoonmaakbedrijven	747	7,5	8,3	7,8	7,3	7,3	7,8	7,7	7,5
Rest zakelijke dienstverlening		5,7	5,7	5,6	5,6	5,9	6,0	5,3	5,3
Ziekenhuizen	8511	9,2	9,8	8,7	8,2	9,1	9,7	8,7	7,8
Verpleeg- en bejaardentehuizen	8531	10,2	11,0	10,0	9,3	10,5	10,4	10,0	8,9
Rest gezondheids- en welzijnszorg		8,7	9,2	8,3	8,1	8,8	8,9	8,5	7,8
Bedrijfs grootte									
Bedrijven met 1- 9 werknemers		3,4	3,5	3,2	3,2	3,2	3,0	3,3	3,5
Bedrijven met 10-99 werknemers		5,2	5,3	4,9	4,8	5,2	5,4	5,2	4,8
Bedrijven met 100 werknemers en meer		8,2	8,7	7,8	7,5	8,4	8,6	7,9	7,4
Verzekeringsvorm									
Volledig eigen-ricodragers		7,5	7,8	7,1	6,8	7,6	7,6	7,1	6,6
Gedeeltelijk herverzekerd		5,6	5,9	5,5	5,3	5,5	5,8	5,3	5,1
Volledig herverzekerd		4,2	4,5	4,1	4,1	4,3	4,7	4,4	4,4

¹⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

Bron: CBS, Kwartaalonderzoek ziekteverzuim.

Tabel 2.8.3
Uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet ¹⁾

	2000				2001			
	juni	juli	augustus	september	juni	juli	augustus	september
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ²⁾	195,2	194,1	192,4	187,2	169,2	168,0	166,4	162,6
Geslacht								
Man	107,0	106,3	105,6	103,3	94,2	92,6	91,7	90,1
Vrouw	88,2	87,7	86,8	83,9	75,0	75,3	74,6	72,5
Leeftijd								
15–24 jaar	7,9	8,0	8,0	7,8	6,2	5,8	5,8	5,6
25–34 jaar	37,0	36,8	36,4	35,1	29,5	29,2	29,0	28,2
35–44 jaar	38,3	38,2	38,0	36,4	32,9	33,3	33,3	32,2
45–54 jaar	41,4	41,3	40,5	39,2	33,8	33,8	33,2	32,3
55–64 jaar	70,5	69,7	69,3	68,6	66,6	65,8	65,0	64,2
Provincie								
Groningen	9,3	9,0	8,9	8,6	7,8	7,6	7,5	7,2
Friesland	10,3	10,1	9,9	9,7	8,8	8,7	8,4	8,1
Drenthe	7,4	7,3	7,3	7,1	6,3	6,2	6,2	6,1
Overijssel	12,4	12,3	12,2	12,1	10,6	10,5	10,5	10,1
Flevoland	3,4	3,4	3,5	3,4	3,1	3,0	3,0	3,0
Gelderland	20,5	20,3	20,2	19,7	17,6	17,6	17,7	17,5
Utrecht	10,2	10,2	10,1	9,8	8,8	9,0	9,0	8,9
Noord-Holland	27,7	27,7	27,5	26,7	24,0	23,8	23,5	23,2
Zuid-Holland	40,1	39,9	39,3	38,2	34,8	34,6	34,0	33,2
Zeeland	5,3	5,2	5,0	4,9	4,4	4,3	4,1	3,9
Noord-Brabant	31,0	31,0	30,9	29,9	26,7	26,7	26,8	26,1
Limburg	17,0	17,0	16,8	16,3	15,0	14,9	14,7	14,4
Duur van de uitkering								
0 tot 6 maanden	52,4	49,7	51,4	48,6	50,4	45,5	46,6	45,0
6 maanden tot 1 jaar	31,0	33,6	31,8	31,0	26,9	29,5	28,5	28,2
1 jaar en langer	111,8	110,8	109,2	107,6	91,9	93,0	91,3	89,5

¹⁾ Niet-beëindigde WW-uitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Tabel 2.8.4
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen ultimo de verslagperiode

	2000				2001			
	juni	juli	augustus	september	juni	juli	augustus	september
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ¹⁾	938,4	938,6	938,8	940,1	964,7	965,0	965,0	965,3
Geslacht								
Man	547,9	546,9	546,1	545,8	549,8	548,7	548,0	547,4
Vrouw	390,5	391,7	392,7	394,3	414,9	416,2	417,1	417,9
Leeftijd								
15–24 jaar	29,6	29,6	29,7	29,8	31,1	31,1	31,2	31,2
25–34 jaar	99,2	99,2	99,4	99,5	102,7	102,6	102,5	102,4
35–44 jaar	167,2	167,3	167,3	168,0	174,8	175,0	175,0	175,2
45–54 jaar	284,0	283,9	283,9	284,5	289,7	288,7	287,9	287,2
55–64 jaar	357,4	357,3	357,3	357,3	365,2	366,2	367,1	368,1
Regio								
Groningen	35,2	35,3	35,2	35,2	36,0	36,0	36,1	36,1
Friesland	36,5	36,4	36,4	36,4	36,9	36,9	36,8	36,8
Drenthe	31,2	31,2	31,2	31,3	32,0	32,0	32,0	31,9
Overijssel	65,6	65,7	65,7	65,8	67,9	68,1	68,2	68,2
Flevoland	18,2	18,3	18,4	18,4	19,5	19,5	19,6	19,6
Gelderland	110,3	110,4	110,3	110,5	111,9	111,9	113,0	113,0
Utrecht	62,2	62,1	62,0	62,1	64,3	64,4	64,5	64,6
Noord-Holland	162,0	161,9	161,9	162,4	167,1	167,2	167,1	167,1
Zuid-Holland	154,5	154,5	154,5	155,0	160,3	160,4	160,6	160,8
Zeeland	17,6	17,7	17,8	17,8	18,2	18,2	18,2	18,2
Noord-Brabant	136,2	136,3	136,2	136,4	138,7	138,6	138,8	138,8
Limburg	82,6	82,6	82,6	82,7	84,2	84,2	84,3	84,4
Buitenland	21,4	21,1	21,0	21,4	22,9	22,7	21,3	21,1
Mate van arbeidsongeschiktheid								
Gedeeltelijk (15% –< 80%)	250,4	250,7	250,8	251,4	265,4	266,3	266,9	267,6
Volledig (80–100%)	687,6	687,5	687,5	688,2	698,9	698,2	697,7	697,3
Arbeidsongeschiktheidsregeling								
WAO	756,1	755,9	756,0	757,3	779,7	779,7	779,7	780,0
WAZ	57,0	57,0	57,0	56,8	56,6	56,7	56,4	56,3
Wajong	125,4	125,7	125,8	126,0	128,4	128,6	128,9	129,1

¹⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Tabel 2.8.5
Uitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet ¹⁾

	2000				2001			
	april	mei	juni	juli	april	mei	juni	juli
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ²⁾	352,2	349,6	346,5	345,1	329,5	328,1	326,2	324,9
Geslacht								
Man	151,2	149,4	147,6	146,4	137,7	136,9	135,7	134,7
Vrouw	200,9	200,1	198,9	198,7	191,7	191,2	190,5	190,2
Leeftijd								
15-24 jaar	28,6	27,9	27,2	27,4	26,2	25,9	25,6	25,6
25-34 jaar	87,1	86,0	84,7	83,5	75,9	75,2	74,4	73,9
35-44 jaar	96,0	95,4	94,8	94,5	89,9	89,6	89,1	88,7
45-54 jaar	77,9	77,5	77,2	77,0	74,5	74,2	73,7	73,4
55-64 jaar	62,6	62,7	62,7	62,7	63,0	63,2	63,4	63,4
Duur van de uitkering								
Korter dan 1 jaar	70,5	69,6	67,9	68,1	64,8	64,2	63,6	63,4
1 jaar en langer	281,6	280,0	278,6	277,0	264,7	263,9	262,6	261,5
Leefvorm								
Alleenstaand	192,9	191,1	189,0	188,2	179,6	178,7	177,4	176,7
Alleenstaande ouder	97,8	97,7	97,5	97,4	94,3	94,2	94,1	94,0
(Echt)paar	60,3	59,7	59,1	58,5	54,6	54,3	53,9	53,4
Anders	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7

¹⁾ Niet-beëindigde Abw-uitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Bijstandskennmerkenstatistiek.

2.9 Vakverenigingen

Tabel 2.9
Leden van de vakcentrales

	2000		2001			
	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober
	<i>x 1 000</i>					
Totaal ¹⁾	1 805,9	1 803,1	1 796,0	1 799,8	1 800,3	1 796,8
Federatie Nederlandse Vakbeweging	1 236,3	1 234,2	1 226,6	1 229,1	1 229,4	1 226,0
Christelijk Nationaal Vakverbond	355,6	354,5	354,3	355,5	355,9	355,9
Vakcentrale Middelbaar en Hoger Personeel	214,1	214,3	215,1	215,2	215,0	215,0

¹⁾ Betreft ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP.

Bron: CBS, Statistiek van de vakbeweging, Kwartaalenquête.

3. Technische toelichtingen

3. Technische toelichtingen

Arbeidsrekeningen

De Arbeidsrekeningen vormen een geïntegreerd stelsel van gegevens over de arbeidsmarkt. Hiervoor worden diverse bronnen gebruikt, zoals de jaar- en kwartaalcijfers uit de Enquête Werkgelegenheid en Lonen, de Enquête Beroepsbevolking en de Statistiek Verloonde dagen en Loonsommen.

De Arbeidsrekeningen zijn consistent met de Nationale rekeningen. Voor het samenstellen van de kwartaalgegevens over werkgelegenheid en lonen is vooral gebruik gemaakt van de kwartaaluitkomsten van de Enquête Werkgelegenheid en Lonen. Dit onderzoek meet elk kwartaal het aantal banen bij bedrijven en instellingen per ultimo van een kwartaal en de loonsommen van werknemers in dat kwartaal. Dit gebeurt op basis van een steekproef bij bedrijven en instellingen.

De gegevens hebben uitsluitend betrekking op banen van werknemers. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekening is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Er wordt niet voor seizoen gecorrigeerd. Om deze reden worden alleen jaar-op-jaarmutaties van kwartalen gepubliceerd.

Een arbeidsjaar wordt berekend door alle (deeltijd)banen om te rekenen naar voltijdbanen. Twee halve banen leveren samen 1 arbeidsjaar op.

De loonkosten voor werkgevers bestaan uit twee componenten: lonen en salarissen enerzijds en sociale premies ten laste van werkgevers anderzijds. Dit begrip loonkosten komt overeen met het begrip beloning van werknemers in de Nationale rekeningen. De sociale premies ten laste van werkgevers hebben betrekking op de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. De cijfers voor de loonkosten per arbeidsjaar komen overeen met de herziene editie van de Nationale rekeningen 2000 en verschillen daarom voor het jaar 2000 van eerder gepubliceerde cijfers.

Arbeidsvolume en banen

Zie 'Arbeidsrekeningen'

Beloning van werknemers

Zie 'Arbeidsrekeningen'

Cao-lonen

Uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen komen elke maand cijfers beschikbaar over de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling. Deze cijfers hebben betrekking op de loon- en arbeidsduurgegevens zoals die staan vermeld in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere collectieve loonregelingen (cao's). Bij dit onderzoek worden geen enquêteformulieren aan bedrijven en instellingen verstuurd, maar wordt gebruik gemaakt van de in cao's opgenomen gegevens.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op deze cijfers. Een meer uitgebreide beschrijving kunt u vinden in het *Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek 1993, no. 3* en in de publicatie *Arbeid en lonen van werknemers 1993 (CBS 1994)*. Praktische informatie over het gebruik van indexcijfers voor leveringscontracten met een lange doorlooptijd is opgenomen in de brochure *Prijnsindexering in leveringscontracten (CBS 1996)*.

Begrippen

De statistiek biedt indexcijfers over de ontwikkeling van:

- de cao-lonen;
- de contractuele loonkosten;
- de contractuele arbeidsduur.

Met de *indexcijfers van de cao-lonen* wordt de ontwikkeling van de bruto lonen weergegeven waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar cao-lonen inclusief bijzondere beloningen en cao-lonen exclusief bijzondere beloningen, en tussen cao-lonen per uur en cao-lonen per maand. Het cao-loon inclusief bijzondere beloningen omvat de volgende elementen:

- het loon voor normale arbeidstijd;
- alle bindend voorgeschreven, regelmatig betaalde toeslagen;
- alle bindend voorgeschreven bijzondere (niet maandelijks) beloningen, zoals de vakantietoelage of de eindejaarsuitkering. Uitgesloten zijn dus toeslagen die in de cao's voorwaardelijk zijn gesteld, zoals een leeftijdstoelage of een toeslag voor ploegendienst, en individuele loonstijgingen.

De brutering van de overhevelingstoelage (vanaf januari 2001) is zodanig in de indexcijfers verwerkt, dat de brutering niet leidt tot loonmutaties, voorzover niet van de wettelijke bruteringsregeling (verhoging van het loon met 1,9 procent met een maximum van 791,85 euro per jaar) is afgeweken.

De *indexcijfers van de contractuele loonkosten* geven de ontwikkeling weer van de loonkosten voor werkgevers. Hiertoe wordt het bovenvermelde cao-loon inclusief bijzondere beloningen uitgebreid met:

- alle wettelijk voorgeschreven sociale lasten (premies voor WAO, WW, wachtgeld en ZFW, uitgezonderd premie ZW) en (t/m 2000) de overhevelingstoelage,
- alle contractueel aangegane, bindend voorgeschreven sociale lasten (premies voor VUT, (pre)pensioen, bovenwettelijke verzekering voor arbeidsongeschiktheid e.d. en sociale en bedrijfstakfondsen).

De *indexcijfers van de contractuele arbeidsduur* geven de ontwikkeling weer van de in cao's overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers. Deze contractuele arbeidsduur is te beschouwen als het maximaal aantal te werken uren per jaar. Dit wordt berekend door de normale arbeidsduur (zoals vermeld in de cao) te verminderen met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op zes dagen per jaar), het aantal onvoorwaardelijke vakantiedagen en eventuele arbeidsduurverkortingen. Met voorwaardelijke arbeidsduurverkortingen, bijvoorbeeld vanwege leeftijd of ploegendienst, wordt geen rekening gehouden.

Populatie

Het onderzoek omvat cao's van bedrijven en instellingen uit alle bedrijfstakken en grootteklassen, behalve:

- particuliere huishoudens met personeel in loondienst (Sbi-code 95);
- ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen (Sbi-code 99).

Buiten beschouwing blijft de loon- en arbeidsduurontwikkeling van:

- werknemers die geen voltijd baan hebben;
- werknemers die niet onder een cao vallen.

Per cao gemeten loon- en arbeidsduurontwikkelingen worden samengevoegd en gewogen met behulp van loonsommen waarin ook werknemers die geen voltijdbaai hebben én werknemers die niet onder een cao vallen zijn meegenomen. Er wordt dus verondersteld dat de cao-loonmutaties ook betrekking hebben op werknemers die in deeltijd werken of die niet onder de werkingsfeer van een cao vallen. In 1990, het basisjaar van de huidige reeks indexcijfers, hadden twee van de drie werknemers een voltijdbaai en viel ongeveer driekwart van alle werknemers onder de werkingsfeer van een cao.

Beschikbare cijfers

De indexcijfers zijn in een aantal varianten beschikbaar:

- cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per maand exclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen;
- contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen;
- jaarlijkse contractuele arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

De indexcijfers van de cao-lonen per maand ontwikkelen zich onafhankelijk van wijzigingen in de arbeidsduur (normale arbeidsduur, verlofdagen en arbeidsduurverkortingen). Deze wijzigingen zijn wel van invloed op de indexcijfers van de cao-lonen per uur, de contractuele loonkosten per uur en natuurlijk de jaarlijkse contractuele arbeidsduur.

Een uitsplitsing van de indexcijfers van de cao-lonen is beschikbaar naar categorie werknemers (jeugd en volwassenen), cao-sector (particuliere bedrijven, overheid en gesubsidieerde sector) en economische activiteit (bedrijfssector, bedrijfstak en -klasse). De indexcijfers van de contractuele loonkosten zijn beschikbaar naar economische activiteit en die van de contractuele arbeidsduur naar cao-sector en economische activiteit.

In de indexcijfers zijn regelingen verwerkt die op het moment van samenstellen van de cijfers bekend waren. Daarna kunnen de gegevens nog wijzigen als cao's met terugwerkende kracht worden afgesloten. De eerst gepubliceerde indexcijfers zijn daarom vaak lager dan de later gepubliceerde voorlopige en definitieve indexcijfers. De gegevens van een kalenderjaar worden definitief vastgesteld, als alle cao's zijn afgesloten, maar uiterlijk in de maand mei van het daarop volgende jaar.

Voor een correct gebruik dienen indexcijfers van eenzelfde status te worden gehanteerd. Dit betekent dus dat eerst gepubliceerde cijfers vergeleken moeten worden met eerst gepubliceerde, voorlopige met voorlopige en definitieve met definitieve cijfers.

Methode

Om een goed beeld van de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling te krijgen, is het niet nodig alle cao's waar te nemen. Enkele uitzonderingen daargelaten worden alleen cao's waargenomen die voor minstens 500 werknemers gelden én loontabellen bevatten. Van deze cao's worden niet alle loon- en arbeidsduurgegevens verwerkt, maar enkele representatieve meetpunten (zwaartepunten): ruim 8100 voor de reeks 1990=100. De veranderingen per meetpunt worden in een aantal stappen samengevoegd tot te publiceren uitkomsten.

Eenmaal per tien jaar wordt het aantal meetpunten vastgesteld. De keuze van de meetpunten is gebaseerd op de verdeling van de werknemers over de loonschalen in het basisjaar. Informatie over deze verdeling wordt via een eenmalig onderzoek verkregen. Daarbij wordt ook het gewicht (loonsommen) van de meetpunten per cao vastgesteld. Deze gewichten blijven constant totdat het basisjaar wordt aangepast. Door het constant houden van deze gewichten hebben veranderingen in de samenstelling van de werknemerspopulatie per cao (zoals de leeftijdsopbouw) geen in-

vloed op de indexcijfers. De gewichten per bedrijfsklasse en cao-sector worden wel ieder jaar aangepast. Hierdoor zijn verschuivingen in de aantallen werknemers naar bedrijfsklasse en cao-sector wel van invloed op de indexcijfers.

Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993)

Voor de indeling van bedrijven naar economische activiteit wordt de Standaard bedrijfsindeling van 1993 (SBI 1993) gebruikt. Dit is een CBS-indeling waarbij de economische activiteit van een bedrijf of instelling gekenmerkt wordt door het voortgebrachte product, de in het productieproces gebruikte grondstoffen en hulpdiensten, en de aard van het productieproces. De SBI heeft een hiërarchische opbouw. Het hoogste niveau is een indeling in vier bedrijfssectoren. Deze bedrijfssectoren zijn onderverdeeld in zestien bedrijfstakken, die op hun beurt weer gesplitst zijn in bedrijfsklassen en bedrijfsgroepen. De cijfercodes die voor de indeling worden gebruikt vormen niet altijd een aaneensluitende reeks. Het ontbreken van bepaalde codes betekent dus niet automatisch dat deze groepen in de statistiek ontbreken. In de tabellen worden de uitkomsten gedetailleerd naar de vier bedrijfssectoren, alle waargenomen bedrijfstakken met uitzondering van de bedrijfstak delfstofwinning, en een selectie van de belangrijkste bedrijfsklassen.

Contractuele loonkosten

Zie 'Cao-lonen'

Consumentenprijsindex

De consumentenprijsindex (CPI) meet de gemiddelde prijsverandering van de aankopen die huishoudens doen om in hun levensonderhoud te voorzien. Naast de dagelijkse boodschappen gaat het om zaken als woninghuur, energie en duurzame goederen (auto's e.d.). De CPI houdt ook rekening met de prijs van overheidsdiensten en met consumptiegebonden belastingen, zoals onroerende-zaakbelasting en motorrijtuigenbelasting. Daarentegen blijven verzekerde ziektekosten buiten beschouwing.

De prijzen worden verspreid over het hele land gemeten. Dat gebeurt voor een deel door enquêtrices, die de winkels bezoeken. Daarnaast vindt er schriftelijke en telefonische enquêtering plaats. In de meeste gevallen wordt de prijs eens per maand waargenomen. Producten die in een maand sterk fluctueren, zoals verse groenten en vers fruit, vereisen een meer frequente meting. Bij andere onderdelen van de CPI, bijvoorbeeld bij woninghuur, kan juist worden volstaan met een lagere frequentie.

Voor drie bevolkingsgroepen wordt maandelijks een consumentenprijsindex berekend:

- alle particuliere huishoudens in Nederland;
- werknemers met een laag inkomen, d.w.z. in het basisjaar 1995 een bruto gezinsinkomen van minder dan 40 477 euro (mediaan van de inkomensverdeling);
- werknemers met een hoog inkomen, d.w.z. in 1995 een bruto gezinsinkomen van meer dan 40 477 euro.

Voor deze groepen wordt bovendien een afgeleide CPI samengesteld. Deze is berekend als de gewone CPI exclusief het effect van tariefsveranderingen van de indirecte belastingen (BTW en accijnzen) en de consumptiegebonden belastingen.

Geharmoniseerde Consumentenprijsindex

Het CBS stelt sinds maart 1997, naast de nationale consumentenprijsindex, ten behoeve van de Europese Unie (EU) ook de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Nederland samen. De geharmoniseerde index dient voor vergelijkingen binnen de Europese Unie, maar is minder geschikt om de nationale inflatie weer te geven.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toetredende Griekenland.

De EU-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Geharmoniseerde index versus nationale consumentenprijsindex

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2000

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Daarbij is zowel het inbegrepen pakket goederen en diensten uitgebreid als de bevolking waarop de index betrekking heeft.

De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Afvalstoffenheffing en rioolrecht,
- Een deel van de gezondheidszorg. Inbegrepen waren al een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven. Daaraan zijn toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar zijn vergoed. Niet inbegrepen zijn echter ziekenhuisdiensten. Ook is niet inbegrepen de medische consumptie van personen welke onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn, en welke door het ziekenfonds wordt betaald.
- Collegegelden en lesgeld,
- Eigen bijdragen aan de kinderopvang in crèches en dergelijke,
- Diensten van de ziektekostenverzekeraars,
- Schadeverzekeringen, maar geen levensverzekeringen.

De geharmoniseerde consumentenprijsindex heeft tot december betrekking gehad op de consumptie van Nederlandse ingezetenen binnen Nederland. Uitgesloten was de consumptie van bewoners van institutionele huishoudens. Ook consumptie in het buitenland is in de berekening uitgesloten. De dekking van de geharmoniseerde index is op twee punten uitgebreid:

- De consumptieve uitgaven van niet-ingezetenen, welke binnen Nederland worden gedaan, worden meegenomen. Bijvoorbeeld uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederlandse hotels.
- De consumptieve uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen. Het gaat hierbij niet om de kosten van bijvoorbeeld de zorg die een bejaardentehuis aan de bewoners biedt, maar om de persoonlijke uitgaven voor goederen en diensten die niet door het tehuis worden verstrekt.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2001

Per januari 2001 wordt de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven

in verband met ziekte was al vanaf de start van de geharmoniseerde index daarbij inbegrepen. In januari 2000 zijn daar aan toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd.

De medische consumptie van mensen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en welke door het ziekenfonds wordt betaald, is niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.

- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere intramurale zorg.

Consumentenvertrouwen

Consumenten Conjunctuur Onderzoek (CCO), januari 2002

In opdracht van de Europese Unie houdt het Centraal Bureau voor de Statistiek sinds 1972 regelmatig conjunctuurenquêtes onder consumenten. Hoofddoel van deze enquêtes is het verschaffen van actuele informatie over consumentenvertrouwen en consumentenverwachtingen met betrekking tot de algemene economische ontwikkeling en de financiële situatie van het eigen huishouden. Vanaf april 1986 vinden deze conjunctuurenquêtes maandelijks plaats.

De steekproef in januari 2002 omvatte 1 476 telefoonnummers, waarbij 969 maal respons is verkregen. De totale non-respons bedroeg in januari 34 procent.

De indicator van het *consumentenvertrouwen* geeft aan in hoeverre dat consumenten vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat en wordt bepaald op basis van de mening van de consument over het algemene economische klimaat en over de eigen financiële situatie. Maandelijks worden hierover in het CCO vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid, de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft het consumentenvertrouwen de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het *economisch klimaat*. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de *koopbereidheid*.

Het CBS berekent ook tijdreeksen van het consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid na verwijdering van seizoeninvloeden. De berekening van de seizoeninvloeden wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Dat is in januari 2002 gebeurd op basis van de cijfers tot en met december 2001. Daardoor zijn de seizoengecorrigeerde cijfers vanaf 1996 tot en met 2001 bijgesteld, en zijn geringe afwijkingen met eerder gepubliceerde uitkomsten mogelijk.

Economische activiteit

De verzameling van werkzaamheden, gericht op de productie van goederen en diensten. Het gaat hierbij niet alleen om activiteiten van het bedrijfsleven, maar ook om activiteiten van niet op winst gerichte instellingen en de overheid.
Zie ook *Standaard bedrijfsindeling*.

Geregistreeerde werkloosheid

Het CBS stelt sinds 1988 gegevens samen over de geregistreeerde werkloosheid. De toegepaste methode staat beschreven in het artikel 'Hoe telt het CBS het aantal geregistreeerde werklozen'. Dit artikel is opgenomen in de CBS-publicatie *Enquête beroepsbevolking 1994*. In dezelfde publicatie is ook het artikel 'Tijdreeksen geregistreeerde werkloosheid en beroepsbevolking' opgenomen. Voor de jaren 1970–1994 vindt men hierin tijdreeksen van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en van de geregistreeerde werkloosheid.

Geregistreeerde werklozen zijn mensen die bij een arbeidsbureau staan ingeschreven, direct beschikbaar zijn voor een baan van minstens twaalf uur per week en geen werk hebben of werk van minder dan twaalf uur per week. De cijfers over de geregistreeerde werkloosheid zijn gebaseerd op de registratie van de arbeidsbureaus en de Enquête beroepsbevolking (EBB) van het CBS. Voor de EBB wordt jaarlijks één op de honderd inwoners van Nederland geïnterviewd. De geregistreeerde werkloosheidscijfers hebben een onnauwkeurigheidsmarge omdat ze gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek. Alleen uit grote veranderingen of uit veranderingen die zich gedurende een langere periode aftekenen mogen conclusies worden getrokken over de tendens van de werkloosheid.

Loonkosten per voltijdwerknemer

Zie *'Arbeidsrekeningen'*.

Standaard bedrijfsindeling (SBI)

De indeling van bedrijven en instellingen naar hun economische activiteit. De indeling is overeenkomstig de Standaard bedrijfsindeling 1993. De SBI 1993 kent bedrijfstakken, die zijn onderverdeeld in bedrijfsklassen.

Zie ook *economische activiteit*.

Uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW)

Algemeen

In tabel 2.8.3 wordt informatie gegeven over het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet. Het betreft de uitkeringen die aan het eind van de desbetreffende maanden niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Populatie

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie van een persoon voor de intrede van de volledige of gedeeltelijke werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan een uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om enkele duizendtallen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabel geeft dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal werkloosheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger.

Achtergrondvariabelen

De *leeftijd* in de tabel is de leeftijd aan het eind van het desbetreffende maand.

De *duur van de uitkering* geeft het aantal maanden of het aantal jaren weer dat is verstreken tussen de datum waarop het recht op een uitkering is aangevangen en de laatste dag van de maand.

Uitkeringen krachtens de Arbeidsongeschiktheidsregelingen

Algemeen

In tabel 2.8.4 wordt informatie gegeven over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Deze regelingen zijn van kracht sedert de invoering op 1 januari 1998 van de Wet premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (PEMBA). Met de invoering van de Wet PEMBA is de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) ingetrokken. Personen die een AAW-uitkering ontvingen, hebben vanaf 1 januari 1998 recht op een uitkering krachtens de WAZ of Wajong. De WAO is van toepassing geworden op het overheidspersoneel. Tot 1998 had het overheidspersoneel recht op een aan de AAW gerelateerde uitkering. Bovendien kon men onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op een bovenwettelijke (aanvullende) uitkering.

Populatie

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intrede van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan een uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om meer dan tienduizend uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger.

Nuluitkeringen

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering, sanctie of schorsing.

Korting op de uitkering leidend tot een nuluitkering wordt veroorzaakt doordat men voldoende inkomsten uit arbeid of een andere sociale zekerheidsuitkering heeft. Een sanctie kan worden opgelegd omdat men niet voldoet aan de voorschriften op grond waarvan voortzetting van de uitkering afhankelijk is. Een dergelijke sanctie wordt opgelegd in het kader van de Wet Boeten, Maatregelen en Terug- en invordering sociale zekerheid (wet BMT). Een uitkering kan worden geschorst op opgeschort als de uitvoeringinstelling sociale zekerheid aanwijzingen heeft dat aan het recht op een uitkering kan worden getwijfeld.

Uitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet (ABW)

In tabel 2.8.5 wordt informatie gegeven over het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de Algemene bijstandswet (ABW). De uitkomsten over de ABW hebben betrekking op thuiswonenden jonger dan 65 jaar met een periodieke algemene bijstandsuitkering. Dit is een uitkering om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien.

De resultaten van de ABW worden samengesteld op basis van waarneming van gegevens bij alle gemeenten. Deze gegevens worden vanaf 1996 maandelijks aan het CBS verstrekt.

De in deze tabellen gepubliceerde cijfers bevatten een correctie voor administratieve vertraging van drie maanden. Dat is nodig omdat uit onderzoek is gebleken dat een aanzienlijk deel van de instroom in de bijstand pas na enige tijd in de bijstandsadministratie wordt opgenomen. Het gevolg is dat pas na enkele maanden met voldoende volledigheid over een bepaalde verslagmaand gepubliceerd kan worden.

Uitkeringen worden toegekend aan huishoudens, waarbij één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is dat in veel gevallen de man. Dit betekent dat de persoonskenmerken zoals in de tabel opgenomen, in de meeste gevallen betrekking hebben op mannelijke aanvragers. Gegevens over de overige leden van het huishouden, meestal dus vrouwen en jongeren (kinderen) komen niet tot uitdrukking in de tabellen.

Vacatures

De tabellen 2.2.1–2.2.3 hebben zowel betrekking op vacatures bij particuliere bedrijven, als bij de overheid. De vacatures van de volgende groepen ontbreken:

- personeel in dienst van huishoudens;
- internationale gemeenschapsorganen;
- beroepsmilitairen;
- WSW-werknemers;
- bedrijven en instellingen die volgens het Algemeen bedrijfsregister van het CBS geen werknemers in dienst hebben.

Onder een vacature wordt verstaan een arbeidsplaats waarvoor, binnen of buiten een onderneming of instelling, personeel wordt gezocht dat onmiddellijk of zo spoedig mogelijk geplaatst kan worden. Tot de vacatures worden ook gerekend:

- vacatures waarvoor zich reeds sollicitanten hebben gemeld (ook wanneer al gesprekken worden gevoerd met deze sollicitanten);
- vacatures waarvoor de sollicitatieprocedure zoveel tijd zal kosten dat de feitelijke indiensttreding niet op korte termijn valt te verwachten;
- vacatures waarvoor uitzendkrachten of ander tijdelijk personeel wordt gezocht;
- open plaatsen voor leerlingen en personen in opleiding, mits het daarbij gaat om een arbeidsovereenkomst (dus geen onbetaalde stageplaatsen).

Bij de ontstane en vervulde vacatures worden ook gerekend de vacatures die in het verslagkwartaal zowel ontstaan als inmiddels weer vervuld zijn.

Als bij reorganisaties of afslankingen een open plaats alleen mag worden bezet door medewerkers waarvan de arbeidsplaats verdwijnt, mag de open plaats niet als vacature meegeteld worden.

De detaillering van de uitkomsten naar economische activiteit is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993) van het CBS.

Vakverenigingen

De gegevens in tabel 2.9 zijn afkomstig van de vakcentrales FNV, CNV en Vakcentrale MHP. Deze gegevens worden éénmaal per kwartaal door het CBS gepubliceerd. Gegevens betreffende de dentallen van vakverenigingen en overkoepelende organisaties die aangesloten zijn bij één van de drie vakcentrales zijn in Statline te vinden.

Daarnaast beschikt het CBS over gegevens over alle vakverenigingen, met een detaillering naar kenmerken van het ledenbestand, en over de organisatiegraad in Nederland. Deze gegevens zijn gebaseerd op de tweejaarlijkse structuurenquête van de Statistiek van de vakbeweging en op gegevens uit de Enquête beroepsbevolking. Over de structuurgegevens van het verslagjaar

2001 is een artikel gepubliceerd in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 2001.

Gedetailleerde informatie over deze structuurgegevens is in Statline te vinden. De gegevens over vakbondsleden afkomstig uit de Enquête beroepsbevolking zijn voor de jaren 1992–1999 gepubliceerd in de Sociaal-economische maandstatistiek van oktober 2000.

Ziekteverzuim

De tabellen 2.8.1 en 2.8.2 hebben betrekking op het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het CBS publiceert ook gegevens over het ziekteverzuim bij de overheid in de publicatie 'Ziekteverzuim binnen de overheid'.

Met ingang van het vierde kwartaal van 1995 verricht het CBS ieder kwartaal onderzoek naar het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het onderzoek wordt gehouden in de vorm van een enquête bij bijna 17 duizend bedrijven en instellingen. Het kwartaalonderzoek is in de plaats gekomen van de jaaronderzoeken naar ziekteverzuim die het CBS over de jaren 1993 tot en met 1995 heeft gehouden.

Het onderzoek heeft betrekking op alle bedrijven en instellingen in Nederland met uitzondering van:

- overheidsinstellingen;
- personeel in dienst van huishoudens;
- internationale gemeenschapsorganen;
- bedrijven en instellingen die volgens het Algemeen bedrijfsregister van het CBS geen werknemers in dienst hebben.

Op het enquête-formulier worden vier vragen gesteld. Er wordt gevraagd naar de ziekteverzuimpercentages in- en exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in het kwartaal, naar de volledigheid van de registratie en, vanaf het vierde kwartaal van 1996, de verzekeringvorm.

Met de vraag naar de volledigheid van de registratie wordt getracht vast te stellen of opgegeven verzuimpercentages berekend zijn op basis van alle verzuimgevallen. Geeft een bedrijf aan dat niet al het verzuim geregistreerd wordt, dan wordt de opgave van dit bedrijf bij het samenstellen van de uitkomsten buiten beschouwing gelaten. Bij de vraag naar de verzekeringvorm moet worden aangegeven hoe het bedrijf het recht op loondoorbetaling bij ziekte heeft geregeld:

- volledig eigen-risicodragers;
- loondoorbetaling gedeeltelijk herverzekerd (zogenaamde 'stop-lossverzekering');
- loondoorbetaling volledig herverzekerd (eventueel met een eigen risico in wachtdagen/ weken/ maanden).

Het percentage ziekteverzuim is in de toelichting bij het enquête-formulier als volgt omschreven:

'Het ziekteverzuimpercentage is het aantal door ziekte verzuimde dagen, in procenten van het totaal aantal beschikbare dagen van de werknemers in het kwartaal. Niet meegeteld moet worden het verzuim na een jaar ziekte.'

Bedrijven mogen het percentage ziekteverzuim zowel berekenen op basis van kalenderdagen als op basis van werkdagen.

Waarnemingsfouten zijn zo goed mogelijk gecorrigeerd in het controle-correctie proces. Het risico van waarnemingsfouten is het grootst bij bedrijven met 1 tot 10 werknemers. Het effect van waarnemingsfouten op het verzuimpercentage voor het totaal is overigens betrekkelijk gering omdat relatief weinig mensen werkzaam zijn bij deze kleine bedrijven.

Meer informatie over het Kwartaalonderzoek ziekteverzuim is opgenomen in het artikel 'Kwartaalonderzoek ziekteverzuim; methode en eerste uitkomsten'. Dit artikel is verschenen in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 1996.

De detaillering van de uitkomsten naar economische activiteit is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 van het CBS.

Nu en eerder verschenen

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Actieven <i>Zie: inkomen</i>				
Allochtonen <i>Zie: etniciteit</i>				
Arbeidsdeelname				
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Bij arbeidsbureau ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/1	53
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20–24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2001/5	26
EBB	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	artikel	2000/12	21–24
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	tabellen	2000/12	29–36
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	VAC	persbericht	2000/10	18–20
Aantal vacatures onverminderd hoog				
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21–27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28–31
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20–32
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Arbeidsduur				
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30–43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49
Banen, uurloon, jaarloon, minimumloon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42–91
Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24
Arbeidsjaren				
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	EWL	tabel	2002/1	48
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>				
Arbeidskosten				
Loonkosten per fte/beloning werknemer naar bedrijfstak	AR	tabel	2002/2	40

Trefwoord	Bron tabellen	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Cao-lonen per uur/mnd, contract, loonkosten	CAO	tabel	2002/2	38–39
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12–13
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23–28
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41–42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43–45
Arbeidsongeschiktheid				
Bedrijfsongevallen	EBB	artikel	2002/2	15–19
Uitkeringen WW, AO en Abw september 2001	SZ	tabel	2002/2	46–48
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38–40
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17–18
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995	EBB	artikel	1998/1	25–42
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
Arbeidsvolumina <i>Zie: arbeidsjaren</i>				
Banen				
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/2	31
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	EWL	tabel	2002/2	10
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30–43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43–51
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32–40
Banen, uurloon, jaarloon, minimumloon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25–28
<i>Zie ook: werkgelegenheid werknemers</i>				
Bedrijfsopleidingen				
Steeds meer bedrijven leiden hun werknemers op	Bopl	artikel	2001/12	21–29
Meer werknemers volgen bedrijfsopleidingen	Bopl	persbericht	2001/6	17–18
Bedrijfstak en -klasse <i>Zie: economische activiteit</i>				
Beroep				
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2001/5	26
EBB	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27–29

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Stromen op de arbeidsmarkt werkzame beroepsbevolking	EBB	artikel	1996/12	24– 30
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45
Tillen op het werk	EBB	artikel	1996/1	12– 15
Beroepsbevolking				
Bedrijfsongevallen	EBB	artikel	2002/2	15– 19
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
Bij arbeidsbureau ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/1	53
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44– 45
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29– 31
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20– 24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2000/11	40
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27– 29
Nieuwe standaarddefinitie voor alloctonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	tabel	2000/7	22
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Bevolking en beroepsbevolking van 15–64 jaar	EBB	tabel	1999/11	25– 27
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21– 26
Ouderschapsverlof	EBB	artikel	1998/5	31– 33
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22– 23
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28– 30
Telt het CBS te weinig laag opgeleiden	EBB	artikel	1997/10	18– 21
Ziekteverzuim: uitkomsten van de EBB	EBB	artikel	1997/4	25– 33
Bestedingen				
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999	BO	tabel	2001/6	71– 72
Bestedingspatronen huishoudens, 1999	BO	tabel	2001/5	42– 44
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1998	BO	tabel	2000/8	82– 83
Aankopen huishoudens, 1997	BO	tabel	2000/6	39– 40
Bestedingspatronen huishoudens, 1998	BO	tabel	2000/6	42
Bestedingen van huishoudens	BO	tabel	2000/6	43– 44
Bestedingen van huishoudens, 1997	BO	tabel	1999/12	53– 55
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
<i>Zie ook: consumptie</i>				
Bevolking				
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20– 24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Werkloze alloctonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor alloctonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22– 23
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28– 30
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Bijstand				
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Uitkeringen WW, AO en Abw september 2001	SZ	tabel	2002/2	46– 48
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Uitkeringen WW, AO en Abw medio 2001	SZ	tabel	2002/1	61– 63
Daling bijstand en WW vlak af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Uitkeringen Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/11	35– 36
Niet-westerse alloctonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58– 59
Minder uitkeringen voor bijstand en WW, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13– 15
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	EBB	persbericht	2001/3	7– 9
Huish. met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39– 40
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstands-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
ABW	SOZ	tabel	2000/3	107
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autoctonen en alloctonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
<i>Zie ook: inkomsten sociale zekerheid</i>				
CAO-lonen				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/2	38– 39
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
Conjunctuuronderzoek				
<i>Zie: consumentenvertrouwen</i>				
Consumentenprijsindex				
Inflatie in 2001 hoogte sinds 1982	CPI	berichten	2002/2	7– 8
Heeft de euro in 2001 invloed op de inflatie?	CPI	webmag.	2002/2	10– 11
Europrijskaartjes in 2001	CPI	webmag.	2002/2	12
Consumentenprijsindexcijfers	CPI	tabel	2002/2	41
Consumentenprijsindexcijfers	CPI	tabel	2002/1	57
Beduidend lagere inflatie	CPI	persbericht	2001/12	7– 12
Prijsindexcijfers woningboedels	CPI	tabel	2001/12	73
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/12	74– 75
Inflatie blijft hoog in september	CPI	persbericht	2001/11	7– 12
Inflatie in juli naar 4,6 procent	CPI	persbericht	2001/9	7– 13
Inflatie in juni gedaald	CPI	persbericht	2001/8	7– 13
Inflatie in mei onverminderd hoog	CPI	persbericht	2001/7	7– 13
Inflatie loopt in april verder op	CPI	persbericht	2001/6	7– 13
Inflatie naar 4,6 procent in maart	CPI	persbericht	2001/5	7– 12
Inflatie loopt in februari op naar 4,5 procent	CPI	persbericht	2001/4	7– 12
Inflatie in januari naar 4,2 procent	CPI	persbericht	2001/3	13– 19
Inflatie in 2000 gemiddeld 2,6%	CPI	persbericht	2001/2	10– 15
Inflatie in november iets afgevlakt	CPI	persbericht	2001/1	7– 11
Consumentenvertrouwen				
Consumentenvertrouwen vrijwel gelijk	CCO	berichten	2002/2	8
Consumentenvertrouwen, econ. klimaat	CCO	tabel	2002/2	43
Stabilisatie consumentenvertrouwen	CCO	persbericht	2001/12	16– 18
Houdingen en verwachtingen consumenten, november 2001	CCO	tabel	2001/12	76– 77
Koopbereidheid bijna terug op niveau vóór aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/11	19– 21
Consumentenvertrouwen fors gedaald na aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/10	9– 11
Consumentenvertrouwen in augustus vrijwel stabiel	CCO	persbericht	2001/9	16– 17
Consumentenvertrouwen in juli stabiel	CCO	persbericht	2001/8	19– 21
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/7	18– 19
Vertrouwen consumenten niet verder gedaald	CCO	persbericht	2001/6	19– 20
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/5	19– 20
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/4	16– 17
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/3	23– 24
Consumentenvertrouwen gedaald	CCO	persbericht	2001/2	19– 20

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Consumptie				
Bezit van duurzame consumptiegoederen <i>Zie ook: bestedingen</i>	SEP	tabel	2000/1	37– 41
Economische activiteit				
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Etniciteit				
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Deelname van allochtonen aan de Wet Inschakeling Werkzoekenden	WIW	artikel	2002/1	35– 39
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Personeel in loondienst met een niet- Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42– 45
Flexibele arbeid				
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995 <i>Zie ook: dienstverband</i>	EBB	artikel	1996/11	29– 45
Gepremieerde en gesubsidieerde sector				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/2	38– 39
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Geregistreerde werkloosheid				
Werkloosheid stabiel op laag niveau	GW	bericht	2002/2	8
Geregistreerde werklozen, 3-mnds gem	GW	tabel	2002/2	36
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/2	36
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/2	37
Werkloosheid nog steeds stabiel	GW	persbericht	2002/1	9– 10
Geregistreerde werkloosheid, 2000	GW	artikel	2002/1	19– 22
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/12	13– 15
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/12	57
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde, bij arbeidsbureau inge- schrevenen, naar landsdeel	GW	tabel	2001/11	27– 29
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei–juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/8	17– 18
Geregistreerde werklozen naar landsdeel	GW	tabel	2001/8	29
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Verdere daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/7	14– 15
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14– 16
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16– 18
Geregistreerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20– 22
Werkloosheid stabiel op niveau	GW	persbericht	2001/2	16– 18
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer <i>Zie ook: werkloosheid</i>	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Grensarbeid				
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27– 32
Grensarbeidersverkeer	SGA	tabel	2000/2	26– 33

Huisvesting
Zie: woningbehoefte

Industrie
Zie: economische activiteit

Inflatie
Zie: consumentenprijsindex

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Inkomens				
Vermogen fors gestegen	IPO	persbericht	2001/12	19– 20
Inkomen rond minimum en modaal, div. kenmerken	IPO	tabel	2001/12	68– 72
Inkomen particuliere huishoudens, div. kenmerken	IPO	tabel	2001/11	48– 52
Inkomen van AOW'ers 1999	IPO	artikel	2001/7	25– 29
Inkomen van AOW'ers, 1999	IPO	tabel	2001/7	55– 60
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Aantal, gemiddeld inkomen, inkomens- inkomensverdeling	IPO	tabellen	2001/4	47– 56
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Regionale inkomensverdeling van huishoudens, 1998	IPO	tabellen	2000/12	110–117
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	36– 41
Lage inkomens, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Inkomen van AOW'ers, 1998	IPO	tabel	2000/4	74– 77
Particuliere huishoudens naar hoogte inkomen, 1998	IPO	tabel	2000/4	77
Inkomen particuliere huishoudens, 1990–1998	IPO	tabel	2000/4	79
Inkomen een- en tweeverdieners en overige huishoudens, 1998	IPO	tabel	2000/4	80
Inkomen een- en tweeverdieners, 1998	IPO	tabel	2000/4	81– 82
Inkomensverdeling	IPO	tabel	2000/2	43– 53
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Koopkracht sterk gestegen	IPO	persbericht	2000/1	7– 8
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	artikel	1999/4	24– 28
Inkomen van met AOW-ers 1997	IPO	tabel	1999/4	42– 46
Inkomensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/3	23– 27
Een halve eeuw regionale inkomens- ontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
<i>Zie ook: koopkracht vermogen</i>				
Internationaal				
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2002/2	37
Geharmoniseerde consumentenprijsindex	Eurostat	tabel	2002/2	42
Geharmoniseerde consumentenprijsindex	Eurostat	tabel	2002/1	58
Geharmoniseerde cpi	Eurostat	tabel	2001/12	79
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/12	79
Geharmoniseerde cpi	Eurostat	tabel	2001/11	59
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/11	59
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/01	15– 19
Koopkracht				
Vermogen fors gestegen	IPO	persbericht	2001/12	19– 20
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkracht- ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Welvaartsdynamiek 1991–1996*	IPO	artikel	1998/2	33– 36
<i>Zie ook: inkomen vermogen</i>				
Loonkosten				
<i>Zie: arbeidskosten</i>				
Meewerkende gezinsleden				
<i>Zie: positie in de werkring</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Minimum(loon)				
Minimumloners: vooral vrouwen en jongeren	EWL	webmag	2002/1	14
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Werknemers die het minimumloon verdienen 1969–1997	EWL	artikel	1999/2	18– 36
Onderwijs(niveau)				
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Standaard onderwijsinstelling (SOI) 1998 en ISCED 1997	SOI	persbericht	1999/10	17
Standaard onderwijsindeling	SOI	artikel	1998/12	22
<i>Zie ook: economische activiteit schoolverlaters</i>				
Ontslag				
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	2000/7	27– 28
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	1999/8	42
Organisatiegraad				
<i>Zie: vakverenigingen</i>				
Overheid				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/2	38– 39
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Pendel				
<i>Zie: woon-werkverkeer</i>				
Pensioen				
Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen	SZ	artikel	2002/2	22– 24
AOW, Anw	SOZ	tabel	2001/7	51– 53
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
<i>Zie ook: inkomsten sociale zekerheid</i>				
Prijzen				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Regelingslonen				
<i>Zie ook: CAO-lonen</i>				
Regionaal				
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/1	52
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Een halve eeuw regionale inkomensontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Schoolverlaters				
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Sociale zekerheid				
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Aantal werkloosheidsuitkeringen in zes jaar ruim gehalveerd	WW	webmag	2002/2	13– 14
Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen	SZ	artikel	2002/2	22– 24
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof, 3e kwartaal 2001	ZVZ	tabel	2002/2	44– 45
Uitkeringen WW, AO en Abw september 2001	SZ	tabel	2002/2	46– 48
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof, 2e kwartaal 2001	ZVZ	tabel	2002/1	59– 60
Uitkeringen WW, AO en Abw medio 2001	SZ	tabel	2002/1	61– 63
Uitkeringen AOW, Anw en AKW	SZ	tabel	2001/12	64– 65
Daling bijstand en WW vlak af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Uitkeringen Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/11	35– 36
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38– 40
Ziekteverzuim	SZ	tabel	2001/11	42– 43
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/10	37– 38
Niet-westerse alloctonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/8	37– 38
WW-uitkeringen	SOZ	tabel	2001/7	44– 47
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, WAO, WAZ, Wajong	SOZ	tabel	2001/7	47– 51
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2001/7	51– 54
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen net een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 1996–1997	SZ	artikel	2001/6	30– 43
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58– 59
Minder uitkeringen voor bijstand en WW, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13– 15
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/5	35– 36
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	SOZ	persbericht	2001/3	7– 9
Huishoudens met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39– 40
Arbeidsongeschiktheid autoctonen en alloctonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
ABW	SOZ	tabellen	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
AOW, Anw, Akw	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstandsuitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	34
WAO uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	35
WAZ uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	36
Wajong	SOZ	tabel	2000/6	37
Abw	SOZ	tabel	2000/3	107
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOZ	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autoctonen en alloctonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Anw, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
AKW, ouders en (kinderbijslag) kinderen	SOZ	tabel	1999/10	36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Mensen met een VUT-uitkering 1998	VUT	tabel	1999/8	48– 49
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1995	EBB	artikel	1998/1	25– 42
Gesubsidieerde arbeid 1990–1995	SSZ	artikel	1997/8	23– 31
Werken via de banenpoolregeling of de Jeugdwerkgarantiewet	EBB	artikel	1997/12	19– 24
<i>Zie ook: arbeidsongeschiktheid bijstand pensioen werkloosheid</i>				
Stakingen				
<i>Zie: werkstakingen</i>				
Standaard bedrijfsindeling				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Uitgaven				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Uitkeringen				
<i>Zie: sociale zekerheid</i>				
Vacatures				
Aantal vacatures gedaald	VAC	artikel	2002/2	20– 21
Vacatures naar econ. activiteit en bedrijfsgroote	VAC	tabel	2002/2	33
Vacatures en vervulde vacatures	VAC	tabel	2002/2	34– 35
Ontstane en vervulde vacatures	VAC	tabel	2002/1	50– 51
Aantal vacatures stabiel op hoog niveau	VAC	persbericht	2001/10	22– 25
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Groei vacatures ten einde	VAC	persbericht	2001/7	16– 17
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tab	2001/7	36– 38
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tab	2001/7	39
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Groei vacatures zet nog steeds door	VAC	persbericht	2001/4	18– 19
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tabellen	2001/4	33– 35

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tabellen	2001/4	36
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25– 26
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2001/2	7– 9
Vacatures particuliere bedrijven, ontstane, vervulde. Historische reeks vacatures	VAC	tabel	2001/2	28– 30
Vacatures bij overheid en onderwijs, ontstane, vervulde	VAC	tabel	2001/2	31
Vakverenigingen				
Leden van vakcentrales, 1 oktober 2001	VB	tabel	2002/2	49
Minder mannen en jongeren vakbondslid	VB	webmag	2002/1	11
Daling ledental vakbeweging	VB	artikel	2001/12	46– 50
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	2001/8	34– 35
Ledentallen FNV, CNV, VMHP	VB	tabel	2001/5	33
Ledentallen van vakverenigingen	VBW	tabel	2001/3	37– 38
Ledentallen vakver. FNV, CNV, MHP	VB	tabel	2000/7	29– 30
Ledentallen vakver. FNV, CNV en MHP	VB	tabel	2000/5	39– 40
Ledentallen FNV, CNV en VMHP	SVB	tabel	2000/1	29– 30
Verbruik				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Verdiende lonen				
Minimumloners: vooral vrouwen en jongeren	EWL	webmag	2002/1	14
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Uurloon werknemers naar geslacht, december 1998	EWL	tabel	2000/4	29
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19– 49
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Vermogen				
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Miljonairs per gemeente	IPO	artikel	1998/6	19– 20
Vermogensverdeling 1996*	IPO/SEP	artikel	1998/5	27– 30
Welvaart				
<i>Zie: inkomen vermogen koopkracht</i>				
Werkgelegenheid				
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Minimumloners: vooral vrouwen en jongeren	EWL	Webmag	2002/1	14
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23– 25
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	EWL	tabel	2002/1	48
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44– 45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19– 21
Aantal vacatures stabiel op hoog niveau	VAC	persbericht	2001/10	22– 25
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27– 32
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	EBB	artikel	2001/3	25– 26
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Allochtonen op de arbeidsmarkt (Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Banen van werknemers naar regulering van de werktijden en overwerk, 31 december 1997	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Banen van werknemers naar regulering van de werktijden en overwerk, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	27

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Arbeidsmarkt in noorden ongunstig, in Utrecht gunstig	EBB	artikel	1997/3	16– 17
In 1996 ruim honderdduizend mensen meer aan het werk	EBB	artikel	1997/2	17– 19
<i>Zie ook: arbeidsjaren arbeidsvolumina banen</i>				
Werkloosheid				
Werkloosheid stabiel op laag niveau	GW	berichten	2002/2	8
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Aantal werkloosheidsuitkeringen in zes jaar ruim gehalveerd	WW	webmag	2002/2	13– 14
Geregistreerde werklozen, 3-mnds gem	GW	tabel	2002/2	36
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/2	36
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/2	37
Uitkeringen WW, AO en Abw september 2001	SZ	tabel	2002/2	46– 48
Werkloosheid nog steeds stabiel	GW	persbericht	2002/1	9– 10
Geregistreerde werkloosheid, 2000	GW	artikel	2002/1	19– 22
Deelname van allochtonen aan de Wet	WIW	artikel	2002/1	35– 39
Inschakeling Werkzoekenden	GW	persbericht	2001/12	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	tabel	2001/12	57
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde, bij arbeidsbureau ingeschrevenen, naar landsdeel	GW	tabel	2001/11	27– 29
Daling bijstand en WW vlakt af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei-juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/8	17– 18
Geregistreerde werklozen naar landsdeel	GW	tabel	2001/8	29
Verdere daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/7	14– 15
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14– 16
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16– 18
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20– 22
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie volgens Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Geregistreerde werkloosheid en werkloosheidsuitkeringen 1993–1995: een onderzoek naar het verschil in ontwikkeling	GW	artikel	1997/10	22– 27
<i>Zie ook: geregistreerde werkloosheid inkomen sociale zekerheid</i>				
Werkloze beroepsbevolking				
<i>Zie: beroepsbevolking</i>				
Werknemers				
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Loonkosten per fte/beloning werknemer naar bedrijfstak	AR	tabel	2002/1	66
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Werknemersgegevens uit de verzekerden- administratie: een eerste analyse <i>Zie ook: banen</i>	JWL	artikel	1997/11	24– 27
Werkstakingen				
Werkstakingen	WS	tabel	2000/6	54– 56
Werkstakingen	WS	tabel	2000/4	70– 71
Werkzame beroepsbevolking				
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29– 31
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk? <i>Zie ook: beroepsbevolking</i>	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Werkzame personen				
<i>Zie: beroepsbevolking werkgelegenheid</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Zelfstandigen				
<i>Zie: inkomen positie in de werkring</i>				
Ziekteverzuim				
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps- verlof, 3e kwartaal 2001	ZVZ	tabel	2002/2	44–45
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps- verlof, 2e kwartaal 2001	ZVZ	tabel	2002/1	59–60
Ziekteverzuim	ZVZ	tabel	2001/11	42–43
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps- verlof	SZ	tabel	2001/10	37–38
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps- verlof	SZ	tabel	2001/8	37–38
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps- verlof	SZ	tabel	2001/5	35–36
Ziekteverzuim incl. en excl. zwangerschap	ZVZ	tabellen	2001/2	37–38
Ziekteverzuim excl/incl zwangerschap enz.	SOZ	tabellen	2000/11	66–67
Ziekteverzuim incl./excl. zwangerschaps- verlof (exclusief overheid)	ZVZ	tabel	2000/9	48–49
Ziekteverzuim verder toegenomen	ZVZ	persbericht	2000/6	7– 8
Kerncijfers ziekteverzuim overheid 1997	ZVZ	artikel	1999/10	21–24

Enkele afzonderlijke publicaties

Arbeid

Enquête beroepsbevolking 1999	€ 13,16
Arbeidsrekeningen 1996–1997	€ 22,69
Nationale rekeningen 2000 (waarin arbeidsrekeningen)	€ 38,57
Arbeidsrekeningen, kern van het statistisch systeem over arbeid	€ 31,76
Tijdreeksen arbeidsrekeningen 1969–1993:	
– 25 jaar banen en arbeidsduur van werknemers	€ 20,42
– Ramingen van het opleidingsniveau, een tussenbestand	€ 15,88
Regionale gegevens over arbeid, onderwijs en sociale zekerheid 1998	€ 15,66
Databank RARBON (arbeid, onderwijs en sociale zekerheid) opgenomen in Statline (CBS databank)	
los	€ 10,00
abonnement	
10 updates p.j.	€ 80,00
Werken en leren 2000–2001 ¹⁾	€ 20,42
Arbeid en lonen van werknemers 1994	€ 27,00
Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1997/1999	€ 11,34
Sociaal-economische Dynamiek 2000	€ 13,39

Inkomen en vermogen

Jaarboek welvaartsverdeling 2000	€ 15,66
Regionale inkomensverdeling 1996, kerncijfers	€ 17,47
Regionale vermogensverdeling 1996, cd-rom	€ 58,99

Onderwijs en sociale zekerheid

Onderwijsrekeningen 1998/99	€ 11,34
Jaarboek onderwijs 2000 ¹⁾	
los	€ 25,41
abonnement	€ 23,14
Bedrijfsopleidingen 1993	€ 20,42
Nascholing in de onderwijssector 1994/95	€ 9,08
Standaard onderwijsindeling, editie 2000/01, cd-rom	€ 22,69

Consumptie en sparen

Woningbehoeftenonderzoek 1999, kernpublicatie	€ 15,88
Budgetonderzoek:	
– Gebruikershandboek 1996	€ 17,92
– Kerncijfers 1999	€ 10,21
Sparen en lenen 2000	€ 20,42

De publicaties van het CBS kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een 'boekwinkel' waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

¹⁾ Te bestellen bij Samsom Klantenservice tel. (0172) 46 66 66, fax (0172) 46 67 69.